

Försäkringsvillkor

Hem och villa

Försäkringsvillkor 1 juli 2025

Folksam

S2940 25-07

Innehåll

Översiktlig information 4

A Hemförsäkring Bas 5
Självrisker 5
Egendomsskydd 6
Stöld och skadegörelse 7
Brand, blixt, explosion med mera 11
Läckage 11
Översvämning 11
Storm 11
Hagel 11
Snötryck 12
Andra naturskador 12
Skada orsakad av vilda djur 12
Transport- och trafikskador 12
Hushållsmaskinskador med mera 12
Merutgifter och hyresbortfall 13
Reseskydd 13
Överfallsskydd 20

Hemförsäkring Mellan 22

Hemförsäkring Stor 24

Gruppförsäkring 26

Bostadsrättsförsäkring 28

Studenthem – särskilda bestämmelser 32

Utlandsstudieförsäkring – särskilda bestämmelser 32

Magasinerat personligt lösöre 33

Tilläggsförsäkringar 33
Resklar 33
Värdesaksförsäkring 37
Småbåt 37
Skogsförsäkring 40
Golf 44
Elrullstol 44
Studentolycksfall 50

Kontakt med Folksam
Kundservice eller vid inträffad skada: 0771-950 950
Hemsida: folksam.se

B Villaförsäkring Bas ... 55
Självrisker ... 55
Egendomsskydd ... 55
Brand, blixt, explosion med mera ... 56
Läckage ... 56
Översvämning ... 57
Storm ... 57
Hagel ... 58
Snötryck ... 58
Andra naturskador ... 58
Skada orsakad av vilda djur ... 58
Hushållsmaskin- och installationsskador ... 58
Glasruteskador ... 59
Stöld och skadegörelse ... 59
Vissa trafikskador ... 59
Nöd ... 59
Byggnad under uppförande, om- eller tillbyggnad ... 59
Hyresbortfall vid egendomsskada ... 60
Trygghetsbesiktning villaförsäkring ... 60
Skadedjursförsäkring ... 60

Villaförsäkring Stor ... 64
Husextra ... 65

C Gemensamma villkor och upplysningar ... 66
Ansvarsförsäkring ... 66
Rättsskyddsförsäkring ... 70
ID-stöld ... 70
Kristerapi ... 71

Värderings- och ersättningsregler ... 72
Gemensamt för all egendom ... 72
Lös egendom, utom hushållsmaskiner ... 72
Byggnad ... 74
Tomtmark ... 77

Allmänna bestämmelser ... 78
Avtalet och premien ... 78

Om skada inträffar ... 81

Övrig information ... 82
Återbäring i Folksam Sak ... 82
Behandling av personuppgifter ... 82

Om vi inte skulle komma överens ... 83

Vänta inte för länge ... 84

Översiktlig information

Före den egentliga villkorstexten får du i det här avsnittet en översiktlig information. När vi i villkoren använder orden ”du”, ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” avses försäkringsgivaren.

Försäkringsgivare är Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619. Postadress: 106 60 Stockholm. Besöksadress: Bohusgatan 14, 116 67 Stockholm. Webb: folksam.se. Telefon: 0771-950 950. Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Folksam ömsesidig sakförsäkring tillhandahåller i huvudsak försäkring för boende, motorfordon, djur och båtar. Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsbeskedet tillsammans med försäkringsvillkoren. Försäkringsbesked och försäkringsvillkor tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska. Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år. För- och efterköpsinformation tillhandahålls digitalt på ”Mina sidor” på folksam.se.

Ångerrätt

När du tecknar försäkring genom ett distansavtal eller vid försäljning utanför Folksams affärslokaler har du enligt lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler rätt att ångra köpet inom 14 dagar. Tiden räknas från det att avtalet ingåtts och du vid distansavtal fått information och avtalsvillkor eller vid försäljning utanför Folksams affärslokaler fått information om ångerrätt. Om du vill använda din ångerrätt kontaktar du Folksam, till exempel via telefon, e-post eller genom att skriva till oss. Du kan också använda en ångerblankett som du hittar på konsumentverket.se. Har du redan hunnit betala försäkringen återbetalar vi pengarna snarast och senast inom 30 dagar räknat från att du meddelar oss om att du vill använda ångerrätten. Vi har rätt att kräva premie för den tid försäkringen varit gällande.

Uppsägning av försäkringen i förtid

Du får säga upp försäkringen under försäkringstiden till exempel om behovet av försäkringen upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar. Se punkt C53 i villkoret.

Försäkringspremie

Premien för din försäkring framgår av försäkringsbesked och premiefaktura. På premiefakturan finns också uppgift om sista dag för betalning. Försäkringen och premien bygger på de uppgifter du lämnat oss. Om uppgifterna inte är riktiga eller om förhållandena ändras och detta påverkar risken, ska du omedelbart anmäla detta till oss, annars riskerar du att helt eller delvis stå utan försäkringsskydd. Vi kan göra avdrag på ersättningen om du uppsåtligen eller oaktsamt har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till olika faktorer, bland annat var i landet du bor och din ålder. Har premien lämnats i en offert gäller premieuppgiften enligt vad som sägs i offerten eller annars avtalats. Du kan läsa mer om reglerna för premiebetalning i avsnittet Avtalet och premien, punkt C51–C60 i villkoret.

A Hemförsäkring Bas

Det här ingår i Hemförsäkring Bas

Egendomsskydd för lösöre
- Stöld och skadegörelse
- Brand, blixt med mera
- Läckage, översvämning
- Storm, hagel, snötryck
- Andra naturskador (lavin med mera)
- Skador orsakade av vilda djur
- Hushållsmaskiner, mat i frys
- Transport- och trafikskador
- Merutgifter och hyresbortfall

Ansvarsförsäkring
Rättsskyddsförsäkring
Reseskydd
Överfallsskydd
ID-stöld
Kristerapi

Var försäkringen gäller

A1. Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa gäller försäkringen dessutom i hela världen under de första 45 dagarna av resan räknat från avresedagen från hemorten i Sverige.

Reseskyddet (punkt A38–A60) gäller enbart vid sådan resa utom hemorten som är avsedd att vara mer än två dygn samt på varje utlandsresa. Reseskyddet gäller inte i land eller område dit Utrikesdepartementet (UD) avråder från att resa, oavsett nivå på avrådan. Reseskyddet gäller dock om du redan är på resmålet när UD beslutar om avrådan.

Reseförsäkring efter 45 dagar

Om du tecknat en separat Reseförsäkring i Folksam gäller den med motsvarande omfattning som din befintliga hemförsäkring (Bas, Mellan eller Stor).

Om du tecknat separat tilläggsförsäkring för Resklar eller Elrullstol gäller dessa också för den tid separat Reseförsäkring är tecknad.

Hemförsäkringen och eventuella tilläggsförsäkringar måste vara giltiga under hela resan för att skyddet ska gälla.

Vem försäkringen gäller för

A2. Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare. Den gäller också för de övriga personer som är folkbokförda på samma adress och bosatta i samma bostad som du – förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Försäkringen gäller under samma förutsättningar som ovan även för personer som sökt uppehållstillstånd men ännu inte blivit folkbokförda, under förutsättning att du anmält personerna till oss. Personerna kommer då att framgå av ditt försäkringsbesked.

Har du laglig vårdnad om barn under 18 år som inte är folkbokförd på samma adress som du gäller försäkringen för barnet under den tid det vistas hos dig. Dock endast i den mån ersättning inte till någon del kan erhållas genom annan försäkring. Detsamma gäller vid utövande av umgängesrätt.

Självrisker

Grundsjälvrisk

A3. Försäkringen gäller med en grundsjälvrisk som är 1 800 kronor vid varje skadetillfälle.

Särskild självrisk

För Rättsskydd är självrisken 20 procent av kostnaderna, dock lägst 1 800 kronor, se punkt C22.

Ingen självrisk
Du betalar ingen självrisk vid
- reseskydd punkt A45–A46 och A51–A60
- inbrott i hemmabostaden om du har ett aktiverat inbrottslarm som är kopplat till godkänd larmcentral när ingen är hemma och ser till bostaden.

Hur självrisken tillämpas
Självrisken dras från skadebeloppet. Om du vid ett skadetillfälle kan få ersättning genom flera moment i denna försäkring eller genom flera konsumentförsäkringar hos oss, drar vi bara av en självrisk – den högsta – från det sammanlagda skadebeloppet.

Egendomsskydd
Under punkt A4 och A5 framgår vilken egendom som är försäkrad och under punkt A9–A37 vilka skadehändelser som försäkringen gäller för. För att ersättning ska kunna lämnas krävs att skadehändelsen är ersättningsbar ur försäkringen och att den försäkrade egendomen omfattas av skadehändelsen.

Vilken egendom som är försäkrad
A4. Försäkringen gäller för
- personligt lösöre som du i egenskap av privatperson äger, hyr eller lånar för huvudsakligen privat ändamål. Hit räknas också handverktyg och arbetskläder som du äger och använder i egenskap av anställd. Som personligt lösöre räknas inte egendom som är avsedd att fast anbringas till byggnad
- annat lösöre som du äger och använder i förvärvsverksamhet och som inte kan ersättas genom annan försäkring (högsta ersättning 5 000 kronor).

Under förutsättning att fordonet uppfyller kraven i A4 första stycket gäller försäkringen för dessa motordrivna fordon
- icke registreringspliktig åkgräsklippare
- fordon som inte är trafikförsäkringspliktigt och som klassas som cykel enligt lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, till exempel eldriven rullstol och elcykel. För elcykel gäller att motorn endast får förstärka kraften från tramporna och inte får ge något krafttillskott vid hastigheter över 25 km/h. Motorns kontinuerliga märkeffekt får vara högst 250 watt.

Försäkringen gäller dessutom för
- mynt och sedlar (därmed avses även samlarmynt- och sedlar) som tillhör dig som privatperson
- värdehandlingar, till exempel aktier, obligationer och löpande skuldebrev (biljetter, presentkort med mera) som tillhör dig som privatperson
- frimärken, manuskript och ritningar som tillhör dig som privatperson
- fasta byggnadsverk (t.ex. uthus eller brygga) som står på annans mark, dock inte bostäder eller kolonistugor, och som du själv äger och som är avsedda för huvudsakligen privat ändamål
- fast inredning som du äger och har bekostat i din hyres- eller bostadsrättslägenhet, och som vid skada inte kan ersättas genom annan försäkring
- inglasad balkong som du har bekostat i din hyreslägenhet, och som vid skada inte kan ersättas genom annan försäkring. Försäkringen gäller för skada på glaskonstruktionen och ersättning lämnas enligt reglerna för skada på byggnad i villaförsäkring, punkt B4–B10, B12–B13 och B16–B17. Skada värderas och ersätts enligt reglerna för byggnad i punkt C37 och C42.

Bostadsrättslägenhet kan tilläggsförsäkras – se sid 30.

A5. Försäkringen gäller inte för
- förlust orsakad av uttag eller köp genom användande av bankomatkort, kontokort eller liknande betal- och kreditkort
- utradering eller annan förlust av lagrad datainformation
- andra djur än sådana som man normalt har i bostadslägenhet
- egendom som du har lånat från ett företag som du eller någon annan som den här försäkringen gäller för äger till minst hälften
- spabad utomhus som anbringats till egen fastighet eller mark tillhörande bostadsrätt
- motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon, terrängsläp eller efterfordon. Motordrivna fordon som är uppräknade i punkt A4 andra stycket ingår dock
- båt, kanot, segelbräda och andra vattenfarkoster
- flygplan, andra luftfartyg, svävare eller hydrokopter
- tillbehör eller delar till de fordon och farkoster som undantagits ovan. Om du enbart har sådana delar och tillbehör – till exempel om du sålt bilen men har kvar vinterdäcken – ingår de i försäkringen om de uppfyller kraven i A4 första stycket. De värderas i tillämpliga fall enligt Folksams villkor för fordon, bil eller båt.

Försäkringsbelopp
A6. Försäkringsbeloppet för personligt lösöre är 1,5 miljoner. Har man behov av ett högre belopp ska man välja ett högre försäkringsbelopp. Beloppet ska motsvara hela värdet beräknat enligt värderingsreglerna i punkt C27–C35. Är beloppet lägre kan ersättningen vid skada minskas på grund av underförsäkring, se punkt C36.

Indexgaranti
Om konsumentprisindex stiger, höjs det i försäkringsbeskedet angivna försäkringsbeloppet automatiskt i samma mån. Motsvarande höjning av premien sker först vid nästa huvudförfallodag, då nytt försäkringsbesked med indexuppräknat försäkringsbelopp utfärdas.

Flyttskydd
Om du flyttar under försäkringstiden räknas både din gamla (ordinarie) bostad och nya (ordinarie) bostad som försäkringsställe i 31 dagar från flyttdatum, förutsatt att du inte tecknat en annan försäkring för den nya bostaden.

Separationsskydd
Vid skilsmässa eller separation gäller försäkringen för båda parter i 31 dagar vid avflyttning från gemensam bostad oavsett folkbokföring, gemensamt hushåll eller bosättning. Det under förutsättning att du inte omfattas av en annan försäkring.

Bortaskydd
A7. På annan plats än det försäkringsställe som anges i försäkringsbeskedet (hemmabostaden) är skyddet för personligt lösöre maximerat till 40 000 kronor vid varje skadetillfälle, så kallat bortaskydd. Hemförsäkring Mellan och Hemförsäkring Stor har ett bortaskydd på 80 000 kronor.

Begränsningen gäller
- om du bor i flerfamiljshus: för lösöre på annan plats än i själva bostaden (till exempel som är bortaförvarat eller medfört utanför bostaden eller som finns i biutrymme till bostad i flerfamiljshus)
- om du bor i villa: för lösöre som finns på annan plats än inom fastigheten.

Högsta ersättningsbelopp för viss egendom
A8. För nedan angiven egendom gäller följande högsta ersättningsbelopp
- smycken och andra föremål, utom mynt, helt eller delvis av ädel metall, äkta eller odlade pärlor eller ädelstenar, sammanlagt 250 000 kronor
- mynt och sedlar, inklusive mynt av ädel metall, sammanlagt 4 000 kronor. När två eller flera som omfattas av försäkringen är på utlandsresa tillsammans eller på sådan resa utom hemorten som är avsedd att vara mer än två dygn, är beloppet för medförda mynt och sedlar höjt till 6 000 kronor
- värdehandlingar, frimärken, manuskript och ritningar, sammanlagt 10 000 kronor
- fasta byggnadsverk (t.ex. uthus eller brygga) som står på annans mark, dock inte bostäder eller kolonistugor, och som du själv äger och som är avsedda för huvudsakligen privat ändamål, sammanlagt 60 000 kronor
- fast inredning som du äger och har bekostat, 60 000 kronor
- inglasad balkong eller altan, 60 000 kronor
- ersättningsbara tillbehör och delar till fordon och farkoster enligt sista punkten i punkt A5, 5 000 kronor
- lösöre som du äger och använder i förvärvsverksamhet, 5 000 kronor.

Stöld och skadegörelse

Stöldbegärlig egendom
A9. Speciella regler gäller i vissa fall för mynt och sedlar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom. Med stöldbegärlig egendom menas
- apparater för text-, ljud- och bildåtergivning till exempel datorer, GPS, hårddisk och annan digital lagringsmedia, radio- och TV-apparater, spelkonsoler, analoga och digitala mediaspelare, förstärkare, högtalaranläggningar
- elektronisk kommunikationsutrustning till exempel mobila telefoner
- utrustning för radiostyrning
- kameror, projektorer och kikare
- musikinstrument
- fick- och armbandsur
- vapen

- delar och tillbehör till nu uppräknade föremål (även band, kassetter och skivor)
- vin och sprit
- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta eller odlade pärlor och ädelstenar
- antikviteter och konstverk
- äkta mattor
- pälsar och pälsverk

De undantag och aktsamhetskrav som gäller för stöldbegärlig egendom tillämpas endast om det sammanlagda värdet av den stöldbegärliga egendom som stulits eller skadats uppgår till mer än 1 000 kronor.

Begränsning

A10. Åtagandena nedan avseende stöld och skadegörelse (punkt A11–A25) gäller inte för skada som försäkrad tillfogar någon annan som den här försäkringen gäller för enligt punkt A2.

Bostad

A11. Vi ersätter stöld och skadegörelse om gärningspersonen olovligen tagit sig in i bostad.

Har gärningspersonen tagit sig in med nyckel gäller försäkringen endast om denne obehörigen innehade nyckeln. Har gärningspersonen blivit insläppt gäller försäkringen endast om denne använt tvång eller hot för att komma in.

Stöld ur hotellrum ersätts bara enligt punkt A20.

Utökat stöldskydd
Har du stöd i bostaden enligt socialtjänstlagen eller får insatser i bostaden enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade eller får hemsjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen ersätts stöld i bostaden om gärningspersonen behörigen innehaft nyckel och lovligen befunnit sig i bostaden i sin roll som vårdgivare enligt lagarna ovan.

A12. Som bostad i flerfamiljshus räknas inte källar- och vindsförråd, garage, uthus eller liknande förvaringsutrymmen. I sådana biutrymmen gäller försäkringen enligt punkt A15.

Källare, vind och garage i villabyggnad räknas dock till bostaden. Detsamma gäller när garage och liknande är sammanbyggt med villan och invändig dörrförbindelse finns med bostaden.

Balkong och altan räknas inte som bostad.

Aktsamhetskrav

A13. Ytterdörrar ska vara låsta. Altan-, terrass- och balkongdörrar kan istället vara stängda och reglade.

Alla fönster ska vara stängda och reglade när ingen är hemma och ser till bostaden. Gäller det kortare bortovaro än 24 timmar kan fönster dock stå på glänt om det är säkrat mot inbrott med en ordentlig fönsterspärr (en plastspärr duger alltså inte). Nattetid är det bara i rum där någon person finns som fönster får stå öppet utan att vara inbrottssäkrat.

Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden. Nyckel som finns på annat ställe än i låst bostad, till exempel nyckel som någon har med sig, får inte vara försedd med namn- eller adressuppgift eller förvarad så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går.

Har du anledning att misstänka att någon obehörig innehar nyckel och kan spåra vart den går, måste du omedelbart byta lås.

Vapen ska förvaras inlåst i godkänt vapenskåp. Nyckeln får inte förvaras i omedelbar närhet till skåpet.

Låsbyte

Vi ersätter kostnad för byte eller omkodning av eget bekostat lås till bostaden på det försäkringsställe som anges i försäkringsbeskedet om nyckeln förlorats vid skadehändelse som är ersättningsbar ur egendomsskyddet och det är sannolikt att gärningspersonen kan spåra vart nyckeln går. I hyresrätt och bostadsrätt ses endast lås utöver standard som eget bekostat.

Högsta ersättning är 3 000 kronor.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav
A14. Om något aktsamhetskrav i punkt A13 åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen. Har du varit hemma och haft rimlig tillsyn över bostaden gör vi normalt inget avdrag. Samma gäller om du har varit borta från bostaden i högst 30 minuter. I övriga fall blir avdraget normalt 25 procent.

Vid upprepad försummelse att låsa dörr eller regla fönster kan vi göra större avdrag och till och med vägra ersättning. Detta gäller också i andra allvarliga fall, till exempel om du lämnat din bostad för längre tid med olåst dörr eller öppet fönster.

Biutrymme till bostad
A15. Vi ersätter stöld och skadegörelse i biutrymme till bostad om gärningspersonen brutit sig in med våld. Med biutrymme avses källarförråd, vindsförråd, garage, uthus och liknande förvaringsutrymmen. Beträffande villa, se punkt A12, andra stycket.

Tvätt i tvättstuga ersätts även om gärningspersonen inte brutit sig in med våld. Högsta ersättning är då 5 000 kronor.

Begränsningar
- Stöldbegärlig egendom, mynt och sedlar, värdehandlingar eller frimärken ersätts inte alls.
- Balkong och altan räknas inte som biutrymme till bostad.

Aktsamhetskrav
A16. Tvättstuga ska vara låst, om så är möjligt. Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav
A17. Har något av aktsamhetskraven i punkt A16 åsidosatts gör vi normalt avdrag på ersättningen med 25 procent. Avdraget kan i allvarliga fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. I lindriga fall görs inget avdrag.

Medförd och förvarad egendom
I följande avsnitt skiljer vi mellan medförd och förvarad egendom.

Med medförd egendom menar vi egendom som du har med dig utanför bostaden. Det innebär att du själv och egendomen ska befinna sig på samma ställe.

Med förvarad egendom menar vi egendom som du förvarar på annan plats än där du själv befinner dig, till exempel inlåst på arbetsplats då du själv gått hem för dagen.

Medförd egendom
A18. Vi ersätter stöld och skadegörelse av egendom som du medför utanför bostaden.

Begränsningar
Stöld av eller skadegörelse på stöldbegärlig egendom, mynt och sedlar, värdehandlingar eller frimärken ersätts inte.

Denna begränsning gäller inte vid rån och väskryckning enligt punkt A19 samt då egendomen förvaras inlåst i skåp, låda eller liknande på arbetsplatsen eller i skolan då du själv befinner dig där och om gärningspersonen brutit sig in med våld.

Stöld av medförd egendom ur bil, stöld av cykel samt stöld av resgods som är incheckat ersätts endast enligt särskilda regler i punkt A22, A23 respektive A35.

Aktsamhetskrav
När det gäller egendom som du medför utanför bostaden gäller rent allmänt att du måste vara aktsam så att du till exempel inte lämnar egendomen utan uppsikt, kvarglömmer, tappar bort eller förlägger den.

Rån och väskryckning
A19. Vi ersätter stöld och skadegörelse vid rån och överfall eller då gärningspersonen rycker till sig egendomen inom ditt räckhåll på ett sådant sätt att du omedelbart uppfattar stölden.

Hotellrum och lokal eller skåp

A20. Vi ersätter stöld av och skadegörelse på egendom om gärningspersonen olovligen tagit sig in i hotellrum, båthytt eller brutit sig in i receptionens förvaringsbox.

Aktsamhetskrav
Hotellrummet eller båthytten ska vara låst.

Lokal eller skåp

Vi ersätter stöld av och skadegörelse på egendom som förvaras i lokal eller i skåp i lokal.

Begränsningar avseende stöld ur lokal eller skåp

- Stöldbegärlig egendom, mynt och sedlar, värdehandlingar eller frimärken ersätts inte alls.
- Är det ett utrymme som du inte ensam har nyckel till, lämnar vi ersättning endast om gärningspersonen brutit sig in med våld.
- Bil, buss, husvagn, annat släpfordon, terrängsläp, takbox till bil, båt, tält, packväskor till motorcykel och liknande förvaringsutrymmen räknas inte som lokal eller skåp.

Aktsamhetskrav
Är det ett utrymme som bara du har nyckel till gäller att utrymmet ska vara låst och fönster stängda och reglade.

Inlämnad hos näringsidkare

A21. Vi ersätter stöld av eller skadegörelse på egendom inlämnad hos näringsidkare vid rån eller om gärningspersonen brutit sig in med våld.

Egendomen ska vara inlämnad till näringsidkaren i dennes verksamhet för förvaring, reparation eller annan liknande åtgärd.

Vi ersätter inte egendom inlämnad för transport eller inlämnad till pantbank.

Bil

A22. Vi ersätter stöld av egendom ur bil samt skadegörelse på egendom i bilen

- när du medför egendom i bilen
- när du förvarar egendom i bilen. Då är högsta ersättning 2 000 kronor.

Begränsningar

- Stöld av eller skadegörelse på stöldbegärlig egendom, mynt och sedlar, värdehandlingar eller frimärken ersätts inte alls.
- Om du vid bilfärd packar saker i bilen i förväg eller vid hemkomsten lämnar kvar dem där, anses de inte som medförda då de lämnats där under längre tid än vad som normalt åtgår för omedelbar i- och urlastning.

Aktsamhetskrav
Bilen ska vara låst.

Cykel

A23. Vi ersätter stöld av och skadegörelse på cykel och cykelkärra. Högsta ersättning är 20 000 kronor per skadetillfälle (oavsett antal cyklar).

Aktsamhetskrav
Både cykel och cykelkärra ska vara låsta med av SSF Stöldskyddsföreningen godkänd låsanordning.

Barnvagn och rollator

A24. Vi ersätter stöld av och skadegörelse på barnvagn och rollator oavsett om den varit inlåst eller inte.

Skadegörelse

A25. Vi ersätter skadegörelse på lös egendom inomhus som uppkommit i samband med att någon med uppsåt skadat byggnaden utifrån.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav

A26. Om något av aktsamhetskraven i punkt A18, A20, A22 eller A23 åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 50 procent.

Avdragets storlek påverkas av bland annat den tid som kravet åsidosatts, egendomens värde, platsen för stölden, om egendomen placerats lättillgängligt för en tjuv eller om begärlig egendom exponerats för obehöriga. I allvarliga fall kan avdraget bli större, till och med så att du inte får någon ersättning. I lindriga fall kan avdraget bli mindre eller inget alls.

Har cykel och cykelkärra varit låsta på annat sätt än vad som föreskrivs i punkt A23 gör vi normalt avdrag med 50 procent. Var den olåst får du normalt ingen ersättning.

Brand, blixt, explosion med mera

A27. Vi ersätter

- skada genom brand
- skada genom blixt
- skada genom kortslutning, överslag eller överspänning på hushållsmaskin och annan elektrisk maskin eller apparat
- skada genom explosion, dock inte skada genom sprängningsarbete
- skada som plötsligt orsakas av sot från öppen låga, dock inte från levande ljus
- skada som orsakas av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

Läckage

A28. Vi ersätter om egendomen skadas av vatten, olja, annan vätska eller ånga som oberäknat strömmar ut från

- ledningssystem för vatten, värme eller avlopp
- anordning ansluten till ovan angivna system (till exempel tvättställ, diskmaskin eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank)
- invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning för spillvatten
- badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvavlopp och som försetts med vattentätt skikt enligt gällande byggnorm/branschregler vid tidpunkten för uppförandet/reparationen
- kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- akvarium eller vattensäng.

Vi ersätter inte den vätska som runnit ut eller skada på det föremål som läckt. Vi ersätter inte heller skada orsakad av läckage från dräneringssystem eller dagvattensystem.

Översvämning

A29. Vi ersätter skada på lös egendom inomhus orsakad av att vatten till följd av skyfall (minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn), snösmältning, stigande sjö/vattendrag – strömmar direkt in i byggnad från markytan genom ventil, fönster eller dörröppning eller inomhus tränger upp ur avloppsledning.

Vi ersätter inte skada på lös egendom i båthus, sjöbod, badhytt, tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus.

Storm

A30. Vi ersätter skada genom storm (minst 21 m/sekund) på lös egendom inomhus förutsatt att skadan uppkommit i samband med stormskada på det hus där egendomen finns. Under samma förutsättning ersätter vi också sådan skada på lös egendom – till exempel genom regn och kyla – som är en oundviklig följd av stormskadan.

Vi ersätter också skada genom storm på utomhus fast monterad radio- eller tv-antenn.

Vi ersätter inte skada på egendom i båthus, sjöbod, badhytt, tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus.

Hagel

A31. Vi ersätter skada genom hagel på lös egendom inomhus förutsatt att skadan uppkommit i samband med hagelskada på det hus där egendomen finns. Under samma förutsättning ersätter vi också sådan skada på lös egendom – till exempel genom regn och kyla – som är en oundviklig följd av hagelskadan. Vi ersätter också skada genom hagel på utomhus fast monterad radio- eller tv-antenn.

Vi ersätter inte skada på egendom i tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus.

Snötryck
A32. Vi ersätter skada på lös egendom i bostadsbyggnad som orsakats av att yttertakets bärande konstruktion skadats på grund av snötryck.

Andra naturskador
A33. Vi ersätter skada på lös egendom orsakad av jordskalv, jordskred, jordras, bergras, lavin eller vulkanutbrott.

Skada orsakad av vilda djur
A34. Vi ersätter skada på lös egendom orsakad av vilda djur eller fåglar som tagit sig in i bostadsbyggnaden. Vi ersätter dock inte skada orsakad av insekter, råttor, möss eller andra smågnagare.

Transport- och trafikskador

A35. Transportskador
Vi ersätter skada på eller förlust av egendom som du, i direkt samband med resa, polletterat eller lämnat till hotell eller researrangör för förvaring eller transport och som du inte kan få ersättning för från annan försäkring.

Begränsningar
- Förlust av stöldbegärlig egendom, mynt och sedlar, värdehandlingar, eller frimärken ersätts inte alls.
- Skada som orsakats av skavning, slitage eller som bara är ytlig (såsom till exempel bucklor och repor på resväskor och liknande) ersätts inte.
- Vi ersätter inte skada på eller förlust av resgods som omfattas av Montrealkonventionen, om den försäkrade inte kan visa att den som ansvarar enligt Montrealkonventionen inte betalar.

Aktsamhetskrav
Egendomen ska vara väl emballerad. Du ska se till att vätska eller smetande ämne inte rinner ut och skadar annan egendom.

Skada på eller förlust av resgods som är incheckat hos flygbolag ska reklameras till flygbolaget inom 7 dagar från det att du fick tillbaka resgodset vid skada och inom 21 dagar vid förlust.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav
Om något av aktsamhetskraven åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 50 procent vid åsidosättande av kravet i första stycket och normalt med 25 procent vid åsidosättande av kravet i andra stycket. Avdraget kan i allvarliga fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. I lindriga fall görs inget avdrag.

Trafikskador
Vi ersätter skada på medförd egendom orsakad av trafikolycka med bil, båt, buss, tåg, flygplan, cykel eller annat fordon.

Begränsning
Skada på själva fordonet ersätts inte.

Skador genom flygplan
Vi ersätter skada på lös egendom genom att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ner.

Hushållsmaskinskador med mera
A36. Vi ersätter skada på
- hushållsmaskin (såsom kyl, frys, spis, diskmaskin, tvättmaskin, dammsugare) som går sönder
- tvätt i tvättmaskin eller torktumlare som orsakats av fel på maskinen
- livsmedel i frys och kyl till följd av temperaturändring vid strömavbrott eller fel på frysen eller kylen.

Med hushållsmaskiner menar vi maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av mat och dryck, luftrening eller avfuktning.

Begränsningar

Vi ersätter inte

- skada som inte inverkar på installationens eller hushållsmaskinens funktion utan enbart består av skönhetsfel
- skada på hushållsmaskiner som leverantör eller annan ansvarar för enligt konsumentköp- eller konsumenttjänstlagen, eller som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse enligt konsumentköp- eller konsumenttjänstlagen
- skada på livsmedel i frys och kyl till följd av strömavbrott som ersätts av annan enligt ellag (1997:857).

Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

Merutgifter och hyresbortfall

A37. Blir bostaden på det försäkringsställe som anges i försäkringsbeskedet eller bostad som du avser flytta till enligt bindande avtal helt eller delvis obrukbar efter en brand eller annan skadehändelse som egendomsskyddet i punkt A11-A36 omfattar, ersätter vi de nödvändiga och skäliga merutgifter som uppstår som en följd av skadan, till exempel för kost och logi. Med merutgifter menas fördyring utöver de kostnader du normalt har.

Om bostaden drabbas av en skada enligt första stycket betalar vi också kostnad för magasinering av möbler, om det behövs. Merutgifter och kostnad för magasinering betalas tills dess att bostaden är återställd, dock under högst två år.

Om din bostad i hyresfastighet enligt första stycket, eller del av den, är uthyrd med tillåten och godkänd andrahandsuthyrning ersätter vi hyresbortfall, det vill säga det belopp som du enligt lag är skyldig att sätta ned hyran med. Vi drar av kostnad för värme och andra driftskostnader som du sparar under tiden. Hyresbortfall betalas under högst två år.

Är bostaden uthyrd genom förmedling, ersätts inte förmedlingskostnaden.

Vi lämnar också ersättning enligt första stycket om polis eller räddningstjänst fattar beslut om att beordra evakuering från eller spärra av bostaden på det försäkringsställe som anges i försäkringsbeskedet under minst 24 timmar till följd av en händelse som omfattas av egendomsskyddet i punkt A11–A36.

Reseskydd

Var och när reseskyddet gäller

A38. Vid resa utanför det försäkringsställe som finns angivet i försäkringsbeskedet gäller reseskyddet under de första 45 dagarna av resan, räknat från avresedagen från hemorten i Sverige. Vid resa inom Sverige gäller dock reseskyddet endast om resan är avsedd att vara i mer än två dygn.

Reseskyddet gäller inte i land eller område dit Utrikesdepartementet (UD) avråder från att resa, oavsett nivå på avrådan. Reseskyddet gäller dock om du redan är på resmålet när UD beslutar om avrådan.

Reseskyddet gäller under förutsättning att du har haft ett gällande reseskydd under hela resan. För att reseskyddet ska gälla i hela världen krävs att du är varaktigt bosatt och folkbokförd i Sverige samt att din ordinarie och huvudsakliga bostadsort är i Sverige. Om du är varaktigt bosatt i Sverige och din ordinarie och huvudsakliga bostadsort är i Sverige men du inte är folkbokförd i Sverige gäller reseskyddet endast i Sverige, vid resa utanför bostadsorten som är avsedd att vara i mer än två dygn. Om du varken är varaktigt bosatt eller folkbokförd i Sverige gäller reseskyddet inte alls.

För grupphemförsäkring, Medlemshem och Utlandsstudieförsäkring gäller särskilda villkor.

Reser du inom EU eller till ett ESS-land ersätter vi endast den del av kostnaden som du inte får ersatt genom lag eller konvention. Kontakta Försäkringskassan för att beställa ditt Europeiska Sjukförsäkringskort och ta med det på resan.

Reseskyddet gäller för dig som privatperson och inte under tjänsteresa.

Självrisk

A39. Reseskyddet gäller med en självrisk på 1 800 kronor vid varje skadetillfälle.

Du betalar ingen självrisk vid:
- kostnader för resa till försäkrad som blir svårt sjuk i utlandet, punkt A45
- kostnader för hemtransport av avliden eller för begravning, punkt A46
- invaliditets- och dödsfallsersättning på grund av olycksfallsskada, punkt A51–A57
- resestartskydd – anslutning till missad resa, punkt A58
- strejk, punkt A59
- resgodsförsening, punkt A60.

Kom ihåg att begära kvitton, läkarintyg och medicinska journaler som vi kan behöva för att bedöma ditt ersättningskrav.

Ersättning för vårdkostnader

A40. För att vi ska kunna lämna ersättning enligt A41-A42 ska du vid resa utanför Norden, kontakta SOS International eller oss för godkännande före operation, omfattande vård eller behandling (till exempel röntgen, inlagd på sjukhus eller fortsatt utredning efter akut läkarbesök). Våra anvisningar ska följas vid valet av vårdinrättning. Om vi eller SOS International begär att du ska återvända till Sverige för vård på grund av akut sjukdom eller olycksfall som omfattas av försäkringen, är du skyldig att göra det. Vi betalar inte kostnader för återresa till platsen där resan avbröts, om du måste åka hem till Sverige för vård och behandling.

A41. Vid akut sjukdom eller olycksfallsskada betalar vi nödvändiga och skäliga kostnader för läkarvård, behandling som läkaren föreskriver, sjukhusvård, akuta hjälpmedel och lokala resor för vård och behandling.
- Vid akut sjukdom ersätter vi kostnader för läkarvård och resor i upp till 60 dagar från första läkarbesöket.
- Vid olycksfallsskada ersätter vi kostnader för de direkta följderna av skadan i högst tre år från skadedagen. Med olycksfall menar vi en kroppsskada som du drabbas av genom en oförutsedd plötslig yttre händelse.

A42. Vid akuta tandbesvär betalar vi nödvändig provisorisk behandling på platsen med högst 3 000 kronor.

Om en tand skadas i samband med ett olycksfall ersätter vi dessutom skälig kostnad för nödvändig fortsatt behandling i Sverige inom tre år. Om en slutbehandling skjuts upp på grund av den försäkrades ålder, måste den slutföras inom tre år från skadedagen eller innan den försäkrade fyller 25 år. Vi ersätter endast en slutbehandling (permanent behandling) per skada. Bedömning av skälig kostnad görs utifrån referenspriser i det statliga tandvårdsstödet. Tandskada som uppkommit vid tuggning eller bitning bedöms inte som en olycksfallsskada.

Ersättning för övriga merkostnader

A43. För att vi ska kunna lämna ersättning för dina övriga merkostnader enligt A44-A46 ska åtgärden godkännas i förväg av SOS International eller oss.

Merkostnader till följd av akut sjukdom eller olycksfall

A44. Vi betalar nödvändiga och skäliga merkostnader för dig och medförsäkrade som stannat kvar hos dig till följd av ett akut sjukdoms- eller olycksfall.
- Om din sjukdom eller ditt olycksfall medför att du måste ändra boendeform eller vara borta längre tid än planerat ersätter vi merkostnader för kost och logi i upp till 60 dagar från läkarbesöket. Merkostnad för kost lämnas med upp till 150 kr per dag och person, med merkostnad menas i det här fallet en fördyring mot normal daglig kostnad.
- Kostnad för nödvändiga telefonsamtal till oss och SOS International med upp till 500 kronor.
- Merkostnader för hemresa om du och medförsäkrade till följd av händelsen inte kan återvända till hemorten i Sverige som planerat.

Kostnader för resa till försäkrad som blir svårt sjuk i utlandet

A45. Om läkare bedömer att din skada eller sjukdom är livshotande, betalar vi nödvändiga och skäliga kostnader för två personers resa till dig i utlandet från hemorten i Sverige och åter inklusive kost och logi. Resan ska på förhand vara godkänd av SOS International eller oss. Vi betalar sammanlagt upp till 60 000 kronor.

Kostnader för hemtransport av avliden eller för begravning

A46. Vid dödsfall betalar vi kostnaden för transport av den avlidne till hemorten i Sverige samt merkostnader för försäkrade medresenärers hemresa. Vid dödsfall utomlands kan vi lämna ersättning på upp till 25 000 kronor för begravning på platsen istället för hemtransport av den avlidne.

Merkostnader vid katastrof

A47. Om du befinner dig i ett akut krisområde när katastrofen inträffar kan vi ersätta nödvändiga och skäliga merkostnader, upp till 10 000 kronor per försäkrad, för omedelbar hemresa till Sverige.

Som akut krisområde räknas en plats där det inträffat en naturkatastrof, terrorhandling eller smittspridning och Sveriges utrikesdepartement (UD) avråder från resor till området eller svenska staten väljer att sätta in krisberedskap för att evakuera.

Försäkringen gäller inte för krigsskador, se punkt C70.

Om något allvarligt händer hemma

A48. Om du och medförsäkrade omedelbart måste avbryta en resa i förtid betalar vi både merkostnad för hemresa till Sverige och outnyttjad resekostnad enligt A49 om det är befogat att återvända hem. Vi betalar dock inte för återresa till platsen där resan avbröts.

Vi ersätter om:
- en närstående person i Sverige blivit allvarligt sjuk, råkat ut för svårare olycksfall, eller avlidit
- din privata egendom i Sverige drabbats av en oförutsedd, väsentlig skada.

Med närstående person menas make/maka/registrerad partner, sambo, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, mor-, far- och svärföräldrar samt svärson och svärdotter eller person som har vårdnad om någon inom denna krets.

Ersättning för outnyttjad resekostnad

Outnyttjad resekostnad

A49. Vi betalar dina outnyttjade resekostnader om resan inte kunnat utnyttjas på grund av att du drabbats av akut sjukdom eller olycksfall som kan ersättas enligt punkt A40 och A41. Finns skriftligt läkarintyg ersätter vi antalet dagar enligt intyget under förutsättning att du:
- ordinerats vila inomhus. Åtgärden ska föreskrivas av en opartisk behörig läkare och vara motiverad av medicinska skäl
- lagts in på sjukhus för vård eller
- på läkares inrådan och enligt läkarintyg avbrutit vistelsen och återvänt hem. Resan ska vara medicinskt nödvändig och godkänd av SOS International eller av oss.

Saknas ordination om vila inomhus i läkarintyget men diagnos finns angivet beräknar vi antalet sjukdagar vid sjukdom eller olycksfall enligt följande max antal dagars vila:
- förkylning/övre luftvägsinfektion med feber – max 3 dagar
- magbesvär – max 3 dagar
- halsont med feber – max 3 dagar
- influensa – max 4 dagar
- vattkoppor – max 3 dagar
- hjärnskakning – max 1 dag
- bihåleinflammation med feber – max 3 dagar
- öroninflammation med feber – max 3 dagar
- lunginflammation – max 4 dagar
- fraktur hand och underarm – max 1 dag
- överarmsfraktur – max 3 dagar
- ledbandsskada i fingrar – max 1 dag
- axelledsluxation – max 3 dagar
- fraktur underben och fotled – max 3 dagar
- korsbandsskada – max 3 dagar
- ledbandsskada knä – max 1 dag
- revbensfraktur – max 3 dagar
- nyckelbensfraktur – max 3 dagar
- fotledsstukning – max 1 dag

Ersättning till medförsäkrade medresenärer

Vi betalar outnyttjad resekostnad även till medförsäkrade (se punkt A2)

- som väsentligen inte kunnat utnyttja resan som planerat eftersom din sjukdom/olycksfall krävt intensivvård på sjukhus
- som tillsammans med dig avbrutit resan och återvänt hem
- när annan försäkrad medresenär avlidit på resan, däremot inte till den avlidnes dödsbo
- när ett barn under tolv år är ordinerat vila inomhus eller vid vistelse på sjukhus kan vi lämna ersättning till en medföljande person som omfattas av denna försäkring.

Hur ersättningen beräknas

Ersättning lämnas tidigast från och med första läkarbesöksdagen. Du får ersättning för så stor del av resekostnaden som svarar mot förhållandet mellan outnyttjade dagar och resans totala antal dagar enligt planerad restid, med resdagar inräknade. Med resekostnad menar vi

- vad du före skadetillfället betalat för resa, logi, hyrbil, liftkort och utflykter
- vad du före avresan från hemorten i Sverige betalat för kost
- om hela resan företas med egen bil - räknar vi som resekostnad 25 kronor/mil för närmaste färdväg från resans start till den plats där resan avbröts och åter – men högst 500 mil.

Som resekostnad räknas inte resa eller del av resa som betalats på annat sätt än med pengar eller presentkort, t.ex. bonuspoäng.

Högsta ersättning

Högsta ersättning för outnyttjad resekostnad är 1 000 kronor per person och dag och sammanlagt högst 20 000 kronor per person.

Begränsningar till A38-A49

A50. Vi lämnar inte ersättning

- om vårdbehov förelåg redan då resan startade
- om försämring av ditt hälsotillstånd beror på samma eller liknande symptom som du sökt vård eller behandling för de senaste tre månaderna innan avresan
- om du behöver vård utomlands vid sjukdom eller olycksfallsskada som inträffat i Sverige
- för eventuella följdskador efter en planerad operation utomlands
- för vistelse på hälso- eller rehabiliteringscenter och därmed förenade resor
- om du kan få ersättning från annat håll, till exempel från researrangör, uthyrare, trafikföretag, eller enligt lag eller konvention. Om du inte är ansluten till försäkringskassan i Sverige, betalar vi bara den kostnad som vi skulle ha ersatt om du varit ansluten
- för merkostnader som kan uppkomma genom anlitande av privat vårdform inom Norden
- för merkostnader vid tandskada som beror på ålders- eller sjukliga förändringar eller som beror på eftersatt underhåll
- för högre belopp än det som motsvaras av patientavgiften/högkostnadsskyddet för läkarvård, sjukvård, sjukresor eller annan offentlig finansierad vård i Sverige
- för hemsjukvård i Sverige
- för skada som har uppstått under tjänsteresa eller som har samband med ditt arbete, annan förvärvsverksamhet eller yrkesutövning. Med yrkesutövning likställs professionellt deltagande i sport, idrottstävling eller organiserad träning. Med professionell menas att mer än hälften av din förvärvsmässiga inkomst kommer från den sport som utövas
- för skada i direkt samband med påbörjad bergsexpedition som genomförs eller avses att genomföras över 5 000 meter över havet. Med bergsexpedition avses bergsklättring, bergsbestigning, vandring, skidåkning eller annan jämförbar aktivitet. Vandring på en bergsplatå över denna höjd, dit man tagit sig på annat sätt än genom bergsklättring, bergsbestigning, vandring, skidåkning eller annan jämförbar aktivitet ses dock inte som bergsexpedition.
- för skada som uppstått i land eller område dit Utrikesdepartementet (UD) avråder från att resa, oavsett nivå på avrådan. Reseskyddet gäller dock om du redan är på resmålet när UD beslutar om avrådan.

Medicinsk förhandsbedömning

Detta gäller om du har gjort en medicinsk förhandsbedömning genom SOS International innan resan

- A50 punkt 1 och 2 tillämpas inte om du har fått besked om att försäkringen gäller utan begränsningar under den aktuella resan. Detta gäller under förutsättning att du lämnat korrekta och fullständiga uppgifter till grund för bedömningen.

Ersättning för invaliditet och dödsfall vid olycksfall på resa

Invaliditet och dödsfall på grund av olycksfallsskada

A51. Försäkringen lämnar ersättning för direkta följder av olycksfallsskada som inträffar under försäkringstiden enligt punkterna A38 - A50. Om olycksfallsskada leder till bestående nedsättning av kroppsfunktionen eller dödsfall lämnar vi ersättning med engångsbelopp.

Invaliditetsersättning

A52. Ersättningen beräknas med utgångspunkt från medicinsk invaliditetsgrad och försäkringsbelopp. Försäkringsbeloppet är 300 000 kronor.

Medicinsk invaliditet

A53. Med medicinsk invaliditet menas ett tillstånd där det efter den akuta sjuktiden finns en bestående nedsättning av kroppsfunktionen som fastställs oberoende av ditt yrke, dina arbetsförhållanden eller fritidsintressen. Funktionsnedsättningen ska kunna fastställas objektivt. Som medicinsk invaliditet räknas även förlust av inre organ.Den medicinska invaliditetsgraden bestäms med hjälp av en tabell som är gemensam för försäkringsbranschen.

Den totala invaliditetsgraden kan vara upp till 100 procent för varje försäkringsfall.

Rätt till ersättning föreligger när invaliditetstillståndet inträtt och den framtida medicinska invaliditeten fastställts, dock tidigast ett år efter det att olycksfallet inträffade.

Om funktionsförmågan kan förbättras genom användning av protes eller läkemedel, bestäms invaliditetsgraden med hänsyn till detta.

Om funktionsförmågan redan tidigare var nedsatt på grund av sjukdom, sjuklig förändring eller annan kroppsskada, räknas motsvarande invaliditetsgrad bort.

Från 55 års ålder minskas försäkringsbeloppet med 5 procent för varje år fram till 65 års ålder. Därefter sker ingen ytterligare minskning.

Vid invaliditetsgrader som understiger 5 procent lämnas ersättning som motsvarar 2,5 procent av det försäkringsbelopp som är angivet i försäkringsbeskedet före eventuell minskning på grund av ålder.

Vid invaliditetsgrader från och med 5 procent lämnas ersättning med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden angiven i procent, dock lägst 2,5 procent av det försäkringsbelopp som är angivet i försäkringsbeskedet före eventuell minskning på grund av ålder.

Om invaliditetsgraden fastställs till 8 procent eller mer, höjs ersättningen med ett tilläggsbelopp som är större ju högre invaliditetsgraden är. Högsta möjliga ersättning är 200 procent av försäkringsbeloppet.

Ersättningen beräknas utifrån det försäkringsbelopp som gällde vid skadetillfället.

A.54 Ersättningstabell vid medicinsk invaliditet

Invaliditets-grad	Ersättning i procent av försäkrings-beloppet	Invaliditets-grad	Ersättning i procent av försäkrings-beloppet	Invaliditets-grad	Ersättning i procent av försäkrings-beloppet
1 %	2,5 %	35 %	54,6 %	69 %	138,0 %
2 %	2,5 %	36 %	56,9 %	70 %	140,0 %
3 %	2,5 %	37 %	59,2 %	71 %	142,0 %
4 %	2,5 %	38 %	61,6 %	72 %	144,0 %
5 %	5,0 %	39 %	64,0 %	73 %	146,0 %
6 %	6,0 %	40 %	66,4 %	74 %	148,0 %
7 %	7,0 %	41 %	68,9 %	75 %	150,0 %
8 %	8,2 %	42 %	71,4 %	76 %	152,0 %
9 %	9,4 %	43 %	74,0 %	77 %	154,0 %
10 %	10,6 %	44 %	77,4 %	78 %	156,0 %
11 %	11,9 %	45 %	81,0 %	79 %	158,0 %
12 %	13,2 %	46 %	84,6 %	80 %	160,0 %
13 %	14,6 %	47 %	88,4 %	81 %	162,0 %
14 %	16,0 %	48 %	92,2 %	82 %	164,0 %
15 %	17,4 %	49 %	96,0 %	83 %	166,0 %
16 %	18,9 %	50 %	100,0 %	84 %	168,0 %
17 %	20,4 %	51 %	102,0 %	85 %	170,0 %
18 %	22,0 %	52 %	104,0 %	86 %	172,0 %
19 %	23,6 %	53 %	106,0 %	87 %	174,0 %
20 %	25,2 %	54 %	108,0 %	88 %	176,0 %
21 %	26,9 %	55 %	110,0 %	89 %	178,0 %
22 %	28,6 %	56 %	112,0 %	90 %	180,0 %
23 %	30,4 %	57 %	114,0 %	91 %	182,0 %
24 %	32,2 %	58 %	116,0 %	92 %	184,0 %
25 %	34,0 %	59 %	118,0 %	93 %	186,0 %
26 %	35,9 %	60 %	120,0 %	94 %	188,0 %
27 %	37,8 %	61 %	122,0 %	95 %	190,0 %
28 %	39,8 %	62 %	124,0 %	96 %	192,0 %
29 %	41,8 %	63 %	126,0 %	97 %	194,0 %
30 %	43,8 %	64 %	128,0 %	98 %	196,0 %
31 %	45,9 %	65 %	130,0 %	99 %	198,0 %
32 %	48,0 %	66 %	132,0 %	100 %	200,0 %
33 %	50,2 %	67 %	134,0 %		
34 %	52,4 %	68 %	136,0 %		

** Från och med 5 procent medicinsk invaliditet kan försäkringsbeloppet minskas på grund av din ålder.*

Omprövning invaliditetsgrad

A55. Den medicinska invaliditetsgraden kan omprövas om olycksfallsskadan medför en väsentlig och bestående försämring av kroppsfunktionen efter det att ersättningen bestämts och betalats ut. Omprövning kan inte göras om mer än fem år förflutit från den dag då invaliditetsgraden fastställdes första gången.

Dödsfallsersättning

A56. Om olycksfallsskada leder till dödsfall betalar vi dödsfallsersättning med 20 000 kronor till dödsboet.

Begränsningar

A57. Vi betalar inte invaliditets- eller dödsfallsersättning

- om du skadats i samband med ditt arbete, annan förvärvsverksamhet eller tjänsteutövning
- om du skadats vid trafikolycka med rätt till ersättning enligt trafikskadelagen eller motsvarande lagstiftning utomlands
- om du är berättigad till invaliditetsersättning för samma skada från Överfallsskyddet (punkt A61–A64).
- om du skadats i direkt samband med påbörjad bergsexpedition som genomförs eller avses att genomföras över 5 000 meter över havet. Med bergsexpedition avses bergsklättring, bergsbestigning, vandring, skidåkning eller annan jämförbar aktivitet. Vandring på en bergsplatå över denna höjd, dit man tagit sig på annat sätt än genom bergsklättring, bergsbestigning, vandring, skidåkning eller annan jämförbar aktivitet ses dock inte som bergsexpedition.
- om du skadats i land eller område dit Utrikesdepartementet (UD) avråder från att resa, oavsett nivå på avrådan. Reseskyddet gäller dock om du redan är på resmålet när UD beslutar om avrådan.

Försening

Resestartskydd – Anslutning till missad resa

A58. Om du kommer för sent till en förbokad resa lämnar vi ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader så att du ska kunna ansluta dig till resa under förutsättning att

- privatbil som du åkte med råkat ut för väderlekshinder, onormalt eller oförutsett trafikhinder eller blivit köroduglig genom trafikolycka
- allmänt färdmedel försenats av väderlekshinder, tekniskt fel, trafikhinder eller trafikolycka.

Orsak till förseningen ska styrkas med intyg från researrangör, trafikföretag, bärgningsbolag eller myndighet. Med merkostnader menar vi extra kostnader för resa och logi.

Om det vid utresa från Sverige inte är möjligt att resa efter, lämnar vi ersättning för merkostnader för hemresa till hemorten i Sverige och outnyttjad resekostnad. Vad vi menar med outnyttjad resekostnad och högsta ersättning för det, framgår av punkt A49.

Högsta ersättning är 20 000 kronor per person.

Aktsamhetskrav
Du ska ha påbörjat färden i så god tid att du under normala förhållanden skulle ha ankommit till flygplatsen eller motsvarande i enlighet med vad som krävs av researrangör eller trafikföretag, dock minst två timmar före avgång.

Om du brutit mot aktsamhetskravet

Om aktsamhetskravet åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 50 procent. Avdraget kan i allvarliga fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. I lindriga fall görs inget avdrag.

Strejk

A59. Om strejk eller lockout försenar din utresa till eller hemresa från utlandet med mer än åtta timmar, betalar vi 500 kronor för varje påbörjad 24-timmarsperiod, sammanlagt upp till 5 000 kronor per person.

Om strejk eller lockout kortar av din vistelse på resmålet i utlandet med mer än 24 timmar, betalar vi outnyttjad resekostnad samt eventuella merkostnader för hemresa till Sverige. Vad vi menar med outnyttjad resekostnad och högsta ersättning för det, framgår av punkt A49.

Konfliktåtgärderna får inte ha varslats eller brutit ut innan du lämnade hemorten.

Resgodsförsening

A60. Om det resgods som du checkat in eller polletterat vid avresa med allmänt färdmedel försenas och kommer fram till resmålet mer än åtta timmar senare än du, betalar vi 500 kronor per kolli för varje påbörjad 24-timmarsperiod, sammanlagt högst 1 000 kronor per kolli. Försäkringen gäller inte om bagaget blir försenat på resa till hemorten.

Överfallsskydd

A61. Om du utsätts för sådant fysiskt våld mot din person som anges i punkt A65 och som utgör ett uppsåtligt brott enligt brottsbalken, ersätter vi dig genom överfallsskyddet. Kravet på fysiskt våld och aktsamhetskravet i denna punkt tillämpas inte vid sexualbrott. Kravet på uppsåtligt brott tillämpas inte vid sexualbrott genom oaktsamhet.

Finns redan ett kroppsfel (sjukdom, sjuklig förändring eller annan kroppsskada) när skadehändelsen inträffar eller har kroppsfelet tillkommit senare gäller följande: Kan det antas att kroppsfelet medverkat till att följderna av skadan förvärrats, lämnas ersättning bara för de följder som direkt beror på skadehändelsen, oberoende av kroppsfelet.

Överfallsskyddet gäller för dig i privatlivet och alltså inte för något som har samband med ditt arbete eller tjänst eller näringsverksamhet som du bedriver. Överfallsskyddet gäller inte heller för något som har samband med annat som du gör som ger dig ekonomisk ersättning som överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår.

Aktsamhetskrav

Du får inte agera på sådant sätt att du utsätter dig för risk att skadas. Det är särskilt viktigt att du inte:

- Själv tillgriper våld eller hotar om våld
- Ger dig in i eller stannar kvar i situationer eller miljöer där slagsmål, våld eller bråk uppstått eller vanligen förekommer
- Är provocerande i tal eller handlingar
- Deltar i eller medverkar till upplopp, gänguppgörelser, huliganism eller liknande våldsam aktivitet
- Begår, medverkar till eller främjar annan brottslig verksamhet.

Om du brutit mot aktsamhetskravet

Om du inte följer dessa aktsamhetskrav kan din försäkringsersättning sättas ned eller utebli efter vad som är skäligt med hänsyn till sambandet mellan åsidosättandet av aktsamhetskravet och uppkommen skada, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit samt omständigheterna i övrigt.

A62. Överfallsskyddet gäller inte om skadehändelsen har samband med brottslig handling som du utför eller har utfört. Överfallsskyddet gäller inte heller om ditt deltagande i brottslig handling är i form av medverkan, försök, förberedelse eller stämpling till brott.

A63. För att få ersättning måste du

- utan dröjsmål anmäla skada till polisen på den ort eller i det land där händelsen inträffade. Vi godtar skolans incidentrapport i stället för polisanmälan vid överfall som skett i skolan om gärningspersonen är under 15 år.
- medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har
- kunna uppvisa en lagakraftvunnen dom om vi begär det eller – om gärningspersonen är okänd – en slutförd förundersökning gjord av polisen.

Krav att medverka i utredningen

Ersättningen kan sättas ned om du försummar din skyldighet att medverka i utredningen av försäkringsfallet eller av vårt ansvar.

Om du brutit mot kravet att medverka i utredningen

Om du brutit mot kravet att medverka i utredningen och försummelsen har medfört skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

A64. Ersättning lämnas i form av överfallsersättning, tandskadeersättning, invaliditetsersättning och dödsfallsersättning samt akuta merkostnader. Vid varje skadetillfälle är den sammanlagda ersättningen för dessa moment begränsad till högst en miljon kronor, även om flera personer som omfattas av försäkringen skadas.

Överfallsersättning

Överfallsersättning lämnas med högst 150 000 kronor och lägst 8 000 kronor enligt tabell A65.

Tandskadeersättning
Vid behov av tandläkarvård till följd av överfallet lämnas ersättning för kostnader enligt nedan. Dock ersätts endast *en* slutbehandling/permanentbehandling per skada. Ersättning lämnas för skäliga kostnader för nödvändig behandling av tand eller av tandprotes som skadas i munnen. Bedömning av skälig kostnad görs utifrån referenspriser i det statliga tandvårdsstödet. Om det redan vid skadetillfället förelåg ett tandbehandlingsbehov vad avser de skadade tänderna, äger vi rätt att i skälig omfattning nedsätta ersättningens storlek.

För att kostnaderna ska kunna ersättas måste de ha uppkommit inom fem år från skadetillfället. Kostnaderna måste vara godkända av oss innan behandlingen påbörjas. För den som inte fyllt 20 år och har rätt till fri tandvård, lämnas ersättning endast för den akuta behandlingen.

Måste slutbehandling på grund av den försäkrades ålder skjutas upp till senare tidpunkt gäller följande:
- Den uppskjutna behandlingen måste slutföras innan den försäkrade fyller 25 år eller inom fem år från skadedagen. Behandlingen måste på förhand godkännas av oss. Vid i Sverige uppkommet behov av tandbehandling kan nödvändiga kostnader ersättas endast för sådan behandling som helt eller delvis omfattas av den allmänna tandvårdsförsäkringens bestämmelser eller som på annat sätt finansieras av offentliga medel.

Invaliditetsersättning
Vi lämnar ersättning i enlighet med punkt A53-A55 i hemförsäkringens reseskydd. Ersättning för psykiska besvär lämnas inte. Ersättningen beräknas med utgångspunkt från medicinsk invaliditetsgrad och försäkringsbeloppet en miljon kronor.

Dödsfallsersättning
Om skadehändelsen leder till dödsfall betalar vi ersättning med 20 000 kronor. Ersättningen betalas till dödsboet.

A65. Överfallsersättning vid misshandel med mera	**SEK**
Utnyttjande av barn för sexuell posering enligt 6 kap 8 § brottsbalken Misshandel som inte är ringa utförd av en gärningsperson Misshandel som inte är ringa utförd av flera gärningspersoner eller en gärningsperson med vapen	8 000 8 000 12 000
Grov misshandel	25 000
Grov fridskränkning enligt 4 kap 4 a § 1 st brottsbalken och grov kvinnofridskränkning enligt 4 kap 4 a § 2 st brottsbalken	30 000
Sexuellt utnyttjande av barn enligt 6 kap 5 § brottsbalken	30 000
Sexuellt övergrepp enligt 6 kap 2 § 1-2 st brottsbalken, oaktsamt sexuellt övergrepp enligt 6 kap 3 § 1 st brottsbalken och sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1-2 st brottsbalken	50 000
Grov misshandel som medfört livshotande kroppsskada	70 000
Våldtäkt enligt 6 kap 1 § 1-2 st brottsbalken, oaktsam våldtäkt enligt 6 kap 1 a § 1 st brottsbalken, grovt sexuellt övergrepp enligt 6 kap 2 § 3 st brottsbalken och grovt sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 3 st brottsbalken	90 000
Våldtäkt mot barn enligt 6 kap 4 § 1-2 st brottsbalken	100 000
Grov våldtäkt enligt 6 kap 1 § 3 st brottsbalken	110 000
Grov våldtäkt mot barn enligt 6 kap 4 § 3 st brottsbalken	150 000

Om du har utsatts för upprepade brott av samma gärningsperson vid olika tillfällen eller av en eller flera gärningspersoner vid samma tillfälle lämnas endast ett (1) ersättningsbelopp. Ersättningen är schabloniserad och inkluderar kränkningsersättning, ersättning för sveda och värk samt kostnader under akuttid.

Akuta merkostnader
A66. Om du på grund av fysiskt våld i nära relation tvingas lämna ditt hem för att söka skydd från gärningspersonen kan vi lämna ersättning för de merkostnader som uppstår. Som merkostnader räknas exempelvis mat, transport, kläder och hygienartiklar. Med merkostnad menas fördyring utöver normal kostnad.

Du måste uppvisa polisanmälan på händelsen eller bekräftelse från kvinnojour eller skyddat boende på att du bor där samt underlag för dina merkostnader om vi begär det.

Ersättning lämnas med upp till 15 000 kronor per månad i högst tre månader från skadedagen.

Hemförsäkring Mellan

Utöver det som ingår i Hemförsäkring Bas, omfattas du även av följande

Om du tecknat en separat reseförsäkring i Folksam gäller den med motsvarande omfattning som din befintliga Hemförsäkring Mellan. Hemförsäkringen måste vara giltig under hela resan för att detta skydd ska gälla.

Allrisk

1. Allriskskyddet omfattar

- personligt lösöre enligt villkorspunkt A4 punkt 1 med samma begränsningar som i A5
- värdehandlingar, frimärken, manuskript, ritningar, samlarmynt och samlarsedlar (alltså inte vanliga kontanter) som tillhör dig som privatperson.

Vi ersätter skada på eller förlust av egendom genom plötslig och oförutsedd händelse – dock inte i den mån ersättning kan betalas ur momenten A9-A64.

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom slitage och förbrukning faller följaktligen utanför försäkringen. Att händelsen varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och skada därigenom gått att förhindra.

2. Vi ersätter inte

- skada som består i självförstörelse, till exempel självsprickor, vittring, färg-eller form-förändring eller slitage eller förbrukning
- skada orsakad av husdjur, insekter, råttor, möss eller andra smågnagare. Med husdjur menar vi djur som inte är vilda
- stöld av eller skadegörelse på cykel
- skada på eller förlust av modellflygplan/helikopter, drönare och fastsatt tillbehör vid störtning, kollision eller annan händelse i samband med flygning
- stöld av stöldbegärlig egendom, mynt och sedlar, värdehandlingar, frimärken, manuskript eller ritningar ur källarförråd, vindsförråd, uthus eller garage till flerfamiljshus eller ur resgods som är incheckat eller polletterat
- förlust av smycken som är skickade med postförsändelse eller förlust av smycken ur eller i resgods som är incheckat eller polletterat
- skada på eller förlust av djur
- skada på eller förlust av tillbehör eller delar till fordon och farkoster som är ersättningsbara i sista punkten i villkorspunkt A5
- skada som leverantör eller annan ansvarar för i enlighet med begränsningarna i punkt A35 och A36
- skada som orsakas genom olovligt brukande eller förfogande, förskingring, eller bedrägeri
- aktsamhetsnedsättning som vi gjort i andra delar av försäkringen.

Aktsamhetskrav

Lämna inte kvar stöldbegärlig egendom i bilen. Bilen ska vara låst.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav

Om något av aktsamhetskraven åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 50 procent. Avdragets storlek påverkas av bland annat den tid som kravet åsidosatts, egendomens värde, platsen för stölden, om egendomen placerats lättillgängligt för en tjuv eller om begärlig egendom exponerats för obehöriga. I allvarliga fall kan avdraget bli större, till och med så att du inte får någon ersättning. I lindriga fall kan avdraget bli mindre eller inget alls.

3. Högsta sammanlagda ersättning vid plötslig och oförutsedd händelse är 40 000 kronor. Detta belopp kan inte sammanläggas med bortaskyddsbeloppet enligt nedan eller med högsta ersättningsbeloppet för smycken och andra föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor eller ädelstenar i punkt A8 Hemförsäkring Bas.

4. I övrigt gäller hemförsäkringsvillkoren. Det innebär också att avsnitt C gäller i tillämpliga delar.

5 Självrisk

Självrisken är 1 800 kronor.

Bortaskydd
På annan plats än det försäkringsställe som anges i försäkringsbeskedet (hemmabostaden) är skyddet för personligt lösöre maximerat till 80 000 kronor vid varje skadetillfälle, så kallat bortaskydd.

Tillbehör och delar till fordon
Vi ersätter skada på eller förlust av ersättningsbara tillbehör eller delar till fordon och farkoster enligt sista punkten i villkorspunkt A5 genom plötslig och oförutsedd händelse.

Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kronor. Detta belopp kan inte sammanläggas med ersättningsbeloppet i A8.

65 år eller äldre
Är någon inom hushållet 65 år eller äldre har den personen även följande skydd:
Förlust av kontanter genom en plötslig och oförutsedd händelse. Högsta ersättningsbelopp 3 000 kronor vid varje skadehändelse. Detta belopp kan inte sammanläggas med beloppet för kontanter i punkt A8.

Vi ersätter din del av kostnaden för uppdyrkning av lås till bostaden på det försäkringsställe som anges i försäkringsbeskedet om du förlorat nyckeln genom en plötslig och oförutsedd händelse. Vi ersätter även din del av kostnaden för byte av låset om nyckeln förlorats på ett sådant sätt. En förutsättning är då att det är sannolikt att det går att spåra vart nyckeln går. Kostnad för byte av lås till andra utrymmen som till exempel gemensam tvättstuga ersätts inte. Högsta ersättning är 3 000 kronor vid en och samma händelse. Detta belopp kan inte sammanläggas med beloppet för låsbyte i Hemförsäkring Bas.

Ingen självrisk på egendomsskador vid rån och överfall.

Hemförsäkring Stor

Utöver det som ingår i Hemförsäkring Bas och Mellan, omfattas du även av följande

Om du tecknat en separat reseförsäkring i Folksam gäller den med motsvarande omfattning som din befintliga Hemförsäkring Stor. Hemförsäkringen måste vara giltig under hela resan för att detta skydd ska gälla.

Allrisk Extra

1. Skyddet omfattar

- personligt lösöre enligt villkorspunkt A4 punkt 1 med samma begränsningar som i A5
- värdehandlingar, frimärken, manuskript, ritningar, mynt och sedlar som tillhör dig som privatperson.

Allrisk Extra ersätter skada på eller förlust av egendom genom plötslig och oförutsedd händelse, dock inte i den mån ersättning kan betalas ur momenten A9-A64 i Hemförsäkring Bas och allrisk i Hemförsäkring Mellan.

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom slitage och förbrukning faller följaktligen utanför försäkringen. Att händelsen varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och skada därigenom gått att förhindra.

2. Vi ersätter inte

- skada som består i självförstörelse, till exempel självsprickor, vittring, färg- eller formförändring eller slitage eller förbrukning
- skada orsakad av husdjur, insekter, råttor, möss eller andra smågnagare. Med husdjur menar vi djur som inte är vilda
- stöld av eller skadegörelse på cykel
- skada på eller förlust av modellflygplan/helikopter, drönare och fastsatt tillbehör vid störtning, kollision eller annan händelse i samband med flygning
- stöld av stöldbegärlig egendom, mynt och sedlar, värdehandlingar, frimärken, manuskript eller ritningar ur källarförråd, vindsförråd, uthus eller garage till flerfamiljshus eller ur resgods som är incheckat eller polletterat.
- förlust av smycken som är skickade med postförsändelse eller förlust av smycken ur eller i resgods som är incheckat eller polletterat
- skada på eller förlust av djur
- skada på eller förlust av tillbehör eller delar till fordon och farkoster som är ersättningsbara i sista punkten i villkorspunkt A5
- skada som leverantör eller annan ansvarar för i enlighet med begränsningarna i punkt A35 och A36
- skada som orsakas genom olovligt brukande eller förfogande, förskingring, eller bedrägeri
- aktsamhetsnedsättning som vi gjort i andra delar av försäkringen.

Aktsamhetskrav

Lämna inte kvar stöldbegärlig egendom i bilen. Bilen ska vara låst.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav

Om något av aktsamhetskraven åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 50 procent. Avdragets storlek påverkas av bland annat den tid som kravet åsidosatts, egendomens värde, platsen för stölden, om egendomen placerats lättillgängligt för en tjuv eller om begärlig egendom exponerats för obehöriga. I allvarliga fall kan avdraget bli större, till och med så att du inte får någon ersättning. I lindriga fall kan avdraget bli mindre eller inget alls.

3. Högsta sammanlagda ersättningsbelopp tillsammans med allriskförsäkringen i Hemförsäkring Mellan är 80 000 kronor vid varje skadehändelse enligt punkt 1. Detta belopp kan inte sammanläggas med bortaskyddsbeloppet i punkt A7 Hemförsäkring Bas, bortaskyddsbeloppet i Hemförsäkring Mellan eller med högsta ersättningsbeloppet för smycken och andra föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor eller ädelstenar i punkt A8 Hemförsäkring Bas.

Högsta ersättningsbelopp för kontanter är 3 000 kronor vid varje skadehändelse. Detta belopp kan inte sammanläggas med beloppet för kontanter i Hemförsäkring Mellan eller punkt A8 Hemförsäkring Bas.

4. Självrisken är 900 kronor.

5. I övrigt gäller villkoren i Hemförsäkring Bas. Det innebär att även avsnitt C gäller i tillämpliga delar.

Låsbyte

1. Vi ersätter din del av kostnaden för uppdyrkning av lås till bostaden på det försäkringsställe som anges i försäkringsbeskedet om du förlorat nyckeln genom en plötslig och oförutsedd händelse. Vi ersätter även din del av kostnaden för byte av låset om nyckeln förlorats på ett sådant sätt. En förutsättning är då att det är sannolikt att det går att spåra vart nyckeln går. Kostnad för byte av lås till andra utrymmen som till exempel gemensam tvättstuga ersätts inte.

2. Högsta ersättning är 3 000 kronor vid en och samma händelse. Detta belopp kan inte sammanläggas med beloppet för låsbyte i Hemförsäkring Bas eller Hemförsäkring Mellan.

3. Självrisken är 900 kronor.

Självriskreducering

Du får minskad självrisk vid ersättningsbar egendoms-, rese- eller ansvarsskada som omfattas av Hemförsäkring Bas eller Mellan till 900 kronor. Överfallsskyddet gäller utan självrisk. Vid rättsskyddsskada gäller den ordinarie självrisken.

Nyvärdesskydd

Hemelektronikutrustning och hushållsmaskiner som omfattas av A4-A5 i Hemförsäkring Bas och som inte uppnått fyra års ålder, betraktas som helt nya vid tillämpningen av värderingsreglerna i C27-C35. En förutsättning är att du återanskaffar likvärdig egendom eller reparerar föremålet inom sex månader från skadetillfället. Om föremålet kan repareras ersätts högst reparationskostnaden.

Om återanskaffning eller reparation inte sker får du ersättning med värde enligt respektive värderingsregel C27–C35.

Som hemelektronik räknas apparater för ljud- och /eller bildåtergivning men inte kamera, mobiltelefon, GPS, musikinstrument och bärbar musikspelare. Med hushållsmaskiner menar vi maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av mat och dryck, luftrening eller avfuktning.

Begränsningar
Nyvärdesskyddet gäller inte för hyrd eller lånad egendom

ID-stöld kvarstående skuld

Om du, trots den hjälp du fått genom ID-stöld i avsnitt C, fortfarande har en kvarstående ekonomisk skuld kan du få upp till 100 000 kronor i ersättning. Skulden ska ha uppstått i samband med obehörigt utnyttjande av den försäkrades identitet.

Om en ID-stöld leder till flera kriminella handlingar, räknas den fortfarande som en och samma ID-stöld.

I övrigt gäller villkoren under ID-stöld i avsnitt C.

Uthyrningsskydd

Uthyrning eller utlåning av dina saker
Uthyrningsskyddet gäller när du hyr eller lånar ut dina saker via en plattform för delningsekonomi eller när uthyrningen eller utlåningen på något annat sätt kan styrkas genom skriftligt avtal.

Uthyrningsskyddet gäller:
- för personligt lösöre enligt villkorspunkt A4 punkt 1 med samma begränsningar som i A5
- för förlust genom att hyres- eller låntagaren inte återlämnar dina saker.

Uthyrningsskyddet innebär att försäkringen gäller även om hyres- eller låntagaren framkallat försäkringsfallet enligt C65, vilket innebär att vi inte likställer hyres- eller låntagaren med dig.

Högsta ersättning är 80 000 kronor. Beloppet kan inte sammanläggas med eventuell ersättning vid uthyrning eller utlåning av din bostad enligt nedan.

Rättsskyddet gäller med ett särskilt tillägg i punkt C13 första stycket punkt 4. I övrigt gäller hemförsäkringsvillkoren. Det innebär att även avsnitt C gäller i tillämpliga delar.

Uthyrning av din bostad
Uthyrningsskyddet gäller för lösöre när du tillfälligt hyr eller lånar ut din privata bostad som anges i försäkringsbeskedet. Med tillfälligt avses en hyresperiod på upp till två månader. Uthyrningen eller utlåningen ska ske via en plattform för delningsekonomi eller på något annat sätt kunna styrkas genom skriftligt avtal. Vid uthyrning eller utlåning av hyresrätt eller bostadsrätt ska uthyrningen eller utlåningen vara tillåten av din hyresvärd eller bostadsrättsförening.

Uthyrningsskyddet innebär att försäkringen gäller även om hyres- eller låntagaren framkallat försäkringsfallet enligt C65, vilket innebär att vi inte likställer hyres- eller låntagaren med dig. Ersättningen för hyresbortfall enligt punkt A37 är då begränsad till högst 20 000 kronor.

Försäkringen gäller dessutom för fast inredning som du äger och har bekostat i din hyresbostad och som under uthyrningen eller utlåningen skadas genom en plötslig och oförutsedd händelse. Högsta ersättning är 60 000 kronor.

Ansvarsskyddet gäller med ett särskilt tillägg i punkt C6 tredje stycket och rättsskyddet med ett särskilt tillägg i punkt C13 första stycket punkt 4. I övrigt gäller hemförsäkringsvillkoren. Det innebär att även avsnitt C gäller i tillämpliga delar.

Resklar

I Hemförsäkring Stor ingår Resklar med samma villkor som tilläggsförsäkringen Resklar, se sida 33.

Gruppförsäkring

Särskilda bestämmelser
För dig som har grupphemförsäkring genom din fackliga organisation, din anställning, ditt boende eller annan organisation kompletterar nedanstående villkorspunkter avsnitt A och C.

För gruppavtalad Villaförsäkring gäller avsnitt B och för gruppavtalad Bostadsrättsförsäkring gäller avsnittet för Bostadsrättsförsäkring på sidan 28.

Var och när försäkringen gäller
1. Hemförsäkring gäller vid boende inom Norden. Vid resa gäller försäkringen dessutom i hela världen under de första 45 dagarna av resan räknat från avresedagen från hemorten i Norden.

Reseskyddet inom Norden gäller enbart vid sådan resa utom hemorten som är avsedd att vara mer än två dygn samt på varje utlandsresa. Det under förutsättning att din ordinarie och huvudsakliga bostadsort är i Norden och din försäkring är gällande under hela resan.

Försäkringsbelopp
2. För personligt lösöre i bostaden finns ingen beloppsbegränsning, det vill säga lösöret där är försäkrat till sitt fulla värde. För vissa typer av egendom finns beloppsbegränsningar i punkt A8.

Extraskydd – Uppgradering till Hemförsäkring Mellan
3. Hushållet får en uppgradering till Hemförsäkring Mellan om det inom hushållet vid skadetillfället finns fler än en i Folksam gällande kollektiv hemförsäkring för vilken enskild premiebetalning inte tillämpas. Regeln berör endast försäkringar som tecknats inom ramen för avtal med nedan angivna organisationer.

För att få ersättning genom uppgraderingen måste du själv lämna uppgift om att flera kollektiva försäkringar finns. Detta bör helst ske i samband med skadeanmälan.

Fackliga organisationer
Sv Byggnadsarbetareförbundet (Bleck och Plåt), Sv Elektrikerförbundet, före detta Sv Gruvindustriarbetarförbundet inom Sv Metallindustriarbetareförbundet, Fastighetsanställdas Förbund, Handelsanställdas Förbund, Hotell- och Restaurangfacket, Sv Kommunalarbetareförbundet, Sv Livsmedelsarbetareförbundet, före detta Sv Målareförbundet inom Sv Byggnadsarbetareförbundet, Sv Pappersindustriarbetareförbundet, Sv Sjöfolksförbundet inom SEKO, Sv Transportarbetareförbundet, Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch.

Bostadsföretag
Stockholms Kooperativa Bostadsförening.

Avtalet och premien
4. Beträffande anslutning till den försäkrade gruppen och premiebetalning gäller bestämmelserna i gruppavtalet.

Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång
5. Gruppförsäkringen förnyas för en tid av ett år, om försäkringen inte har sagts upp för att upphöra vid försäkringstidens utgång. Om Folksam säger upp försäkringen till försäkringstidens utgång ska Folksam skriftligen meddela såväl gruppföreträdaren som gruppmedlemmen med minst en månads uppsägningstid räknat från den dag uppsägningen avsändes till medlem från Folksam.

6. Försäkringstagaren kan säga upp de frivilliga försäkringarna gruppavtalad Hemförsäkring, gruppavtalad Villaförsäkring och gruppavtalad Bostadsrättsförsäkring när som helst att upphöra genast.

Inträde i gruppförsäkring
7. För gruppavtalad Villaförsäkring och gruppavtalad Bostadsrättsförsäkring kommer försäkringen att ha samma försäkringstid som hemförsäkringen och får då samma huvudförfallodag. För att anpassa försäkringen till hemförsäkringen, kommer båda försäkringarna att gälla fram till den 1 januari då de förnyas inför nytt avtalsår, oavsett när under året gruppavtalad Villaförsäkring eller gruppavtalad Bostadsrättsförsäkring tecknats. Försäkringstiden för gruppavtalad Villaförsäkring och gruppavtalad Bostadsrättsförsäkring kan därför inledningsvis komma att bli kortare än ett år.

Utträde ur gruppen och efterskydd
8. Som gruppmedlem upphör du att omfattas av försäkringen när du utträder ur den försäkrade gruppen.

Övriga personer som försäkringen gäller för upphör att omfattas av försäkringen när du som gruppmedlem utträder ur den försäkrade gruppen eller avlider.

Se dock reglerna om efterskydd i punkt 9 nedan.

9. Om du utträder ur den grupp som ingått gruppavtalet med Folksam, har du och övriga försäkrade ett efterskydd. Det innebär att den kollektiva hemförsäkringen gäller under en månad från utträdesdagen. Efterskyddet gäller dock inte i den mån du har fått (eller uppenbarligen har haft möjlighet att få) försäkringsskydd genom att teckna annan hemförsäkring.

En viktig förutsättning för att efterskyddet ska gälla är att gruppavtalet inte sagts upp av gruppen.

Försäkringen upphör om gruppavtalet sägs upp
10. Om gruppavtalet sägs upp, upphör försäkringen att gälla för alla som omfattas av försäkringen, vid den tidpunkt som anges i uppsägningen. Dock tidigast en månad efter det att uppsägningen kom till Folksam. När Folksam tagit emot uppsägningen ska Folksam skicka ett meddelande om detta till försäkrad gruppmedlem.

Bostadsrättsförsäkring

1. Var försäkringen gäller
Försäkringen gäller i din bostadsrättslägenhet, på den adress som anges i försäkringsbeskedet.

2. Vilken egendom som är försäkrad
Försäkringen gäller för
- själva lägenheten med tillhörande utrymmen och egendom i lägenheten, dock endast för skada som du svarar för på grund av din underhållsskyldighet enligt bostadsrättslagen och föreningens stadgar
- fast inredning som du själv bekostat i lägenheten eller utrymmen som tillhör lägenheten och som du har ensam tillgång till
- inglasad balkong/altan
- markis/tak över uteplats
- tomtmark som tillhör bostadsrättsföreningen och som du enligt föreningens stadgar är skyldig att underhålla
- simbassäng/pool eller staket som du äger på mark som tillhör din bostadsrätt. Med simbassäng avses även för stadigvarande bruk anbringat spabad utomhus
- egendom som är avsedd som fast inredning i bostadsrätten men som ännu inte blivit monterad, förutsatt att egendomen är under transport till bostadsrätten eller förvaras i bostadsrätten eller i dess förrådsutrymmen
- staket och egenbekostat uthus, garage eller carport som är högst 30 kvadratmeter, som du äger på mark som tillhör din bostadsrätt
- solcellsanläggning som du äger på ditt bostadsrättsradhus eller på mark som tillhör din bostadsrätt.

Allt under förutsättning att skadan inte ersätts genom fastighetens försäkring.

Skadehändelser som försäkringen gäller för

3. Brand, Blixt, explosion med mera
Vi ersätter
- skada genom brand
- skada genom blixt
- skada på hushållsmaskin och annan elektrisk maskin, apparat eller ledning genom kortslutning, överslag eller överspänning
- skada genom explosion, dock inte skada genom sprängningsarbete
- skada som plötsligt orsakas av sot från öppen låga, dock inte från levande ljus
- skada som orsakas av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

Aktsamhetskrav
Du som använder eldstad ska sota enligt reglerna i din kommun och följa eldningsinstruktionerna för din eldstad. Du ska tömma ut aska och sotrester i ett kärl av metall med tättslutande lock, som står på icke brännbart underlag. Du ska följa Elsäkerhetsverkets vägledning för laddning av elbilar.
Du ska inte:
- lämna levande ljus eller andra ljuskällor med öppen låga utan tillsyn
- lämna kokkärl utan tillsyn på spisen
- röka i sängen.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav
Om du inte följer dessa aktsamhetskrav kan din försäkringsersättning sättas ned eller utebli efter vad som är skäligt med hänsyn till sambandet mellan åsidosättandet av aktsamhetskravet och uppkommen skada, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit samt omständigheterna i övrigt.

4. Läckage
Vi ersätter skada av vatten, olja, annan vätska eller ånga som oberäknat strömmar ut från
- ledningssystem för vatten, värme eller avlopp
- anordning ansluten till ovan angivna system (till exempel tvättställ, diskmaskin eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank)
- invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning för spillvatten

- badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvavlopp
- kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- akvarium eller vattensäng.

Vid sådan läckageskada som kan ersättas, omfattas även kostnaderna för att lokalisera och frilägga läckagestället för att möjliggöra reparation av läckan. Detsamma gäller kostnaderna för att återställa det frilagda läckagestället.

Vi ersätter inte
- skada på den anordning som läckt. Rörledningar med mera kan dock ersättas enligt punkt 11
- i våtutrymme – skada på ytskikt inklusive tätskikt genom vilket läckaget uppstått. Vi ser hela våtutrymmet (väggar och golv) som en enhet
- den vätska som runnit ut
- skada på bostad genom röta, svamp, rost, frätning eller annan långtidspåverkan om det inte framgår av omständigheterna att skadan uppkommit på grund av utströmning som skett under den tid försäkringen gällt
- skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, dräneringssystem, dagvattensystem, stuprör (annat stuprör än i punkt 4 ovan), tak eller takränna
- skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommer ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning (men du kan i vissa fall få ersättning enligt Översvämning, punkt 5).

5. Översvämning
Vi ersätter skada orsakad av att vatten – till följd av skyfall (minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn), snösmältning, stigande sjö/vattendrag – strömmar direkt in i byggnad från markytan genom ventil, fönster eller dörröppning eller inomhus tränger upp ur avloppsledning.

Vi ersätter inte
- skada på båthus, sjöbod, badhytt, tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada på tomtmark.

6. Storm
Vi ersätter skada på bostad som blåser sönder vid storm (minst 21 m/sekund). Även vid lägre vindstyrka lämnas ersättning om byggnaden skadas av träd eller flaggstång som blåser omkull.

Vi ersätter inte
- revetering, puts eller skorstensbeklädnad som skadas på annat sätt än genom att träd eller annat föremål som blåst omkull eller brutits loss
- skada på tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada på båthus, sjöbod eller badhytt
- skada på tomtmark, till exempel flaggstång eller träd
- skada på fristående carport.

7. Hagel
Vi ersätter skada på bostad som slås sönder av hagel.
Vi ersätter inte skada på tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus.

8. Snötryck
Vi ersätter skada bestående i eller orsakad av att yttertakets bärande konstruktion skadats på grund av snötryck.

Vi ersätter inte
- skada om taket inte utförts enligt gällande byggnorm/branschregler vid tidpunkten för uppförandet/reparationen
- skada som beror på ingrepp i den bärande stommen eller angrepp av röta eller skadeinsekter
- skada på altantak, balkongtak, verandatak eller liknande tak.

9. Andra naturskador
Vi ersätter skada orsakad av jordskalv med en styrka på minst 4 enligt Richterskalan, jordskred, jordras, bergras, lavin eller vulkanutbrott.

Sprickor i byggnad ersätter vi dock endast om de är så allvarliga att de avsevärt minskat funktionsdugligheten. Således ersätts inte till exempel ytliga sprickbildningar.

Vi ersätter inte
- skada på tomtmark eller bostad som orsakats av sättning i mark eller grund
- skada på tomtmark eller bostad som orsakats av sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete,
- inte heller skador orsakade av gruvdrift eller uppläggning av jord- och stenmassor
- skada på tomtmark eller byggnad orsakad av vatten- eller vågerosion.

10. Skada orsakad av vilda djur
Vi ersätter skada genom vilda djur eller fåglar som tagit sig in i bostaden. Vi ersätter dock inte skada orsakad av insekter, råttor, möss eller andra smågnagare.

11. Hushållsmaskin- och installationsskador
Vi ersätter skada på
- installationer för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas, el, fiberoptik eller bredband som är avsedda för den försäkrade bostaden, som går sönder
- duschkabin, duschvägg eller duschdörr, som går sönder
- hushållsmaskin som är byggnadstillbehör, som går sönder
- den maskinella utrustningen till brunn, simbassäng eller poolduk, som går sönder.

Vi ersätter inte
- skada på ytskikt inklusive tätskikt
- skada på elslingor i våtrumsgolv
- skada orsakad av rost eller frätning på egendom utanför eller utanpå byggnad
- skada orsakad av rost eller frätning på installation inom byggnad om installationen är äldre än 15 år
- skada genom sprängningsarbete
- skada genom översvämning eller vatten som tränger in i byggnad, se dock punkt 5
- kostnad för rensning eller upptining av ledning
- skada på belysningsarmatur, dränerings- och dagvattensystem, skorsten/rökgång, murverk, ventilationshuv, brunn, simbassäng eller poolduk
- skada som inte inverkar på installationens eller hushållsmaskinens funktion utan enbart består i skönhetsfel
- skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt konsumentköp- eller konsumenttjänstlagen, eller som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse enligt konsumentköp- eller konsumenttjänstlagen. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

12. Glasruteskador
Vi ersätter skada på glasrutor som går sönder i bostadens fönster eller dörrar samt inglasad balkong och altan.

Vi ersätter inte
- skada på isolerglas som endast består i att konstruktionen blivit otät
- skada på glas i drivbänkar och inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada genom byggnads- och sprängningsarbete.

13. Stöld och skadegörelse
Vi ersätter
- stöld av fast monterad egendom utanför eller utanpå byggnaden
- skadegörelse på bostad utifrån
- skadegörelse på bostad inifrån samt stöld av fast monterad egendom inomhus (gäller även ännu inte installerad egendom). Samma förutsättningar och aktsamhetskrav som i hemförsäkringen gäller (punkterna A11, A13– A17)
- skadegörelse på och stöld av sådant som i punkt 2 betecknas som tomtmark
- skadegörelse på simbassäng (pool).

Vi ersätter inte skada på drivbänkar och inglasad byggnad, t.ex. växthus.

14. Nöd
Vi ersätter nödskador; med nödskador menar vi skador som uppstår genom nödvändiga räddningsåtgärder för att undanröja fara för en persons liv eller hälsa.

15. Merutgifter
Blir bostadsrätten på det försäkringsställe som anges i försäkringsbeskedet helt eller delvis obrukbar efter en skadehändelse som egendomsskyddet i punkt A11-A36 omfattar, ersätter vi de nödvändiga och skäliga merutgifter för till exempel kost och logi som kan uppstå för dig.

Vi betalar också kostnad för magasinering av möbler, om det behövs. Merutgifter och kostnad för magasinering betalas under högst två år.

Om din bostadsrätt enligt första stycket, eller del av den, är uthyrd ersätter vi hyresbortfall, det vill säga det belopp som du enligt lag är skyldig att sätta ned hyran med. Vi drar av kostnad för värme och andra driftskostnader som du sparar under tiden. Hyresbortfall betalas under högst två år.

16. Låsbyte

Vi ersätter kostnad för byte eller omkodning av eget bekostat lås till den försäkrade bostadsrätten om nyckeln förlorats vid skadehändelse som är ersättningsbar ur egendomsskyddet i punkt A9-A36 och det är sannolikt att gärningspersonen kan spåra vart nyckeln går. I bostadsrätt ses endast lås utöver standard som eget bekostat

Om du har Hemförsäkring Stor ersätter vi din del av kostnaden för uppdyrkning av lås till den försäkrade bostadsrätten om du förlorat nyckeln genom en plötslig och oförutsedd händelse. Vi ersätter även din del av kostnaden för byte av låset om nyckeln förlorats på ett sådant sätt. En förutsättning är då att det är sannolikt att det går att spåra vart nyckeln går. Kostnad för byte av lås till andra utrymmen som till exempel gemensam tvättstuga ersätts inte.

Högsta ersättning för låsbyte är 3 000 kronor.

Du kan få ersättning för låsbyte om hemförsäkringen eller annan försäkring inte till någon del kan ersätta kostnaden.

17. Ersättning på grund av nya normer och branschregler

Vi ersätter i skadat våtutrymme den extra kostnad som kan uppkomma vid återställande eller reparation efter skada på grund av att nya normer och branschregler gäller vid skadetillfället. Kostnaden ersätts utan åldersavdrag. Högsta ersättning är 10 000 kronor vid varje skadetillfälle.

Med våtutrymme menar vi badrum, duschrum, tvättstuga, WC samt rum för varmvattenberedare eller värmepump. En förutsättning är att utrymmena är beklädda med vattentäta skikt.

18. Borätt Extra

Skadehändelser som försäkringen gäller för
Vi ersätter skada på eller förlust av försäkrad egendom genom plötslig och oförutsedd händelse, dock inte i den mån ersättning kan betalas ur hemförsäkringen. Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom slitage och förbrukning faller följaktligen utanför försäkringen. Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och skada därigenom gått att förhindra.

Högsta ersättningsbelopp
Högsta ersättningsbelopp vid varje skadetillfälle är 200 000 kronor.

Begränsningar
Vi ersätter inte
- skada som uppkommit genom självsprickor, vittring eller åldersförändring vare sig skadan visas successivt eller plötsligt
- skada orsakad av husdjur, insekter, råttor, möss eller andra smågnagare. Med husdjur menar vi djur som inte är vilda
- skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel
- frostskador på växtlighet i trädgård
- skada som leverantör eller annan ansvarar för i enlighet med begränsningarna i punkt 11 i Bostadsrättsförsäkring
- aktsamhetsnedsättning som vi gjort i andra delar av försäkringen.

19. Nyvärdesskydd hushållsmaskiner

Hushållsmaskiner som omfattas av punkt 2 i Bostadsrättsförsäkring och som inte uppnått fyra års ålder, betraktas som helt nya vid tillämpningen av värderingsregeln C42. En förutsättning är att du återanskaffar likvärdig egendom eller reparerar föremålet inom sex månader från skadetillfället. Om föremålet kan repareras ersätts högst reparationskostnaden. Om återanskaffning eller reparation inte sker får du ersättning med värdet enligt punkt C42.

Med hushållsmaskiner menar vi maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av mat och dryck, luftrening eller avfuktning.

20. Värderings- och ersättningsregler
Skada på försäkrad egendom värderas och ersätts enligt reglerna för byggnad i punkt C37, C39, C42, C46 och C48.

Åldersavdraget på skadade byggnadsdelar begränsas till sammanlagt högst 15 000 kronor, se punkt C42.

Begränsningen av åldersavdraget gäller dock inte för:
- skada på byggnadsdelar som ersätts enligt punkt 3 i Bostadsrättsförsäkring (kortslutning, överslag eller överspänning) och som är helt avskrivna enligt ersättningstabell C42
- skada på byggnadsdelar som ersätts enligt punkt 11 i Bostadsrättsförsäkring (hushålls-maskin- och installationsskador) och som är helt avskrivna enligt ersättningstabell C42
- ytskikt och tätskikt äldre än 30 år i våtutrymme vid skador som ersätts enligt punkt 4 i Bostadsrättsförsäkring (läckage)
- skada på byggnadsdelar som inte var funktionsdugliga före skadan
- åldersavdrag som kan ersättas från annan försäkring.

21. Självrisk
Självrisken är 1 800 kronor vid varje skadetillfälle.

Ingen självrisk
Du betalar ingen självrisk vid
- inbrott i hemmabostaden om du har ett aktiverat inbrottslarm som är kopplad till godkänd larmcentral när ingen är hemma och ser till bostaden.

22. I övrigt gäller försäkringsvillkorens avsnitt C Allmänna bestämmelser i tillämpliga delar.

Studenthem – särskilda bestämmelser

1. Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare. Den gäller också för ytterligare en person om detta anges i försäkringsbeskedet. En förutsättning är att denne är folkbokförd på samma adress och bosatt i samma bostad som du.

Om du inte längre är ensamboende respektive sammanboende måste du meddela oss detta. Försäkringen gäller för dig som är under 39 år och är inskriven på en CSN berättigad utbildning. Om du inte längre är inskriven måste du meddela oss detta. I övrigt gäller bestämmelserna i din Hemförsäkring Bas, Mellan eller Stor.

Utlandsstudieförsäkring – särskilda bestämmelser

Utlandsstudieförsäkringen innehåller samma skydd som Hemförsäkring Bas, men med följande ändringar. De bestämmelser som redovisas här ersätter eller kompletterar aktuella villkorspunkter i avsnitt A.

Vem gäller försäkringen för
1. Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare. Den gäller också för make, maka, sambo, barn eller annan sammanboende person om detta anges i försäkringsbeskedet.

Var gäller försäkringen
2. Försäkringens geografiska giltighet framgår av försäkringsbeskedet. Försäkringen gäller även om du folkbokför dig på studieorten. Under semesterresa med övernattning utanför studieorten gäller försäkringsskyddet i hela världen i högst 45 dagar.

Försäkringens omfattning
3. Skyddet för personligt lösöre är 80 000 kronor vid varje skadetillfälle.
I försäkringen ingår allriskskydd motsvarande det som ingår i Hemförsäkring Mellan.

Magasinerat personligt lösöre

För denna försäkring gäller avsnitt A Egendomsskydd, i de delar och med de ändringar som anges nedan. Dessutom gäller avsnitt C. Värderings- och ersättningsregler i punkt C24-C36. I övrigt gäller försäkringsvillkorens avsnitt C. Allmänna bestämmelser i tillämpliga delar.

Försäkringen avser skada på försäkrad egendom på försäkringsstället.

Försäkrad egendom

Försäkringen gäller för personligt lösöre. Till personligt lösöre räknas sådant som du äger, hyrt eller lånat som privatperson för huvudsakligen privat ändamål. Däremot inte saker som hör till förvärvsverksamhet, till exempel inventarier och varor. Försäkringen gäller dock inte för sådan egendom som finns uppräknad under punkt A5.

Mynt, sedlar, värdehandlingar och frimärken räknas inte som personligt lösöre och omfattas därmed inte av försäkringen.

Skadehändelser

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse samt för vissa andra skadehändelser enligt nedan.

Stöld och skadegörelse

Vi ersätter stöld av och skadegörelse på egendom i lokal. Föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar, skjutvapen, vin eller sprit ersätts inte alls.

Är det en lokal som du inte ensam har nyckel till, ersätter vi stöld endast om gärningspersonen brutit sig in i lokalen med våld.

Är det en lokal som du ensam disponerar gäller som aktsamhetskrav att lokalen ska vara låst och fönster stängda och reglade. Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 50 procent. Avdraget kan i allvarliga fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls.

I lindriga fall kan avdraget bli mindre eller inget alls.

Övriga skadehändelser

Vi ersätter skada genom

- brand, blixt, explosion med mera enligt punkt A27
- läckage enligt punkt A28
- vatten som strömmar direkt in i byggnad från markytan enligt punkt A29
- storm, hagel, snötryck, jordskalv, jordskred, jordras, bergras, lavin eller vulkanutbrott enligt punkt A30-A33.

Självrisk

Försäkringen gäller med en självrisk på 1 800 kronor vid varje skadetillfälle.

Vid stöld och skadegörelse är dock självrisken 3 000 kronor.

Tilläggsförsäkringar

De tilläggsförsäkringar som upptas i detta avsnitt ingår i din försäkring bara om detta särskilt anges i ditt försäkringsbesked.

Resklar

1. Försäkringens giltighet

Resklar gäller för samma personer som hemförsäkringens grundskydd (punkt A2).

Med närstående person menas make/maka/registrerad partner, sambo, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, mor-, far- och svärföräldrar samt svärson och svärdotter eller person som har vårdnad om någon inom denna krets.

Försäkringen gäller utan självrisk och för ett obegränsat antal resor under de första 45 dagarna av varje resa från hemorten i Sverige. Resklar gäller inte i land eller område dit Utrikesdepartementet (UD) avråder från att resa, oavsett nivå på avrådan. Reseskyddet gäller dock om du redan är på resmålet när UD beslutar om avrådan. Resklar gäller under förutsättning att du har haft Resklar under hela resan.

2. Förutsättningar

Försäkringen gäller för resor som utgår från Norden och som du gör i egenskap av privatperson.

Avbeställningsskydd och Ersättningsresa gäller för researrangemang som kostar minst 1 000 kronor per person eller 2 000 kronor för hushållet.

Med researrangemang menar vi:
- charterresa eller enbart biljett för resa eller logi förköpt hos researrangör, resebyrå, hotell eller annat reseföretag
- hyra av stuga eller lägenhet av privat uthyrare i upp till 45 dagar under förutsättning att skriftligt hyresavtal finns
- hyra av segelbåt, husbil eller bil av privat uthyrare eller uthyrningsföretag i upp till 45 dagar under förutsättning att skriftligt hyresavtal finns
- aktivitet under resan, t.ex. kurs, liftkort eller utflykt
- vad du före avresan i Norden betalat för kost
- resa med egen bil.

Som researrangemang räknas inte resa eller del av resa som betalats på annat sätt än med pengar eller presentkort, t.ex. bonuspoäng. Kostnader som kan återbetalas av reseföretag eller annan ska återkrävas av dig själv. Du ska därefter anmäla skadan till oss. Underlag från reseföretaget angående resans pris och vad reseföretaget ersatt ska skickas till oss. Vi avräknar kostnader som återbetalas av reseföretag eller annan.

3. Avbeställningsskydd

Försäkringen gäller:
- vid olycksfall, akut sjukdom eller dödsfall som drabbat dig eller närstående person, ditt resesällskap, ditt resesällskaps nära anhörig eller person som du tänkt besöka (under förutsättning att du skulle vistas hos den personen minst halva restiden). Intyg från opartisk och legitimerad läkare krävs om avbokning sker på grund av akut sjukdom eller olycksfall och ska innehålla uppgift om diagnos, datum för första behandling eller undersökning samt datum för den behandling eller undersökning som ligger till grund för läkarens avrådan till resa. Du ska ha sökt vård och fått en avrådan av läkare innan avresa.
- om din eller någon till dig närståendes privata egendom i Sverige drabbas av en oförutsedd, väsentlig skada som gör att du rimligen inte kan genomföra resan. Intyg från polis eller försäkringsföretag krävs om avbokning sker på grund av en väsentlig egendomsskada.
- om din hund, katt eller häst som du försäkrar i Folksam drabbas av en allvarlig skada eller sjukdom som leder till att den behöver akut veterinärvård. Skadan eller sjukdomen får inte ha något samband med sjukdom, skada eller symtom som djuret har haft innan resan bokades.
- om Utrikesdepartementet (UD), efter att du bokat en resa, utfärdar en avrådan som gäller för resmålet och du följer avrådan och avbokar resan. Gäller inte om avrådan beror på smitta. Du behöver ha haft Resklar i minst 14 dagar när UD utfärdar avrådan för att kunna få ersättning enligt denna punkt.

Kostnader som ersätts
Vi kan ersätta kostnaden för researrangemanget.

Högsta ersättning är 40 000 kronor per person och skadetillfälle.

Begränsningar
Försäkringen gäller inte
- för kostnader som kan ersättas från resebyrå eller researrangör
- för kostnader som uppkommit genom att du dröjt med avbokningen. Om du vill invänta ett tillfrisknande sker detta på din egen ekonomiska risk
- om resan beställts i strid mot medicinska råd av läkare
- vid olycksfall, sjukdom eller symptom som fanns eller som du sökt vård för redan när resan bokades. Försäkringen gäller om hälsotillståndet blivit akut försämrat och det inte gått att förutse detta
- vid skada, sjukdom eller symptom som är under utredning när researrangemanget beställdes och/eller slutbetalades
- vid ett planerat vårdbehov eller komplikationer av ingrepp eller operation.

Om du måste avboka eller omboka din resa
Avbokning av resan ska ske så fort anledningen till avbeställningen blivit känd. Om ditt resesällskap väljer att fullfölja researrangemanget behöver endast din del av resan avbokas. Väljer du att omboka din resa till ett senare tillfälle ersätter vi högst den kostnad som du fått om du istället avbokat resan. Vid ombokning ersätter vi inte ytterligare avbokning eller ombokning på grund av samma diagnos som den första ombokningen berodde på.

4. Ersättningsresa
Försäkringen gäller för resa som avbryts eller inte kan utnyttjas på grund av sjukdom, olycksfall eller dödsfall. Ersättningsresa gäller för dig och dina medförsäkrade (enligt A2 i hemförsäkringens grundskydd) som tillsammans med dig fullföljer resan eller åker hem i förtid.

Ersättning kan lämnas om du, din medförsäkrade eller ditt resesällskap (om du reser i sällskap med endast denna person) var och en för sig:
- ordinerats vila på hotellrum under mer än halva den planerade restiden. Vilan ska ha ordinerats skriftligt av opartisk och behörig läkare och vara motiverad av medicinska skäl.
- varit inlagd på sjukhus under mer än halva den planerade restiden
- måste återvända hem i förtid (under resans första hälft) av medicinska skäl.

Ersättning kan lämnas om din medförsäkrade eller ditt resesällskap (om du reser i sällskap med endast denna person) avlider under resan.

Ersättning kan lämnas om du under resans första hälft tvingas avbryta resan på grund av:
- att nära anhörig i Sverige blir allvarligt sjuk, råkar ut för svårare olycksfall eller avlider. Tillståndet ska av läkare bedömas vara livshotande
- att din privata egendom i din ordinarie bostad i Sverige drabbas av en väsentlig skada genom brand eller liknande allvarlig oförutsedd händelse.

För att få ersättning krävs ett intyg från en opartisk och behörig läkare. Om ersättning lämnas för ersättningsresa ersätts inte outnyttjad resekostnad enligt punkt A49.

Om du måste avbryta ett påbörjat researrangemang på grund av att din hund, katt eller häst som du försäkrar i Folksam drabbas av en allvarlig skada eller sjukdom, och du reser hem under den planerade restidens första hälft, får du ersättning enligt nedan. Skadan eller sjukdomen får inte ha något samband med sjukdom, skada eller symtom som djuret hade innan resan påbörjades.

Planerad restid ska innefatta planerad dag såväl för avresa som för återkomst till hemorten i Sverige.

Ersättning lämnas för dig och medförsäkrade som tillsammans med dig fullföljer resan eller åker hem i förtid. Läkarintyg ska innehålla uppgift om antal sjukdagar, eventuell ordination samt varför läkaren i förekommande fall rekommenderar hemresa. Eventuell hemresa ska godkännas i förväg av SOS International eller Folksam.

Kostnader som ersätts
Vi kan ersätta vad du betalat för researrangemanget före skadetillfället. Om hela resan sker med bil, räknar vi resekostnad med 25 kronor/mil och närmaste färdväg från resans start till den plats där resan avbröts och tillbaka.

Högsta ersättning är 40 000 kronor per person och skadetillfälle.

Begränsningar
Försäkringen gäller inte
- för kostnader som kan ersättas av reseföretag
- vid sjukdom eller olycksfall där vårdbehov kunnat förutses innan resan påbörjats
- stug- eller lägenhetshyra samt andra kostnader, till exempel liftkort, som betalats efter skadetillfället
- för ersättning till dödsbo.

I övrigt gäller bestämmelserna i avsnitt C.

5. Självriskreducering hyrbil
Om det under resan inträffar en ersättningsbar skada på en personbil som du hyr utomlands eller som du hyr under en resa i Sverige som är avsedd att vara i mer än två dygn, lämnas ersättning för självrisken med upp till 10 000 kronor vid maximalt två skadetillfällen per försäkringsår. Kostnaderna ska styrkas med kvitton i original.

6. Hyra av utrustning vid resgodsförsening
Om sportutrustning (t ex skid-, golf-, eller dykutrustning) som du medfört inte kan användas som planerat på grund av försening, stöld eller skadegörelse, lämnar vi ersättning med upp till 500 kronor per person och dag, dock högst 2 000 kronor per person och tillfälle för att hyra likvärdig utrustning. Försening eller skada ska kunna styrkas med intyg från transportör eller polis.

7. Outnyttjad aktivitetsresa
Om du inte kunnat utöva för resan avsedd aktivitet (t.ex. skidåkning eller golfspel) får du ersättning för så stor del av resekostnaden som motsvarar förhållandet mellan outnyttjade och planerade resdagar. Aktiviteten ska vara betald före skadetillfället och framgå på resebevis. Sol- och badresa anses t.ex. inte som ”aktivitetsresa”. Som resekostnad räknas inte resa eller del av resa som betalats på annat sätt än med pengar eller presentkort, t.ex. bonuspoäng.

Ersättning lämnas om du inte kan utföra resans planerade aktivitet på grund av:
- akut sjukdom under resan som innebär en akut förändring av ditt hälsotillstånd och kräver sjukvård
- olycksfall eller kroppsskada genom olycksfall, som inträffar under resan
- att närstående person avlidit.

För att få ersättning krävs ett intyg från en opartisk och behörig läkare som visar att du varit förhindrad att utöva aktiviteten. Som första sjukdag räknas tidigast dagen för första läkarbesöket.

När barn under tolv år inte kan utföra planerad aktivitet enligt ovan kan vi lämna ersättning till en medföljande person som omfattas av försäkringen. Om ersättning lämnas för outnyttjad aktivitetsresa ersätts inte outnyttjad resekostnad enligt punkt A49.

Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kronor per resenär och händelse.

Försäkringen gäller med de begränsningar som framgår av punkt A50 i hemförsäkringens reseskydd.

8. Evenemangsförsäkring
Försäkringen gäller för biljettkostnader till olika arrangemang, till exempel konserter, teater eller idrottsevenemang. Försäkringen gäller även vid evenemang på hemorten.
Biljettkostnader ersätts vid:
- akut sjukdom som innebär en akut förändring av ditt hälsotillstånd och kräver sjukvård
- olycksfall eller kroppsskada genom olycksfall
- att närstående person avlidit.

Tillståndet måste styrkas med läkarintyg, utfärdat av opartisk och legitimerad läkare. Kvitto på biljetter samt eventuellt andra underlag ska lämnas in. Högsta ersättningsbelopp är 5 000 kronor per försäkring och gäller för upp till två skadetillfällen per försäkringsår. Biljettkostnader under 300 kronor ersätts inte.

9. Försening
Om du under en påbörjad resa blir försenad till den planerade ankomstorten på grund av att det allmänna färdmedel som du reser med eller ska resa med försenas eller ställs in får du ersättning med 600 kronor per person efter 6 timmars försening och ytterligare 600 kronor för var tolfte timme utöver det. Högsta ersättning är 5 000 kronor per person och du ska kunna visa upp intyg från researrangör eller trafikföretag. Med påbörjad resa menar vi att du har lämnat hemmet.

Värdesaksförsäkring

1. Detta skydd gäller i hela världen.
Skyddet avser de föremål som upptas i särskild förteckning vars nummer anges i försäkringsbeskedet. För varje föremål eller grupp av föremål som upptas i förteckningen gäller där noterat försäkringsbelopp. Beloppet är det högsta ersättningsbelopp som kan utbetalas vid skada. Försäkringsbeloppet höjs inte automatiskt vid prisstegringar. Du måste själv bevaka att det motsvarar värdet så att du vid skada inte riskerar att själv få bära en del av förlusten.

Försäkringen gäller under förutsättning föremålen ägs av dig eller någon annan som försäkringen gäller för enligt punkt A2. Kravet på att du ska äga föremålet gäller inte cykel.

2. Vi ersätter skada på eller förlust av de försäkrade föremålen genom plötslig och oförutsedd händelse.

3. Vi ersätter inte
- skada som består i självförstörelse, till exempel självsprickor, vittring, färg- eller formförändring eller slitage eller förbrukning
- skada orsakad av husdjur, insekter, råttor, möss eller andra smågnagare. Med husdjur menar vi djur som inte är vilda.

Om försäkringen avser dator eller datortillbehör ersätts inte utradering eller annan förlust av lagrad information.

I övrigt gäller i tillämpliga delar hemförsäkringsvillkorens bestämmelser i punkt A2, C24–C34 samt C50–C83.

4. Självrisk
Självrisken är 1 800 kronor.

Småbåt
Med småbåt avser vi i denna försäkring båt med ett totalt värde som inte överskrider 100 000 kronor.

1. Var försäkringen gäller
Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför Norden gäller försäkringen i hela världen under resans första 45 dagar, räknat från avresedagen från hemorten i Sverige.

2. Vilken egendom som är försäkrad
Försäkringen gäller för den båt som anges i försäkringsbeskedet. Den gäller även för den utrustning och tillbehör som normalt behövs ombord. Motor ingår om dess fabrikat, motorstyrka och tillverkningsnummer anges i försäkringsbeskedet. Täcknings-, stöttnings- och pallningsmateriel ingår upp till 4 000 kronor när den är anbringad till båten.

3. Allmänna begränsningar
Vi ersätter inte
- skada som helt eller delvis orsakats eller förvärrats av konstruktions-, tillverknings- eller materialfel
- skada som består i självförstörelse, till exempel självsprickor eller korrosion
- skada som består i nedsmutsning, missfärgning eller repor i ytskiktet.

4. Sjöskada, uppläggnings- och transportskada
Vi ersätter skada på försäkrad egendom, direkt orsakad av plötslig, oförutsedd och utifrån kommande händelse. Vid sjöskada gäller försäkringen dessutom för skada direkt uppkommen i sjön genom grundstötning, kollision, strandning, sjunkning, masthaveri eller kantring.

Med plötslig, oförutsedd och utifrån kommande händelse menar vi att händelsen som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska ha inträffat oväntat och normalt inte gå att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd). Den plötsliga och oförutsedda händelsen måste vara orsakad av yttre påverkan (utifrån kommande).

5. Brand
Vi ersätter skada direkt uppkommen genom brand, blixt, kortslutning eller explosion.
Vi ersätter inte skada på motor eller avgassystem genom explosion i dessa.

6. Stöld och skadegörelse
Vi ersätter skada genom stöld eller andra tillgreppsbrott. Likaså ersätts skada som uppstått genom försök till dessa brott eller genom uppsåtlig skadegörelse.

7. Aktsamhetskrav
Du ska se till att skada inte orsakas av nederbörd, is, snö, frost, mögel eller djur och att skada annars inte uppkommer på grund av vanvård eller dåligt underhåll.

Du ska se till att skada inte uppkommer genom att batterisyra rinner ut.

Om båten är försedd med utombordsmotor ska du se till att den är så säkert fastsatt att den inte skadas eller förloras genom att den tappas eller lossnar från båten.

Du ska se till att skada inte orsakas på motor genom att vattenintag eller ledningar sätts igen eller täcks av något föremål.

Du ska se till att det inte uppstår skada på motor, drev eller backslag till följd av felaktigt bränsle, bristande smörjning eller överhettning.

Då båten ligger i sjön ska förtöjning eller förankring utföras så att den motstår det väder och den sjögång som med hänsyn till platsen och årstiden kan förekomma.

Båten ska hällas länsad och funktionen hos självläns och automatiskt länspumpsystem ska regelbundet kontrolleras.

Du ska regelbundet kontrollera att skrovgenomföringar och dess anslutningar är täta och i bra skick.

Båten ska stå under normal tillsyn med hänsyn till väderlek och övriga omständigheter och regelbundet kontrolleras och underhållas.

Båten ska vara i sjövärdigt skick och föra skeppsljus enligt gällande sjötrafikföreskrifter.

Kontrollera att dyvika/bottenplugg är rätt monterad innan sjösättning, kontrollera också att båten inte läcker när den är sjösatt.

Då båten är uppdragen eller uppställd på land ska den vara placerad på betryggande avstånd från sjön med hänsyn till svallsjö och extremt högvatten.

Motorbåt med utombordsmotor ska vara låst med kätting och hänglås godkända av Svenska stöldskyddsföreningen. Låskravet gäller endast när båten ligger i hemmahamnen.

Utombordsmotor som är monterad på båten ska vara fastlåst enligt Svenska stöldskyddsföreningens direktiv. Det är inte godkänt att låsa motorn med ett hänglås i tvingskruvarna. Motor och utrustning eller tillbehör som inte är monterad på båten ska vara inlåst.

Då båten förvaras på släpfordon ska detta vara låst enligt Svenska stöldskyddsföreningen.

Särskilt aktsamhetskrav för segelbräda: Segelbräda eller tillbehör till denna som lämnas utan uppsikt av dig måste förvaras inlåst eller fastlåst. Med fastlåst menar vi till exempel att bräda på biltak ska vara låst vid låst takräcke.

8. Om du brutit mot något aktsamhetskrav
Om du brutit mot något aktsamhetskrav gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarliga fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. I lindriga fall görs inget avdrag.

9. Hur vi värderar och ersätter din förlorade eller skadade egendom
Båt, utrustning och tillbehör värderas till marknadsvärdet, det vill säga kostnaden för inköp i den allmänna handeln av likadan eller närmast motsvarande båt, utrustning och tillbehör i det skick den var omedelbart före skadetillfället.

För viss utrustning och tillbehör finns särskilda värderingsregler. Utgångspunkten är priset i den allmänna handeln i Sverige för ny likvärdig egendom. Från det beloppet görs åldersavdrag enligt tabell. Reglerna tillämpas inte för föremål som inte var funktionsdugliga vid skadetillfället. Sådana föremål ersätts med marknadsvärdet. Inte heller tillämpas reglerna om de skulle leda till ett oskäligt resultat.
Värderingstabellen tillämpas inte vid totalskada. Kan egendomen repareras värderas skadan till den reparationskostnad som är rimlig och skälig i förhållande till marknadsvärdet. Försäkringsbeloppet ska motsvara det sammanlagda värdet av den försäkrade egendomen (båt, utrustning och tillbehör). Är försäkringsbeloppet betydligt lägre ersätter vi på grund av underförsäkring endast så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av värdet.

Värderingstabell

Föremål	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	Därefeter per påbörjat år	Maximal avskrivning
Motorer, drev och delar till dessa (ej raka axlar)	0%	5%	10%	15%	20%	25%	5%	60%*
Mast och rigg	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	50%
Segel av normal kvalitet	0%	0%	0%	10%	20%	30%	5%	80%
Segel av mylar, kevlar och liknande	0%	15%	30%	50%	80%	80%	-	80%
Kapell, sprayhood	0%	10%	20%	30%	40%	50%	10%	80%
Batteri	0%	20%	40%	60%	80%	80%	-	80%
Elektronisk utrustning, till exempel gps, radio, radar	0%	10%	20%	30%	40%	50%	10%	80%
Dynor, stolar och säten	0%	10%	20%	30%	40%	50%	10%	80%

Tabellen tillämpas inte vid totalskada.
* Motorer som är 20 år och äldre ersätts inte med marknadsvärde

10. Merkostnader vid skada på båt

Vi ersätter kostnad för bärgning och förflyttning av båten från skadeplatsen till av oss godkänd plats, under förutsättning att det inträffat en ersättningsbar skada. Ersättning för merkostnad kan lämnas med högst 15 000 kronor.

11. Ansvarsförsäkring

I försäkringen ingår också ansvarsförsäkring för dig som ägare, förare eller brukare av båten. Försäkringen gäller också för annan person som har lov att föra eller bruka båten.
Försäkringen gäller inte

- för skada på båten, båttillbehör, egendom ombord eller egendom som tillhör båtens ägare, förare eller brukare vid deltagande i hastighetstävling för motorbåtar
- då båten används i förvärvssyfte eller hyrs ut yrkesmässigt
- då båten har övergått till ny ägare
- då båten är rekvirerad eller har tagits i anspråk av civila eller militära myndigheter
- för skadestånd eller annan ersättningsskyldighet till följd av underlåtenhet att röja och bortförskaffa vrak.

Vi betalar vid samma skadetillfälle, oavsett om en eller flera försäkrade är ansvariga, sammanlagt högst fyrtio miljoner kronor.

I övrigt gäller reglerna för ansvarsförsäkring i punkt C2–C5.

12. Rättsskyddsförsäkring

I försäkringen ingår också rättsskydd för dig som ägare till den försäkrade båten samt för brukare och förare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Rättsskyddet gäller inte för den som har brukat båten utan lov. För rättsskyddet gäller i övrigt i tillämpliga delar reglerna för rättsskyddsförsäkring, punkt C11–C23 men med följande ändringar. Rättsskyddet gäller – förutom i de tvister som räknas upp under punkt C12 – även i tvister som kan prövas av dispaschör. Vad som sägs om kostnader i rättegång ska också tillämpas på kostnader vid dispasch.

I båtförsäkringen undantas från rättsskydd

- för uthyrares del, tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av båten
- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel sjöfylleri eller grovt sjöfylleri. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att du begått eller misstänks ha begått sådana gärningar.

13. Självrisker

Försäkringens grundsjälvrisk är 1 800 kronor. För rättsskydd är självrisken 20 procent av kostnaderna, dock lägst 1 800 kronor.

14. Allmänna bestämmelser

I övrigt gäller Allmänna bestämmelser, punkt C50–C83.

Skogsförsäkring

Egendomsskydd

1. Försäkringen gäller för det intresse försäkringstagaren och delägare har i egendomen.

Beträffande skogsprodukter gäller försäkringen dock endast för försäkringstagaren och delägare såsom ägare till försäkrad egendom.

2. Försäkringen gäller för skada som inträffat under den tid försäkringen varit i kraft.

3. Försäkringen gäller på försäkringsstället, varmed avses den eller de fastigheter som angetts i försäkringsbeskedet. För skogsprodukter gäller försäkringen även utanför försäkringsstället, se punkt 5c nedan.

4. Försäkringen avser endast sådan skada som består i att egendomens värde minskas eller går förlorat och således inte sådan förlust som uppkommer till exempel genom att egendomen inte kan användas på beräknat sätt. Har skada på viss egendom medfört förlust i tillverkning, förvaring, användning eller försäljning av annan egendom, ersätts inte sådan förlust genom försäkringen.

5. Försäkrad egendom

Försäkringen omfattar

a. växande skog på skogsmark. Med växande skog menar vi träd som omedelbart före skadetillfället var levande och som växer på försäkrad skogsmark
b. skogsmark enligt fastighetstaxeringslagen
c. skogsprodukter som kommer från försäkringsstället. Med skogsprodukter avses rundvirke (till exempel timmer, massaved), stamdelar och hyggesavfall som ska användas till flis
d. hägnader och broar, befintliga på skogsmark.

6. Skadehändelser

Ersättning lämnas för skada genom följande skadehändelser. För skogsmark, skogsprodukter, hägnader och broar gäller försäkringen dock endast för skada genom brand, explosion, åskslag och luftfartyg enligt punkt 6a–d.

a) brand
Med brand avses eld som kommit lös.

Undantag: Försäkringen gäller inte för kostnad avseende brandsläckning.

Aktsamhetskrav
Öppen eld får inte anläggas då eldningsförbud råder. Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt – se punkt 7.

b) explosion
Med explosion förstås en ögonblickligt uppträdande kraftyttring, förorsakad av gasers eller ångors strävan att utvidga sig.

Undantag: Ersättning lämnas inte för skada genom sprängningsarbete.

c) åskslag
Försäkringen gäller för skada genom åskslag.

d) luftfartyg
Försäkringen gäller för skada genom luftfartyg som störtar eller genom föremål som faller ned från luftfartyg. Som luftfartyg anses även satelliter.

Undantag: Försäkringen gäller inte för skada genom spridning av kemiska eller biologiska preparat.

e) storm, snöbrott
Försäkringen gäller för skada genom storm och/eller snöbrott.

Ersättning lämnas endast på växande skog enligt punkt 5a.

Ersättning lämnas när ett sammanhängande område på minst 0,5 hektar stormskadats eller utsatts för snöbrott så att återväxtåtgärder är erforderliga enligt skogsvårdslagen och minst 50 procent av virkesförrådet har skadats inom varje enskilt område.

f) torka, frost, svamp-, sork- eller insektsangrepp
Försäkringen gäller för skada på plantskog genom torka, frost, svamp- sork- eller insektsangrepp. Med frostskada avses skada på plantskog som orsakats av avkylning genom rimfrost och/eller dimfrost vid lufttemperatur understigande noll grader celsius.

Ersättning lämnas när ett sammanhängande område på minst 0,5 hektar har skadats. Dessutom ska inom varje enskild del av området minst 50 procent av antalet plantor med en högsta medelhöjd av 1,3 meter plantskog ha skadats och inte längre vara utvecklingsbara.

Planteringen eller sådden ska ha varit utförd med ett antal plantor eller såddfläckar som inte understiger antalet plantor eller såddfläckar i tabellen enligt nedan med mer än högst tio procent.

Ståndortsindex H100	**Stamantal/hektar**		
	Upp till 1,3 meters höjd	Över 1,3 meters höjd upp till 5 meters höjd	Över 5 meters höjd upp till 10 meters höjd
>18	1 500	1 200	900
≤18	1 000	800	600

Undantag: Försäkringen gäller inte för skada
• på plantskog av lövträd
• på plantskog av sitkagran (Picea sitchénsis) eller douglasgran (Pseudotúga taxifolia)
• genom barkborrar.

7. Om du brutit mot aktsamhetskravet
Om aktsamhetskrav enligt punkt 6a inte uppfyllts görs ett avdrag med 20 procent av annars utgående ersättning, dock lägst med ett halvt och högst tio prisbasbelopp. Avdraget kan minskas om det finns särskilda skäl med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Nedsättning görs dock inte
• om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om aktsamhetskravet uppfyllts
• om den som skulle tillse att aktsamhetskravet uppfyllts inte kan lastas för att det åsidosatts.

8. Skadevärderings- och ersättningsregler
Skada på egendom värderas enligt nedan angivna regler.

Värdering av skada på växande skog vid skada enligt 6a–6e
Skada utgörs av den minskning i rotvärde som uppkommit på de skadade träden (se nedan, Rotvärde) och den förlust som framkommer (se nedan, Mervärde och Värdering av skada på fröställning).

Rotvärde
Rotvärdet beräknas till skillnaden mellan inom orten allmänt gällande leveranspris för virke och avverknings- och utforslingskostnader. Vid ersättningsbar skada enligt 6a–e ersätter försäkringen endast den minskning av de skadade trädens rotvärde som beror dels på tekniska skador på träden och dels på den merkostnad som uppstår när skadade träd ska tillvaratas. Med merkostnad avses endast ökning av normala direkta kostnader för avverkning av skadade träd och bortforsling av virket från de skadade träden till närmaste upplagsplats.

Vid beräkning av rotvärdet såväl före som efter skadan ska den värdenivå som gällde omedelbart före skadan ligga till grund för beräkningarna. Försäkringen ersätter inte minskat rotvärde på skadade träd på grund av sjunkande leveranspriser för virke.

Mervärde
Med mervärde menas värdeförlust på grund av för tidig avverkning. Mervärde beräknas enligt Lantmäteriets värderingsregler vid intrång i skogsmark och sker med hjälp av typträdspriser. För att utjämna stora prisändringar mellan enskilda år beräknas normalt typträdspriset som ett enkelt medeltal av det aktuella årets och de närmast föregående fyra årens typträdspriser.

Om summan av kostnaden för nödvändig föryngringsåtgärd på grund av skadan och värdet av tillväxtförlust, beräknad enligt följande, överstiger mervärdet ersätts skadan i dessa fall dels med skälig kostnad för nödvändig föryngringsåtgärd och dels med tillväxtförlust på grund av skadan. Tillväxtförlust beräknas efter 3 procent ränta per år på schablonberäknad kostnad för den ursprungliga föryngringsåtgärden.Den högsta beståndsåldern för tillämpning av bestämmelserna i denna villkorspunkt framgår av tabellen nedan.

Tillväxt-område	Bonitet	Ståndortsindex H100, m					
	<T12	T12-14	T16-18	T20-22	T24		
	<G12	G12	G14-22	G18-22	G24-26	G28-30	<G30
1	50 år	45 år	40 år	35 år	30 år	25 år	–
2	45 år	40 år	35 år	30 år	25 år	25 år	–
3	45 år	40 år	30 år	25 år	20 år	15 år	–
	<T12	T12	T14-16	T18-20	T20-22	T28	
	<G12	G12	G14	G16-18	G20-24	G26-30	<G30
4a	40 år	35 år	25 år	20 år	15 år	5 år	5 år
4b, 5	40 år	30 år	20 år	15 år	10 år	5 år	5 år

Värdering av skada på fröträdsställning
Utöver förlust enligt punkt 8 (Mervärde, Rotvärde) lämnas ersättning med 65 procent av skälig kostnad för nödvändig plantering eller hjälpplantering under förutsättning att fröträdsställningen motsvarat kraven enligt gällande anvisningar till skogsvårdslagen.

Undantag: Ersättning lämnas inte för skador på föryngringsytor där den tid löpt ut som enligt gällande anvisningar till skogsvårdslagen godtas som den längsta för att skapa naturlig återväxt (självföryngring).

Värdering av skada på skogsmark
Skada värderas till skillnaden mellan skogsmarkens värde omedelbart före och efter skadan.

Värdering av skada på skogsprodukter, hägnader och broar
Skada värderas till skillnaden mellan egendomens värde omedelbart före och efter skadan.

Skogsprodukternas värde beräknas efter inom prisområdet gällande leveranspriser för skogsprodukter. Definition av skogsprodukter se punkt 5.

Värdering av skada på plantskog vid skada enligt punkt 6f
Ersättning lämnas med skälig kostnad för utförd hjälpplantering i skadad plantering eller utförd hjälpsådd i skadad sådd.

Antalet ersättningsberättigade plantor får inte överstiga det antal som har skadats och inte längre är utvecklingsbara.

Kostnader för markberedning ersätts vid behov där markberedning tidigare utförts och om skadegraden överstiger 75 procent.

Med markberedning avses:
- Bearbetning av planteringspunkt så att mineraljord blottas.
- Bearbetning sker genom harvning, fläckmarkberedning eller högläggning.
- Bearbetad yta ska vara minst 50 x 50 cm per planteringspunkt.

Den skadade plantskogen ska ha anlagts med för ståndorten lämpligt plant- eller frömaterial.

Skadeersättningsregler
Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast ersättning för liden skada.

Det innebär till exempel att i de fall statligt bidrag lämnas i samband med skada begränsas ersättningen i motsvarande omfattning.

Skadeersättning
Ersättning lämnas för
- skada värderad enligt punkt 8 (skadevärderingsregler)
- räddningskostnad med avdrag för
  – självrisk
  – eventuell underförsäkring.

I räddningskostnad ingår skäliga kostnader för nedlagt arbete vid brandbevakning. Högsta ersättning för brandbevakning är 5 000 kronor per påbörjad 24-timmarsperiod.

Brandbevakning kan tidigast starta efter det att räddningstjänsten avslutat insatsen. Detta ska dokumenteras skriftligen.

Vi ersätter inte brandbevakning som enbart avser torvmossar.

Panträtt i fast egendom samt företagsinteckning
För den som har panträtt i fast egendom gäller bestämmelserna i Lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning.

Med brandförsäkringsavtal jämställs även annat försäkringsavtal till den del det omfattar ersättning för skada genom brand, explosion eller åskslag.

Om den som innehar rätt enligt företagsinteckning anmäler namn och adress hos försäkringsföretaget, så har han, om skadan avser företagsintecknad egendom, företrädesrätt till ersättning för skada genom brand, explosion eller åskslag. Företrädesrätten gäller om ersättningsbeloppen överstiger tio procent av försäkringsbeloppet för ifrågavarande slag av egendom.

Gällande lag om inbördes företrädesrätt mellan dessa inteckningshavare samt om andra rättsägares rätt vid konkurs och utmätning är dock tillämplig.

Ersättningsregler i övrigt
Vid utbetalning av skadeersättning beaktas om den ersättningsberättigade är redovisningsskyldig för mervärdesskatt.

Vi äger rätt att överta skadad egendom för vilken vi lämnat full ersättning.

Om den i försäkringsbeskedet angivna arealen produktiv skogsmark är mindre än den verkliga – underförsäkring – begränsas ersättningen i motsvarande mån.

9. Självrisk
Vid varje skada dras från skadebeloppet ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Självrisken är 1 800 kronor.

Ersättning enligt punkt 6f – torka, frost, svamp-, sork-, eller insektsangrepp – lämnas utan avdrag för självrisk.

10. Besiktning av skada
Vi har rätt att besiktiga skada samt att utfärda anvisning för tillvaratagande av skadad egendom, innan sådan åtgärd vidtas. Avverkning av skadad skog enligt punkt 6a–e eller återväxtåtgärder enligt punkt 6f får påbörjas först efter särskilt medgivande från oss.

11. Ansvarsförsäkring
Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet för personskada och sakskada som försäkrad kan åläggas på grund av ägande eller brukande av försäkrad skogsfastighet.

Reglerna för ansvarsförsäkring (punkt C1–C10) gäller i tillämpliga delar men med följande tillägg och begränsningar:
- Yrkesundantaget upphävs vad gäller utövande av skogsbruk på försäkrad fastighet. Försäkringen gäller inte för skada på eller genom levererad egendom.
- Försäkringen gäller inte för skada på människor eller miljö genom användande av kemikalier för insekts- eller slybekämpning.
- Försäkringen gäller inte för skada som består i eller är en följd av ras, sättning eller förskjutning i marken eller förändring i grundvattennivån.

12. Rättsskyddsförsäkring
Försäkringen omfattar ombuds- och rättegångskostnader för försäkrad vid tvist på grund av ägande eller brukande av försäkrad skogsfastighet.

Reglerna för rättsskyddsförsäkring (punkt C11– C23) gäller i tillämpliga delar men med följande tillägg och begränsningar:
- Yrkesundantaget upphävs vad gäller utövande av skogsbruk på försäkrad fastighet.
- Försäkringen gäller inte för tvist som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.
- Försäkringen gäller inte för tvist som rör sådan av försäkringstagaren bedriven eller planerad verksamhet eller del därav som enligt miljöbalken kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om miljöbalken åberopas eller inte.
- Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade är konkursgäldenär eller part i ackordsförhandling utan konkurs.

13. Allmänna bestämmelser
I övrigt gäller i tillämpliga delar Allmänna bestämmelser, punkt C50–C83.

Golf

1. Försäkringen gäller i hela världen och utan den begränsning i tid (45 dagar) som annars gäller vid resa. Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp

Golfutrustning och annat personligt lösöre	30 000 kronor
Stöldbegärlig egendom	2 000 kronor
Pengar och värdehandlingar	1 000 kronor
”Hole-in-one”	2 000 kronor

Vilka skador som ersätts
2. Du får ersättning för skada på eller förlust av försäkrad egendom. Skadan eller förlusten ska ha uppkommit genom en plötslig och oförutsedd händelse.
Egendom som inte är golfutrustning ersätts endast inom
- område som tillhör inregistrerad golfklubb
- driving-range
- träningslokal för golfspel.

2.1. Vid ”hole-in-one” får du 2 000 kronor om slaget görs under en runda med minst nio hål och om scorekort undertecknat av medspelare insänds till oss.

Undantag
Du får inte ersättning för skada som uppkommit genom slitage eller åldersförändring.

Självrisk
3. Självrisken är 300 kronor. Försäkringen gäller utan självrisk vid ”hole-in-one”.

Värderings- och ersättningsregler
4. Egendomen värderas och ersätts med tillämpliga delar i hemförsäkringsvillkorens bestämmelser i punkt C24–C34.

Övrigt
5. I övrigt gäller försäkringsvillkorens avsnitt C Allmänna bestämmelser i tillämpliga delar.

Elrullstol

Vilket objekt försäkringen gäller för
1. Försäkringen gäller för elektriskt driven rullstol som enligt försäkringsbeskedet är försäkrad i Folksam.

Var försäkringen gäller
2. Försäkringen gäller inom Norden. På resa gäller den dessutom i hela världen under de första 45 dagarna, räknat från avresedagen från hemorten i Sverige.

Om du tecknat en separat reseförsäkring gäller Elrullstol för den tid försäkringen är tecknad. Hemförsäkringen i Folksam måste vara giltig under hela resan för att detta skydd ska gälla.

Vem försäkringen gäller för

3. Försäkringen avser endast ditt eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare. Vi har även rätt att betala skadeersättning till ägaren om du har hyrt/lånat rullstolen på längre tid än ett år.

Vilken egendom som är försäkrad

4. Egendomsskyddet gäller för den försäkrade rullstolen och för säkerhetsutrustning eller annan normal utrustning till rullstolen (verktyg till ett värde av högst 1 000 kronor, extra hjul, reservdelar med mera). Även del till rullstolen och utrustning som du monterat av eller ännu inte monterat ingår. Se även krav på aktsamhet i punkt 12.

Radio-, band-, cd-spelare eller annan kommunikationsutrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i rullstolen. Vi ersätter inte mobiltelefon. Ersättningen är begränsad till sammanlagt 5 000 kronor. Ersättningen gäller efter ålders- och självriskavdrag. I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till ersättningsbar utrustning. Monteringskostnad ersätts utöver beloppsbegränsningen.

Garage och ramper avsedda för den försäkrade elrullstolen ingår i försäkringen. Ersättningen är begränsad till sammanlagt 80 000 kronor.

Brandförsäkring

5. Försäkringen gäller för skada genom brand. Med brand menar vi ”eld som kommit lös”. Vi ersätter också skada på elektriska kablar genom kortslutning och direkta följdskador på elektriska komponenter genom sådan kortslutning.

6. Vi betalar inte skada
- som beror på explosion i motor, däck eller slangar
- genom trafikolycka (själva brandskadan ersätts, men inte följdskador, till exempel genom dikeskörning).

Självrisk

7. Självrisken är 400 kronor.

Aktsamhetskrav

8. Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.

9. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 8 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarligare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen var lindrig. Se även Allmänna bestämmelser punkt C63.

Stöldförsäkring

10. Försäkringen gäller för skada genom stöld eller tillgrepp av elrullstol. Vi betalar också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp. Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse.

Försäkringen gäller för stöld och skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse på garage och ramper till elrullstolen.

11. Vi betalar inte skada
- om någon som tillhör ditt hushåll tar rullstolen och använder den utan lov
- om någon annan som har tillgång till rullstolen använder den utan lov.
- Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd på samma adress, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Aktsamhetskrav

12. Del eller utrustning till rullstolen som inte är fast monterad ska förvaras i låst utrymme. Rullstolen ska förvaras på ett betryggande sätt när den inte används.

13. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 12 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarligare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen var lindrig. Se även Allmänna bestämmelser punkt C63.

Självrisk
14. Självrisken är 400 kronor.

Vagnskadeförsäkring
15. Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående. Några exempel på när försäkringen gäller är om du krockar, välter eller vid explosion eller om rullstolen skadas vid transport, till exempel på färja eller tåg.

16. Vi betalar inte skada på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations-, eller materialfel, om skadan orsakades av felet
- som består i slitage eller beror på bristfälligt underhåll
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi ersätter dock skada som är en direkt följd av en sådan händelse som anges i punkt 15.

Självrisk
17. Självrisken är 1 800 kronor.

Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom
18. Vi ersätter din skada enligt de försäkringsvillkor som gällde för din försäkring på skadedagen.

19. Vi ersätter din ekonomiska förlust, men inte affektionsvärde eller annat värde av personlig natur. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt har åtagit oss detta.

20. Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all egendom som vi ersatt.

21. Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärdet) omedelbart före skadan. Från denna regel görs avsteg enligt nästa stycke. För utrustning enligt punkt 4 beräknas marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset. Vi gör inget avdrag för första året från det att utrustningen inköpts ny. Därefter drar vi av tio procent för varje påbörjat år, dock högst 80 procent. Aktuell självrisk dras av efter det att åldersavdrag gjorts.

22. Vi betalar inte
- kostnad för förbättring eller förändring av rullstolen som gjorts i samband med skadereparation
- merkostnader som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe
- kostnad för lackering som inte motsvarar den som rullstolen hade i det seriemässiga utförandet
- eventuell värdeminskning efter reparation
- merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta
- normalt slitage när rullstolen använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller ägaren/uthyraren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Räddningsförsäkring
23. Räddningsförsäkringen gäller för person- och fordonstransporter som blivit nödvändiga genom att du i samband med resa med den försäkrade rullstolen råkat ut för sådana nödsituationer som anges i punkt 24.

Rese- och transportkostnader ska vara skäliga och göras med det billigaste transportmedel som går att använda med hänsyn till omständigheterna. Om du ordnar transport med privat bil betalar vi ersättning med 25 kronor/mil.

Persontransporter

24. Om din rullstol stulits, skadats eller fått driftstopp betalar vi kostnader för resa till hemort för brukaren och medresenär. Istället för hemresa betalar vi istället kostnaden för fortsatt resa till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Om brukaren eller medresenär drabbats av olycksfall eller akut sjukdom betalar vi transportkostnader för dessa för

- resa till närmaste läkare eller sjukhus
- resa till hemort eller till sjukhus inom Norden.

Vi betalar hemresan, dock längst till rullstolens hemort, för brukare eller medresenär som inte kan fortsätta resan därför att brukaren eller medresenär drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit. Istället för hemresa betalar vi kostnaden för fortsatt resa till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

- transport av avliden till hemort inom Norden. Om dödsfallet inträffar utomlands kan vi istället betala kostnaden för begravning på platsen om detta inte blir dyrare än hemtransport.

Kostnaden för hemtransport eller begravning måste i förväg godkännas av oss.

Rullstolstransporter

25. Om din rullstol råkat ut för skada enligt punkt 24 betalar vi kostnader för

- transport av rullstolen till närmaste lämpliga verkstad eller reparation på platsen om detta inte blir dyrare
- om skadan hänt utomlands kan vi också betala hemtransport av rullstolen i oreparerat skick
- transport till rullstolens hemort i Sverige om resan måste avbrytas eller fortsätta på annat sätt på grund av att rullstolen stulits eller skadats
- transport till rullstolens hemort i Sverige om rullstolen måste lämnas kvar på grund av att brukaren eller medresenär drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller har avlidit.

Vi betalar också resekostnad för en person från bostaden eller resmålet för hämtning av rullstolen efter reparation eller då den kommit tillrätta efter stöld. Hämtningen ska du själv ordna, men vi ska först godkänna den. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen.

Vi betalar inte

26. Räddningsförsäkringen betalar inte

- kostnader som du skulle ha haft även om skadan inte uppstått
- högre kostnader för hämtning eller hemtransport än vad rullstolen är värd när transporten görs
- kostnader som uppstått när händelsen inträffar under tävling med rullstolen eller under träning för tävling.

Självrisk

27. Självrisken är 100 kronor.

När du behöver hjälp

28. Kontakta oss på 0771-950 950 vid inträffad skada. Du hittar våra öppettider på folksam.se. Övrig tid kontakta Folksam Jour, telefon 020-45 00 00.

Vid behov av hjälp utomlands kontakta SOS International, telefon +46 8 13 60 60.

Se även Allmänna bestämmelser C81-C82.

Aktsamhetskrav

29. Du ska ha ett medgivande från Folksam Jour innan du själv beställer hjälp såvida inte omständigheterna hindrar dig från att omedelbart kontakta Folksam Jour.

30. Om du bryter mot bestämmelserna i punkt 29 och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

Ansvarsförsäkring och personförsäkring

Ansvarsförsäkring

31. Ansvarsförsäkringen gäller för person- eller sakskada som du vid användande av rullstolen orsakar annan under försäkringstiden genom vårdslöshet eller på annat sätt blir ersättningsskyldig för enligt skadeståndsrättsliga regler. Skada orsakad med uppsåt ersätts inte.

32. Om du krävs på skadestånd för en skada som omfattas av försäkringen utreder vi om du är skadeståndsskyldig och förhandlar med den som kräver skadestånd. Det skadestånd som du blir skyldig utge betalar vi i ditt ställe. Vid rättegång för vi din talan och svarar även för rättegångskostnaderna. Vi är inte bundna av att du, utan vårt samtycke, tar på dig skulden för skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Personförsäkring

33. Försäkringen gäller också för dina egna personskador som kan inträffa i samband med användning av rullstolen. Skada orsakad med uppsåt ersätts inte. Ersättningen beräknas liksom för ansvarsförsäkringen enligt skadeståndsrättsliga regler.

34. Vid personskada åtar vi oss dessutom att betala skadade kläder och annan egendom som du hade på eller med dig när skadan hände. Vi ersätter inte skador på eller förlust av värdeföremål som till exempel kameror, ringar och smycken och inte pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättning är 1/2 prisbasbelopp.

Gemensamt för ansvars- och personförsäkring

35. Om du drabbas av en personskada där ersättning ska lämnas från din försäkring betalar vi också ersättning för vissa ombudskostnader som du har vid den utomrättsliga skaderegleringen i Folksam. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottsmålstaxan. Beträffande vilka ombud som du får anlita gäller samma regler som för Rättsskydd, se punkt 44.

Högsta ersättningsbelopp

36. Vi betalar vid samma skadetillfälle sammanlagt högst fem miljoner kronor.

Självrisk

37. Ansvars- och personförsäkringen gäller utan självrisk.

Rättsskyddsförsäkring

Vem försäkringen gäller för

38. Försäkringen gäller för den försäkrade rullstolens ägare och brukare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som har brukat rullstolen utan lov.

Vad försäkringen gäller för

39. Försäkringen gäller för tvist som enbart kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Kan en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen.

40. Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för
- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftägande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

Vad försäkringen inte gäller för

41. Försäkringen gäller inte för
- tvister som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, till exempel, länsstyrelse eller förvaltningsdomstolar
- tvister som vid en rättslig prövning handläggs som så kallade småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt prisbasbelopp. Beloppets begränsning gäller även för tvister utomlands. Tvist med Folksam om försäkringsavtalet omfattas dock
- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad med beaktande av möjlighet till framgång i tvisten, möjligheterna att erhålla det omtvistade beloppet, kostnaderna i tvisten i förhållande till det omtvistade värdet och angelägenhetens art
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- tvister som har samband med överlåtna krav

- tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av rullstolen
- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått sådana gärningar.
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av ansvarsförsäkringen.

När försäkringen gäller

Huvudregel

42. Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i Folksam. Om du tidigare haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat försäkringsföretag får du tillgodoräkna dig den.

Om du inte haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket/misstanken om brott inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd om försäkringen var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket/misstanken om brott inträffade och att försäkringen därefter var i kraft fram till att försäkringsbehovet upphörde. Då tvisten uppstår får det inte ha gått längre tid än tio år sedan de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket/misstanken om brott inträffade. Beträffande preskription, se Allmänna bestämmelser punkt C73.

Var försäkringen gäller

43. Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se punkt 2.

Ombud eller försvarare

44. För att få rättsskydd måste du alltid anlita ett ombud eller en försvarare. Ditt ombud ska vara advokat eller en biträdande jurist anställd på en advokatbyrå. Vi kan också godta ett ombud som har förordnats till offentlig försvarare. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Du och vi kan i så fall begära att Svensk Försäkrings Nämnder avger ett rådgivande yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

45. Vi, advokat eller biträdande jurist har rätt att begära prövning av skäligheten av arvode eller andra kostnadsanspråk hos Svensk Försäkrings ombudskostnadsnämnd.

Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings nämnder för rättsskyddsfrågor pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

Vilka kostnader försäkringen ersätter

46. Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga. Vi ersätter inte kostnader som du kunde fått ersatt av staten eller av din motpart. Ersättning kan utgå även i tvister som förliks eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

47. Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och kostnader efter det att tvist har uppstått
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud har beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet, respektive enligt brottmålstaxan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Folksam. Allmänt a conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättning kan fastställas. Betalning a conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

Vilka kostnader som försäkringen inte ersätter

48. Försäkringen ersätter inte

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnaden för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud/försvarare eller bytt ombud/försvarare såvida det inte föreligger särskilda skäl
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ska ersättas enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen.

Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka advokatkostnader och övriga kostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

Högsta ersättningsbelopp

49. Vid varje tvist eller brottmål kan ersättningen högst uppgå till 300 000 kronor. Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.

Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Självrisk

50. Självrisken är 20 procent av skadekostnaden, dock lägst 1 800 kronor.

Övrigt

51. I övrigt gäller försäkringsvillkorens avsnitt C Allmänna bestämmelser i tillämpliga delar.

Studentolycksfall

Detta villkor gäller för Studentolycksfallsförsäkring. Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till Studenthem.

Förklaringar av viktiga begrepp

Akut sjuktid
Med akut sjuktid menas den tid under vilken den försäkrade givits vård och behandling för att förhindra eller minska menliga följder av skadan inklusive uppkomna komplikationer. Den akuta sjuktiden börjar vid skadetillfället och varar till dess ett stationärt tillstånd inträtt.

Försäkrad
Försäkrad är den person vars liv och hälsa försäkringen gäller för.

Försäkringsbelopp
De belopp som gäller vid försäkringens olika ersättningsmoment.

Försäkringsfall
Den händelse som enligt försäkringsvillkoren kan ge den försäkrade rätt till ersättning.

Tidpunkt för försäkringsfallet vid olycksfallsskada är den tidpunkt då olycksfallet inträffade.

Försäkringstid
Den tid under vilken den försäkrade omfattas av försäkringen.

Prisbasbelopp
Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället och som varje år bestäms av regeringen. Det används bland annat för beräkning av vissa försäkringsbelopp.

1. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen enligt dessa villkor gäller dygnet runt och lämnar ersättning för direkta följder av olycksfallsskada som inträffar under försäkringstiden.

En olycksfallsskada är en kroppsskada som du drabbas av genom en oförutsedd, plötslig yttre händelse. Psykiska besvär betraktas inte som kroppsskada.

Med olycksfallsskada jämställs kroppsskada som orsakats av solsting, värmeslag, förfrysning, helt avsliten hälsena (total hälseneruptur) vridvåld mot knä och även utan oförutsedd plötslig yttre händelse. För andra avslitna senor lämnas ersättning bara om de är en direkt följd av ett olycksfall.

Med kroppsskada jämställs skada på protes eller annan liknande anordning som användes för sitt ändamål när skadan inträffade.

Samband mellan kroppsskada och någon av de ovan angivna skadeorsakerna ska anses föreligga, om det är klart mera sannolikt än att samband inte föreligger.

Finns redan ett kroppsfel (sjukdom, sjuklig förändring eller annan kroppsskada) när olycksfallsskadan inträffar eller har kroppsfelet tillkommit senare gäller följande. Har kroppsfelet medverkat till att följderna av olycksfallsskadan förvärrats, lämnas ersättning bara för de följder som direkt beror på olycksfallsskadan oberoende av kroppsfelet. En bedömning sker således av vilken skadeföljd det hade blivit om kroppsfelet inte funnits. Om det enbart är kroppsfelet som orsakar besvären lämnas ingen ersättning.

Som olycksfallsskada räknas inte frivilligt orsakad kroppsskada och kroppsskada som uppkommit genom
- smitta av bakterier, virus eller annat smittämne. Smitta på grund av insektsstick eller liknande, t.ex. borrelia- eller malariainfektion, kan dock ersättas som olycksfallsskada
- smitta eller förgiftning genom intagande av mat eller dryck
- ingrepp, behandling eller undersökning (skada vid medicinsk behandling) eller genom användning av läkemedel
- förslitning, överbelastning eller överansträngning. Kroppsskada som vanligtvis inte betraktas som olycksfallsskada är exempelvis ryggskott, diskbråck och muskelbristning.

2. Ersättningsförmåner
Under denna rubrik finns bestämmelser för samtliga ersättningsmoment. Vissa ersättningsförmåner är knutna till prisbasbeloppet. Utbetalning från försäkringen för kostnader grundas på det prisbasbelopp som gäller vid utbetalningstillfället. Utbetalning från försäkringen för invaliditet och ärr grundas på det prisbasbelopp som gäller vid olycksfallstillfället.

Om du avlider innan slutreglering skett, utbetalas ersättning till dödsboet. Vid medicinsk invaliditet utbetalas det belopp som motsvarar den säkerställda medicinska invaliditet som förelåg före dödsfallet. Rätt till ersättning föreligger inte om dödsfallet inträffar inom två år från det att olycksfallet inträffade.

3. Kostnader
Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader.

Kostnader för skadans läkande, resor, kläder och glasögon
Ersättning lämnas för kostnader för läkarvård, läkemedel och resor i samband med vård och behandling under akut sjuktid för varje sjukvårdsbehandling. Leder olycksfallsskadan till att du måste behandlas av läkare, lämnas ersättning dessutom för skadade kläder och glasögon.

Ersättning lämnas med 0,5 procent av ett prisbasbelopp för varje sjukvårdsbehandling, dock högst 14 procent av ett prisbasbelopp per år och under längst tre år från det att olycksfallet inträffade.

Leder olycksfallsskadan till att du måste behandlas av läkare lämnas ersättning för skadade
- kläder med ett schablonbelopp motsvarande tre procent av ett prisbasbelopp
- glasögon med ett schablonbelopp motsvarande sex procent av ett prisbasbelopp.

4. Sjukhusvård
Om olycksfallsskadan medför att du blir inskriven på sjukhus lämnas ersättning med 0,3 procent av ett prisbasbelopp per dag som du vistas på sjukhuset, in- och utskrivningsdagar inräknade. Ersättning lämnas under längst 90 dagar för varje olycksfall.

5. Tandskador
Om olycksfallsskadan medför behov av tandläkarvård som en direkt följd av olycksfallet ersätts skälig kostnad för nödvändig behandling av tand eller tandprotes som skadats i munnen. Bedömning av skälig kostnad görs utifrån referenspriser i det statliga tandvårdsstödet.

Tandskada som uppkommit vid tuggning eller bitning anses inte som olycksfallsskada. Om det redan vid skadetillfället förelåg ett tandbehandlingsbehov vad avser de skadade tänderna har vi rätt att i skälig omfattning delvis eller helt sätta ned ersättningens storlek.

För att kostnaderna ska kunna ersättas måste behandling och kostnader vara godkända av oss innan behandlingen påbörjas.

För den som inte fyllt 20 år och har rätt till fri tandvård, lämnas ersättning endast för akut temporär behandling. Med akut temporär tandvårdsbehandling menas sådan provisorisk behandling som är nödvändig för att akut förhindra eller minska risken för ytterligare tandbesvär.

Måste slutbehandling på grund av din ålder skjutas upp till senare tidpunkt ska den uppskjutna behandlingen, för att ersättning ska kunna lämnas, slutföras innan du fyller 25 år eller inom fem år från det att olycksfallet inträffade. En förutsättning är att olycksfallet inträffat efter det att du fyllt 20 år.

Vid i Sverige uppkommet behov av tandbehandling kan nödvändiga kostnader ersättas endast för sådan behandling som helt eller delvis omfattas av den allmänna tandvårdsförsäkringens bestämmelser eller som på annat sätt finansieras med offentliga medel. Högsta ersättning för tandbehandlingskostnader är 20 000 kronor.

6. Begravningskostnader
Om du avlider på grund av olycksfallsskadan utbetalas ett halvt prisbasbelopp till dödsboet.

7. Begränsningar i rätten till ersättning
För samtliga ovanstående ersättningsmoment gäller följande begränsningar:
- Om du inte har rätt till ersättning från Försäkringskassan i Sverige, lämnas ersättning bara för kostnad som skulle ha ersatts om denna rätt funnits.
- Ersättning lämnas inte för kostnad som du har rätt att få ersatt enligt lag, annan författning eller från annan försäkring. Ersättning lämnas inte heller för kostnad som ersätts enligt kollektivavtal slutet mellan huvudorganisationer på arbetsmarknaden. Begravningskostnader enligt punkt 6 ersätts dock i dessa fall.
- Vid olycksfall som inträffat i Sverige ersätts inte kostnad för vård utomlands.
- Vid i Sverige uppkommet behov av läkarvård, sjukhusvård eller annan behandling ersätts kostnader endast om vården eller behandlingen ges inom den offentliga vården eller av läkare som har vårdavtal med sjukvårdshuvudman.

8. Sveda och värk
Ersättning lämnas för sveda och värk om du till följd av olycksfallsskadan fått arbetsförmågan nedsatt till minst hälften under minst 30 dagar i följd. Ersättning lämnas från första dagen med fem procent av ett prisbasbelopp per månad i längst 180 kalenderdagar.

Utbetalning sker när den akuta sjuktiden upphört.

Ersättning lämnas inte om olycksfallsskadan ger rätt till sveda och värkersättning enligt lag, annan författning eller från annan försäkring.

9. Invaliditet
Leder olycksfallsskadan till invaliditet kan ersättning lämnas för medicinsk invaliditet. Ersättning kan också lämnas för klart vanprydande ärr.

10. Medicinsk invaliditet
Med medicinsk invaliditet menas ett tillstånd där det efter den akuta sjuktiden finns sådan bestående nedsättning av kroppsfunktionen som fastställs oberoende av yrke och arbetsförhållanden eller fritidsintressen.

Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Som medicinsk invaliditet räknas även förlust av inre organ.

Den medicinska invaliditetsgraden bestäms med ledning av en av försäkringsbranschen gemensamt fastställd tabell.

Den totala invaliditetsgraden kan uppgå till högst 100 procent för varje försäkringsfall.

Rätt till ersättning föreligger när invaliditetstillståndet inträtt och den framtida medicinska invaliditeten fastställts, dock tidigast ett år efter det att olycksfallet inträffade.

Kan funktionsförmågan förbättras genom användning av protes eller läkemedel, fastställs invaliditetsgraden med beaktande av detta.

Var funktionsförmågan redan tidigare nedsatt på grund av sjukdom, sjuklig förändring eller annan kroppsskada, frånräknas motsvarande medicinska invaliditetsgrad.

Vi lämnar ersättning med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden angiven i procent.

Om invaliditetsgraden är lägre än 50 procent är försäkringsbeloppet tio prisbasbelopp. Är den 50 procent eller högre är försäkringsbeloppet 20 prisbasbelopp.

Omprövning invaliditetsgrad
Den medicinska invaliditetsgraden kan omprövas om olycksfallsskadan medför en väsentlig och bestående försämring av kroppsfunktionen efter det att ersättningen bestämts och betalats ut. Omprövning kan inte göras om mer än fem år förflutit från den dag då invaliditetsgraden fastställdes första gången.

11. Ärr
Ersättning kan lämnas för ärr som uppstått som en direkt följd av olycksfallsskada som behandlats av legitimerad läkare, om ärret kvarstår ett år efter dess uppkomst.

Bagatellartat ärr eller ärr som är kortare än 0,5 cm ersätts inte.

Ersättning lämnas i procent av försäkringsbeloppet för medicinsk invaliditet, se nedanstående tabeller. Ersättning lämnas oberoende av övrig invaliditetsersättning. Vid omprövning tillämpas de regler som beskrivs under 10. Medicinsk invaliditet.

Ansikte och hals
– Ersättning i procent av försäkringsbeloppet

Ärrets storlek Bredd/Längd	Kortare än 3 cm	3–5 cm	6–10 cm	11–15 cm	Längre än 15 cm
Mindre än 1 cm	0,40 %	0,55 %	0,80 %	1,10 %	1,60 %
1–2 cm	0,55 %	0,80 %	1,10 %	1,60 %	2,30 %
3–5 cm		1,10 %	1,60 %	2,30 %	3,30 %
6–10 cm			2,30 %	3,30 %	4,60 %
Större än 10 cm				4,60 %	10,00 %

Underarmar, underben, knän, armbågar och händer
– Ersättning i procent av försäkringsbeloppet

Ärrets storlek Bredd/Längd	Kortare än 4 cm	4–8 cm	9–15 cm	16–25 cm	Längre än 25 cm
Mindre än 2 cm	0,25 %	0,35 %	0,50 %	0,70 %	1,00 %
2–3 cm	0,35 %	0,50 %	0,70 %	1,00 %	1,50 %
4–8 cm		0,70 %	1,00 %	1,50 %	2,10 %
9–15 cm			1,50 %	2,10 %	2,90 %
Större än 15 cm				2,90 %	5,50 %

Överarmar, lårben, fötter och bål
– Ersättning i procent av försäkringsbeloppet

Ärrets storlek Bredd/Längd	Kortare än 6 cm	6–10 cm	11–20 cm	21–40 cm	Längre än 40 cm
Mindre än 3 cm	0,20 %	0,30 %	0,40 %	0,60 %	0,80 %
3–5 cm	0,30 %	0,40 %	0,60 %	0,80 %	1,20 %
6–10 cm		0,60 %	0,80 %	1,20 %	1,70 %
11–20 cm			1,20 %	1,70 %	2,30 %
Större än 20 cm				2,30 %	4,50 %

Ersättning lämnas oberoende av övrig invaliditetsersättning. Vid omprövning tillämpas de regler som beskrivs under 10. Medicinsk invaliditet.

Inskränkningar i försäkringens giltighet
För försäkringen gäller vissa begränsningar av försäkringsskyddet.

12. Boxning eller annan kampsport
Ersättning lämnas inte för försäkringsfall som uppkommit vid utövande av boxning eller annan kampsport där slag eller sparkar ingår.

13. Flygning
Ersättning lämnas inte för försäkringsfall som uppkommit när du är pilot eller tjänstgör ombord vid
- militär flygning
- avancerad flygning eller yrkesmässig provflygning
- annan civil flygning som inte är linjetrafik, chartertrafik som utförs av flygbolag koncessionerat i nordiskt land
- bruks-, skol- eller privatflyg såsom anställd ombord.

14. Riskfyllda yrken
Om du utöver dina studier ägnar dig åt ett särskilt riskfyllt yrke lämnas inte ersättning från försäkringen för försäkringsfall som du drabbas av vid utövande av detta yrke. Exempel på riskfyllda yrken är stuntman, cirkusartist eller dörrvakt.

15. Grov vårdslöshet, missbruk och brottslig handling
Försäkringsersättningen kan sättas ned helt eller delvis om den försäkrades skada föranletts av att den försäkrade varit grovt vårdslös, till exempel genom påverkan av alkohol, narkotiska preparat, läkemedel, annat berusningsmedel eller dopningspreparat om dessa inte har föreskrivits av läkare i medicinskt syfte.

Nedsättning görs inte om den försäkrade är under 18 år eller är allvarligt psykiskt störd

Nedsättning kan också ske om den försäkrade medverkar i eller utför en brottslig handling som enligt svensk lag kan leda till fängelse. Nedsättning görs inte om den försäkrade är under 15 år eller är allvarligt psykiskt störd.

16. Vistelse utomlands
Vid vistelse utomlands gäller försäkringen enligt följande
- dödsfallsbelopp utbetalas om du avlider utomlands, oavsett utlandsvistelsens längd
- övriga ersättningsmoment gäller inom Norden utan begränsningar.
- vid vistelse utanför Norden som varat kortare tid än tolv månader, lämnas endast ersättning för invaliditet och klart vanprydande ärr om du inte
  - är i svensk tjänst eller
  - tjänst hos utländskt företag eller internationell organisation som har fast anknytning till Sverige då försäkringen gäller i sin helhet.

Med Norden avses i dessa villkor Sverige, Finland, Island, Norge (med undantag av Spetsbergen) och Danmark (med undantag av Grönland).

17. Åtgärder för utbetalning av ersättning
Vid olycksfallsskada måste
- legitimerad läkare eller tandläkare anlitas utan dröjsmål.
- läkarens eller tandläkarens föreskrifter noggrant följas
- anmälan göras till oss snarast möjligt
- den behandlande läkaren eller tandläkaren få lämna alla upplysningar som är av betydelse för bedömning av ersättningsfrågan till vår medicinska rådgivare
- du eller din förmyndare ge en av oss utsedd läkare eller tandläkare tillfälle till undersökning
- du lämna övriga handlingar som krävs för bedömning av ersättningsfrågan till oss om vi begär det
- anspråk på ersättning för kostnader styrkas med verifikationer
- kostnader i förväg godkännas av oss.

18. Självrisk
Studentolycksfallsförsäkringen gäller utan självrisk.

19. Övrigt

I övrigt gäller försäkringsvillkorens avsnitt C Allmänna bestämmelser i tillämpliga delar.

B Villaförsäkring Bas

För dig som har villahemförsäkring gäller både avsnitt A Hemförsäkring Bas och avsnitt B Villaförsäkring Bas.

Det här ingår i villaförsäkringen

Egendomsskydd för byggnader och tomt
- Stöld och skadegörelse
- Brand, blixt med mera
- Läckage, översvämning
- Storm, hagel, snötryck
- Andra naturskador (lavin med mera)
- Skador orsakade av vilda djur
- Hushållsmaskiner, installationer
- Glasrutor
- Vissa trafikskador
- Hyresbortfall.

Ansvarsförsäkring
Rättsskyddsförsäkring
Skadedjursförsäkring

Självrisker

Grundsjälvrisk
B1. Försäkringen gäller med en grundsjälvrisk som är 1 800 kronor vid varje skadetillfälle.

Särskild självrisk
För vissa typer av skador gäller en högre självrisk än grundsjälvrisken. Detta gäller
- vid vissa läckageskador, se punkt B7
- vid översvämning, se punkt B8
- vid vissa hushållsmaskin- och installationsskador, se punkt B14–B15
- för rättsskydd, se punkt C22.

Saneringsavtal mot skadedjur samt försäkring mot husbock, hästmyra och andra träskadeinsekter gäller utan självrisk.

Ingen självrisk
Du betalar ingen självrisk vid
- inbrott i hemmabostaden om du har ett aktiverat inbrottslarm som är kopplat till godkänd larmcentral när ingen är hemma och ser till bostaden.

Förhöjd självrisk
Har vi avtalat om högre självrisk än grundsjälvrisken framgår det av ditt försäkringsbesked. Den förhöjda självrisken är då alltid den lägsta du själv får stå för.

Egendomsskydd
Under punkt B2 framgår vilken egendom som är försäkrad och under punkterna B4–B23 vilka skadehändelser som försäkringen gäller för. För att ersättning ska kunna lämnas krävs att skadehändelsen är ersättningsbar ur försäkringen och att den försäkrade egendomen omfattas av skadehändelsen.

Vem försäkringen gäller för
Försäkringen gäller för dig i egenskap av ägare, tomträttshavare eller arrendator till den försäkrade fastigheten.

Vilken egendom som är försäkrad
B2. Försäkringen gäller för
- byggnad som är angiven i försäkringsbeskedet
- tillbehör till byggnaden enligt jordabalken, till exempel fast inredning, ledningar, värmepanna, spis, badkar, kylskåp, tvättmaskin. I fråga om ledningar som är avsedda för försäkrad byggnad, gäller försäkringen även för sträckning utanför byggnaden fram till kommunal eller samägd anläggning

- tomtmark som finns i anslutning till den försäkrade bostadsbyggnaden. Med tomtmark avses här mark, växtlighet, staket, terassmur, trädgårdstrappa, plattgång, på fundament fastsatt konstverk, flaggstång, fristående carport upp till 50 m2, pergola, brygga och laddstolpe
- installation som servar försäkrad byggnad och som ses som tillbehör till fastigheten enligt jordabalken. Är installationen samägd gäller försäkringen för din del av den.

Försäkringen gäller dessutom för
- fast monterad radio- och tv-antenn (även parabol)
- simbassäng (pool) inom tomten. Med simbassäng avses även för stadigvarande bruk anbringat spabad utomhus
- bränsle som finns på tomten och som är avsett för byggnadens uppvärmning
- solceller som du hyr eller leasar som servar försäkrad byggnad
- sådant som räknas som tillbehör till byggnad enligt jordabalken även om det ännu inte installerats vid skadetillfället. Sådan egendom värderas enligt punkt C34.

Försäkringen gäller inte för brunn (inklusive brunnsvatten). Undantaget avser dock inte ledningar och maskinell utrustning.

Avser försäkringen byggnad under uppförande, om- eller tillbyggnad, gäller försäkringen under byggnadstiden med de ändringar och kompletteringar som framgår av punkt B20-B22.

Försäkringsbelopp
B3. För försäkrad byggnad anges i försäkringsbeskedet antingen fullvärde eller ett försäkringsbelopp. Vid fullvärde finns ingen beloppsgräns för högsta ersättning. Om försäkringsbelopp anges i försäkringsbeskedet är ersättning för skador på byggnaden begränsad till högst detta belopp. För tomtmark finns beloppsbegränsningar i punkt C48–C49.

Indexgaranti (vid försäkringsbelopp)
Om byggnadskostnadsindex stiger höjs det i försäkringsbeskedet angivna försäkringsbeloppet automatiskt i samma mån. Försäkringsbeloppet för byggnad följer faktorprisindex för gruppbyggda småhus. Motsvarande höjning av premien sker först vid nästa huvudförfallodag, då nytt försäkringsbesked med indexuppräknat försäkringsbelopp utfärdas.

Brand, blixt, explosion med mera
B4. Vi ersätter
- skada genom brand
- skada genom blixt
- skada på hushållsmaskin och annan elektrisk maskin, apparat eller ledning genom kortslutning, överslag eller överspänning
- skada genom explosion, dock inte skada genom sprängningsarbete
- skada som plötsligt orsakas av sot från öppen låga, dock inte från levande ljus
- skada som orsakas av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

Aktsamhetskrav
Du som använder eldstad ska sota enligt reglerna i din kommun och följa eldningsinstruktionerna för din eldstad. Du ska tömma ut aska och sotrester i ett kärl av metall med tättslutande lock, som står på icke brännbart underlag. Du ska följa Elsäkerhetsverkets vägledning för laddning av elbilar.
Du ska inte:
- lämna levande ljus eller andra ljuskällor med öppen låga utan tillsyn
- lämna kokkärl utan tillsyn på spisen
- röka i sängen.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav
Om du inte följer dessa aktsamhetskrav kan din försäkringsersättning sättas ned eller utebli efter vad som är skäligt med hänsyn till sambandet mellan åsidosättandet av aktsamhetskravet och uppkommen skada, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit samt omständigheterna i övrigt.

Läckage
B5. Vi ersätter om egendomen skadas av vatten, olja, annan vätska eller ånga som oberäknat strömmar ut från
- ledningssystem för vatten, värme eller avlopp
- anordning ansluten till ovan angivna system (till exempel tvättställ, diskmaskin eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank)

- invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning för spillvatten
- badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvavlopp
- kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- akvarium eller vattensäng.

Vid sådan läckageskada på byggnaden som kan ersättas, omfattas även kostnaderna för att lokalisera och frilägga läckagestället inom byggnaden för att möjliggöra reparation av läckan. Detsamma gäller kostnaderna för att återställa det frilagda läckagestället.

Begränsningar till B5

B6. Vi ersätter inte

- skada på den anordning som läckt. Rörledningar med mera kan dock ersättas enligt punkt B14–B15
- i våtutrymme – skada på ytskikt inklusive tätskikt genom vilket läckaget uppstått. Vi ser hela våtutrymmet (väggar och golv) som en enhet.
- den vätska som runnit ut
- skada på byggnad genom röta, svamp, rost, frätning eller annan långtidspåverkan om det inte framgår av omständigheterna att skadan uppkommit på grund av utströmning som skett under den tid försäkringen gällt
- skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, dräneringssystem, dagvattensystem, stuprör (annat stuprör än i punkt B5), tak eller takränna
- skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommer ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning (men du kan i vissa fall få ersättning enligt Översvämning, punkt B8).

Särskilda självrisker för läckage

B7. Självrisken är

- tio procent av skadebeloppet, lägst 4 000 kronor och högst 10 000 kronor vid skada orsakad av frysning
- tio procent av skadebeloppet, lägst 10 000 kronor om skadan beror på att byggnorm/branschregler vid tidpunkten för uppförandet/reparationen inte följts
- 4 000 kronor vid skada orsakad av läckage genom vattentätt skikt eller vid dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar
- 4 000 kronor vid annan skada på byggnad genom läckage.

Aktsamhetskrav

Du ska vidta skäliga åtgärder för att förhindra frysning.
Exempelvis genom att

- alla ledningar och behållare töms på vatten
- vatten som finns kvar i ledningar eller behållare är antifrysbehandlat
- huset är uppvärmt. Du måste se till att värmen är tillräcklig för att förhindra frysning.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav

Om aktsamhetskravet åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 25 procent. Avdraget kan i allvarliga fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. I lindriga fall görs inget avdrag.

Översvämning

B8. Vi ersätter skada på byggnad orsakad av att vatten – till följd av skyfall (minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn), snösmältning, stigande sjö/vattendrag – strömmar direkt in i byggnad från markytan genom ventil, fönster eller dörröppning eller inomhus tränger upp ur avloppsledning.
Vi ersätter inte

- skada på båthus, sjöbod, badhytt, tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada på tomtmark.

Särskild självrisk

Självrisken är tio procent av skadebeloppet, dock lägst 10 000 kronor. Vid “ren baktrycksskada” är självrisken 10 000 kronor. Med ”ren baktrycksskada” avses skada orsakad av att vatten inomhus tränger upp ur avloppsledningens golvbrunn. Finns installerad backventil är självrisken 5 000 kronor vid ”ren baktrycksskada”.

Storm

B9. Vi ersätter skada på byggnad som blåser sönder vid storm (minst 21 m/sekund). Även vid lägre vindstyrka lämnas ersättning om byggnaden skadas av träd eller flaggstång som blåser omkull.
Vi ersätter inte

- revetering, puts eller skorstensbeklädnad som skadas på annat sätt än genom att träd eller annat föremål blåst omkull eller brutits loss

- skada på tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada på båthus, sjöbod eller badhytt
- skada på tomtmark, till exempel flaggstång eller träd
- skada på fristående carport.

Hagel

B10. Vi ersätter skada på byggnad som slås sönder av hagel.

Vi ersätter inte skada på tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus.

Snötryck

B11. Vi ersätter skada på bostadsbyggnad bestående i eller orsakad av att yttertakets bärande konstruktion skadats på grund av snötryck.

Vi ersätter inte
- skada om taket inte utförts enligt gällande byggnorm/branschregler vid tidpunkten för uppförandet/reparationen
- skada som beror på ingrepp i den bärande stommen eller angrepp av röta eller skadeinsekter
- skada på altantak, balkongtak, verandatak eller liknande tak.

Aktsamhetskrav

Du ska förebygga och förhindra skada av snötryck genom att se till att taket blir skottat om snömängden blir hotande stor.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav

Om aktsamhetskravet åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 25 procent. Avdraget kan i allvarliga fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. I lindriga fall görs inget avdrag.

Andra naturskador

B12. Vi ersätter skada orsakad av jordskalv med en styrka på minst 4 enligt Richterskalan, jordskred, jordras, bergras, lavin eller vulkanutbrott. Sprickor i byggnad ersätter vi dock endast om de är så allvarliga att de avsevärt minskat funktionsdugligheten. Således ersätts inte till exempel ytliga sprickbildningar.
Vi ersätter inte
- skada på tomtmark eller byggnad som orsakats av sättning i mark eller grund
- skada på tomtmark eller byggnad som orsakats av sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete, inte heller skador orsakade av gruvdrift eller uppläggning av jord- och stenmassor
- skada på tomtmark eller byggnad orsakad av vatten- eller vågerosion.

Skada orsakad av vilda djur

B13. Vi ersätter skada genom vilda djur eller fåglar som tagit sig in i bostadsbyggnaden.
Vi ersätter dock inte skada orsakad av insekter, råttor, möss eller andra smågnagare.

Hushållsmaskin- och installationsskador

B14. Vi ersätter skada på
- installationer för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas, el, fiberoptik eller bredband som är avsedda för den försäkrade byggnaden, som går sönder
- duschkabin, duschvägg eller duschdörr, som går sönder
- hushållsmaskin som är byggnadstillbehör, som går sönder
- den maskinella utrustningen till brunn, simbassäng eller poolduk, som går sönder.

Begränsningar till B14

B15. Vi ersätter inte
- skada på ytskikt inklusive tätskikt
- skada på elslingor i våtrumsgolv
- skada orsakad av rost eller frätning på egendom utanför eller utanpå byggnad
- skada orsakad av rost eller frätning på installation inom byggnad om installationen är äldre än 15 år
- skada genom sprängningsarbete
- skada genom översvämning eller vatten som tränger in i byggnad, se dock punkt B8
- kostnad för rensning eller upptining av ledning

- skada på belysningsarmatur, dränerings- och dagvattensystem, skorsten/rökgång, murverk, ventilationshuv, brunn, simbassäng eller poolduk
- skada som inte inverkar på installationens eller hushållsmaskinens funktion utan enbart består i skönhetsfel
- skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt konsumentköp- eller konsumenttjänstlagen, eller som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse enligt konsumentköp- eller konsumenttjänstlagen. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

Särskild självrisk
Vid skada orsakad av frysning är självrisken tio procent av skadebeloppet, dock lägst 2 000 kronor och högst 10 000 kronor.

Aktsamhetskrav
Du ska vidta skäliga åtgärder för att förhindra frysning.
Exempelvis genom att
- alla ledningar och behållare töms på vatten
- vatten som finns kvar i ledningar eller behållare är antifrysbehandlat
- huset är uppvärmt. Du måste se till att värmen är tillräcklig för att förhindra frysning.

Om du brutit mot något aktsamhetskrav
Om aktsamhetskravet åsidosatts kan vi göra avdrag på ersättningen, normalt med 25 procent. Avdraget kan i allvarliga fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. I lindriga fall görs inget avdrag.

Glasruteskador
B16. Vi ersätter skada på glasrutor som går sönder i byggnadens fönster eller dörrar samt inglasad balkong och altan.

Vi ersätter inte
- skada på isolerglas som endast består i att konstruktionen blivit otät
- skada på glas i drivbänkar och inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada genom byggnads- och sprängningsarbete.

Stöld och skadegörelse
B17. Vi ersätter
- stöld av fast monterat byggnadstillbehör utanför eller utanpå byggnaden
- skadegörelse på byggnad utifrån
- skadegörelse på byggnad inifrån samt stöld av fast monterat byggnadstillbehör inomhus (gäller även ännu inte installerat byggnadstillbehör). Samma förutsättningar och aktsamhetskrav som i hemförsäkringen gäller (punkterna A11, A13– A17)
- skadegörelse på och stöld av sådant som i B2 betecknas som tomtmark
- skadegörelse på simbassäng (pool).

Vi ersätter inte skada på drivbänkar och inglasad byggnad, t.ex. växthus.

Vissa trafikskador
B18. Vi ersätter
- skada på byggnad vid trafikolycka med fordon som omfattas av trafikskadelagen, dock endast till den del skadan inte är ersättningsbar genom trafikförsäkringen
- skada på byggnad och tomtmark genom att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ner.

Nöd
B19. Vi ersätter nödskador; med nödskador menar vi skador som uppstår genom nödvändiga räddningsåtgärder för att undanröja fara för en persons liv eller hälsa.

Byggnad under uppförande, om- eller tillbyggnad
B20. Försäkringen gäller för byggnad även under den tid den är under uppförande, men med följande begränsning:
- Skada genom läckage eller skada på installationer för värme, vatten eller avlopp ersätter vi inte om den inträffar innan rörsystemen provats och befunnits felfria.

B21. Försäkringen gäller också för arbetsbodar, verktyg och material för bygget med följande begränsningar.
- Stöld av verktyg och material ersätts endast om stölden sker genom inbrott i låst utrymme.
- Skadegörelse på arbetsbodar, verktyg och material ersätts inte.
- Stormskador på verktyg och material ersätts inte.

B22. Om du har villahemförsäkring gäller hemförsäkringens egendomsskydd för personligt lösöre i villan så snart det flyttats dit och dessförinnan på det tidigare försäkringsstället.

Ansvarsförsäkringen enligt punkt C1 – C5 samt C10 gäller för dig som byggherre och arbetsgivare åt den som hjälper dig med byggnadsarbetet. Anlitar du entreprenör betraktas du normalt inte som arbetsgivare åt denna eller entreprenörens anställda.

Hyresbortfall vid egendomsskada

B23. Om din villa, del av villan eller annan byggnad som är angiven i försäkringsbeskedet är uthyrd och efter brand eller annan ersättningsbar skadehändelse blir helt eller delvis obrukbar ersätter vi hyresbortfall under högst två år. Vi ersätter dig med det belopp du enligt lag är skyldig att sätta ned hyran med. Vi drar av kostnader för värme och andra driftskostnader som du spar under tiden. Om villan är uthyrd genom förmedling, ersätts inte förmedlingskostnaden.

Trygghetsbesiktning villaförsäkring

B24. När du tecknar en villaförsäkring utför Anticimex en försäkringsbesiktning av huvudbyggnaden för att upptäcka eventuella brister och risker för försäkringsmomenten vattenläckage, brand och inbrott.

Skadedjursförsäkring

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare för skadedjursförsäkring är Anticimex Försäkringar AB, organisationsnummer 502000-8958. Box 47025, 100 74 Stockholm, telefon 08-517 633 00, www.anticimex.se
Vid skadedjursfrågor, telefon 075-245 10 00 eller www.anticimex.se

Definition

Skadedjursförsäkring består av:
- Försäkring för sanering av skadedjur.
- Försäkring för skada på byggnad orsakad av skadedjur.
- Skada genom sent upptäckt dödsfall.
- Försäkring för skada på byggnad orsakad av äkta hussvamp.

B25.

1. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för byggnad som är angiven i försäkringsbeskedet.

Försäkringen gäller för huvudbyggnaden i Hussvampsförsäkring samt Försäkring för skada på byggnad orsakad av skadedjur, när det gäller skada orsakad av övriga insekter, råttor eller möss samt skada i form av lukt.

2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller under den tid villaförsäkringen är i kraft.

3. Försäkringen omfattar

3.1. Försäkringsvillkoren och vad som antecknats i eventuellt besiktningsprotokoll eller angetts i åtgärdsintyg är bestämmande för omfattningen av försäkringen. Med besiktningsprotokoll avses protokoll över besiktningar i samband med försäkringens tecknande samt även protokoll över besiktningar som Anticimex tidigare utfört.

3.1.1 *Särskilda nyteckningsregler*
Försäkringsmomenten för skada på försäkrad byggnad orsakad av träskadeinsekter och försäkringen för skada på byggnad orsakad av äkta hussvamp börjar gälla vid godkänd besiktning eller senast sex månader efter begynnelsedagen, såvida Anticimex inte dessförinnan nekat eller meddelat undantag från försäkringen. När försäkringen börjar gälla inträder Anticimex ansvar från begynnelsedagen.

4. Försäkring för sanering av skadedjur

Vid sanitär olägenhet på grund av skadedjur utförs nödvändiga åtgärder så som att
- motta anmälan om skada
- utföra saneringav skadedjuren.

Sanering av skadedjur omfattar att på/i samtliga försäkrade byggnader på fastigheten samt på lösöre i bostadsutrymme bekämpa förekomsten av skadedjur. Med skadedjur avses till exempel pälsänger, mjölbagge, kackerlacka, träskadeinsekter, geting, råtta, mus och andra insekter som kan utgöra en sanitär olägenhet.

Med sanering menas att göra boendemiljön sundare genom rådgivning, användande av fällor eller annan mekanisk sanering och/eller kemisk behandling. Val av metod avgörs av Anticimex från fall till fall.

4.1. Undantag från försäkringens omfattning
- Sanering av skadedjur i utrymme som helt eller delvis används i näringsverksamhet.
- Direkt eller indirekt skada orsakad av skadedjur.
- Åtagande inkluderar inte upptagning av väggar, golv och tak eller tillhörande ytskikt och inte heller andra ingrepp av byggnadsteknisk art.
- Sanering av kläder och livsmedel.
- Sanering av lösöre som används i yrkesmässig verksamhet.
- Rengöring/städning efter utförd sanering, t.ex. att ta bort döda råttor, möss eller insekter.

5. Försäkring för skada på byggnad orsakad av skadedjur
Försäkringen omfattar:
- Skada på försäkrad byggnad orsakad av träskadeinsekter.

Om du har Villaförsäkring Stor omfattas dessutom:
- skada på försäkrad huvudbyggnad orsakad av övriga insekter, råttor eller möss
- skada på försäkrad huvudbyggnad i form av lukt orsakad av insekter, råttor eller möss som påverkar boendemiljön och som är mer än tillfällig.

Vid angrepp av skadedjur enligt ovan lämnas ersättning för nödvändig sanering och reparation.

5.1. Undantag från försäkringens omfattning
- Angrepp på rötskadat virke.
- Byggnad som är eller har varit ekonomibyggnad eller uthus vid lantgård.
- Ersättning lämnas inte i den mån ersättning kan betalas enligt punkt B4-B15.

6. Skada genom sent upptäckt dödsfall
Vid skada orsakat av ett en person avlidit och dödsfallet blivit oupptäckt en längre tid utför Anticimex:
- Nödvändig desinficering samt luktbehandling av försäkrad byggnad.
- Nödvändiga och skäliga reparationer.

6.1. Undantag från försäkringens omfattning
- Skada på lösöre.
- Ersättning för bortforsling av den avlidne.
- Indirekta kostnader, det vill säga kostnader för annat än desinficering, luktbehandling och reparationer enligt punkt 6.

7. Försäkring för skada orsakad av äkta hussvamp
Försäkringen omfattar sanering och skador på försäkrad huvudbyggnad orsakad av äkta hussvamp (Serpula lacrymans) samt dess vilda form (Serpula himantioides) som kan fastställas vid typbestämning av fruktkropp och mycel. Försäkringen gäller för skäliga och nödvändiga kostnader för att sanera, avlägsna och återställa skador på skadade byggnadsdelar.

Anticimex lämnar ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för flytt och magasinering av möbler. Ersättningen förutsätter att merkostnaden uppstår som en direkt följd av reparation eller sanering.

7.1. Undantag från försäkringens omfattning
- Angrepp av andra rötsvampar och mögelsvampar.
- Skador som kan härledas till vatten- eller fuktskador och som är ersättningsgilla enligt den sedvanliga villaförsäkringen ersätts inte.
- Angrepp på byggnadsdelar utomhus, till exempel balkonger, utomhustrappor, terrasser och uterum eller andra liknande utanpåliggande konstruktioner. Anticimex ersätter dock invändig skada som härstammar från svampangrepp där svampkroppen befinner sig utomhus.

8. Högsta ersättning
8.1. Avseende skada orsakad av träskadeinsekter och sent upptäckt dödsfall är högsta ersättning fyra miljoner kronor per skadetillfälle.

Avseende försäkring för sanering av skadedjur gäller försäkringen utan beloppsgräns.

För skada på byggnad orsakad av övriga insekter, råttor eller möss samt skada i form av lukt är högsta ersättning 50 000 kronor per skadetillfälle.

8.2. Försäkring för skada orsakad av äkta hussvamp.
Ersättning utgår med fullvärde för skada orsakad av äkta hussvamp. I de fall du har villaförsäkring meddelad på första risk med ett visst belopp utgår ersättning med högst det beloppet. Ersättning för merkostnader i samband med skada orsakad av äkta Hussvamp lämnas med högst 1,5 prisbasbelopp inom gällande högsta försäkringsbelopp.

9. Självrisk
9.1. Försäkring för sanering av skadedjur, skada orsakad av träskadeinsekter och sent upptäckt dödsfall gäller utan självrisk.

9.2. För skada på huvudbyggnad orsakad av övriga insekter, råttor eller möss samt skada i form av lukt gäller försäkringen med en självrisk om 4 000 kronor per skadetillfälle.

9.3. Hussvampsförsäkringen gäller med en självrisk om 10 000 kronor per skadetillfälle. Om du har Villaförsäkring Stor gäller försäkringen utan självrisk.

10. Säkerhetsföreskrifter (aktsamhetskrav)
- Kunden är skyldig att väl vårda fastigheten och att åtgärda eventuella fel och brister i byggnaden fackmässigt och vid var tid gällande byggnorm.
- Kunden utfäster sig att vid uppförande, reparation, om – eller tillbyggnad inte använda virke, som är eller skäligen kan misstänkas vara skadat.
- Kunden är skyldig att ge Anticimex personal tillträde för att utföra försäkringsbesiktning för att minska risken för att skada uppkommer eller förvärras.

Vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift kan ersättning från försäkringen sättas ned, enligt vad som anges i försäkringsavtalslagen.

11. Kundens åtagande
Inför och vid besiktning ska kunden efterfölja eventuella instruktioner som meddelas av Anticimex. Om det behövs måste du som försäkringstagare hålla platsen för sanering eller besiktning säker och tillgänglig genom att tillhandahålla stege eller annan utrustning.

12. Ersättningsregler vid skada
- Anticimex avgör i vilken form ersättning ska lämnas.
- Ersättning lämnas för skäliga och nödvändiga kostnader. Upptäcks felet/skadan i samband med underhålls/ reparations- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad lämnas ersättning med det belopp motsvarande den kostnadsökning skadan medfört i förhållande till de planerade arbetena.
- Försäkringen gäller endast för skada eller del av skada som inträffar under försäkringsperioden.
- Skador på byggnad/byggnadsdel saneras eller ersätts med likadan eller närmast motsvarande byggnadsdel för att återställa byggnaden till det skick att byggnaden/byggnadsdelen kan användas för avsedd funktion.
- Indirekta skador och omkostnader såsom inkomstförluster, förlust av hyresintäkter eller städkostnad ersätts ej.
- Estetiska eller andra skador som inte påverkar nyttjandet av byggnaden eller byggnadsdels funktion ersätts inte. Det samma gäller obefogad rädsla, obehag av lukt eller störande ljud.
- Merkostnader till följd av att normala byggregler/åtgärder inte kan utföras på grund av att byggnaden är k-märkt eller q-märkt ersätts inte. Vi ersätter inte heller kulturhistoriska värden, affektionsvärden eller konstnärlig utsmyckning.
- Kunden ska snarast möjligen underrätta Anticimex, då angrepp eller skada misstänkts eller vid upptäckt av fukt, röta, mögel eller vattenskada. För att skadeanmälan ska bli så fullständig bör kunden samråda med Anticimex innan kunden låter åtgärda uppkomna skador.
- Från ersättningen görs avdrag för moms i de fall kunden är momsredovisningsskyldig.
- I övrigt vad det gäller värderings- och ersättningsregler, se punkt C24-C25 samt C37-C47.

13. Klagomål
Om du tycker att Anticimex har handlat fel i ett ärende bör du i första hand vända dig till handläggaren hos Anticimex. Du kan också begära prövning i Anticimex reklamations- och skadenämnd. Nämnden har till uppgift att på kundens begäran ompröva handläggares beslut. Nämndens beslut omprövas inte inom Anticimex.

Du kan också mejla till klagomalsansvarig@anticimexforsakringar.se. För mer information om Anticimex klagomålshantering se www.anticimexforsakringar.se.

14. Allmänna bestämmelser
I övrigt gäller försäkringsvillkorens avsnitt C Allmänna bestämmelser i tillämpliga delar.

15. Särskilt villkor
Om särskilt villkor gäller för din försäkring, anges den särskilda villkorstexten i försäkringsbeskedet.

16. Vid frågor om skadedjursförsäkring
Kontakta ditt lokala Anticimexkontor eller www.anticimex.se

17. Information om Anticimex behandling av personuppgifter
Anticimex Försäkringar AB (”Anticimex”) svarar för en del av ditt försäkringsskydd och är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker inom ramen för det försäkringsskyddet. Vi samlar främst in uppgifterna från Folksam och kan också komma att samla in uppgifter direkt från dig i samband med besiktning eller skada. Ändamålet med Anticimex behandling av dina personuppgifter är att teckna, fullgöra och administrera försäkringsavtal i syfte att tillhandahålla våra tjänster till dig samt att fullgöra våra skyldigheter enligt avtal och lag. Den rättsliga grunden för behandlingen är att fullgöra avtal och för att uppfylla rättsliga skyldigheter och rättigheter som berör verksamheten. Efter en intresseavvägning sker även behandling av personuppgifter för marknadsföring, sammanställning av marknads- och kundanalyser och statistik. Personuppgifterna är avsedda att i första hand användas av bolag inom Anticimex-gruppen men personuppgifter kan komma att lämnas ut till andra företag, föreningar och organisationer som Anticimex-gruppen samarbetar med, exempelvis ditt villa/fritidshusförsäkringsbolag, återförsäkringsgivare och banker, samt till myndigheter när det föreligger skyldighet därom enligt lag.

Vi lagrar dina personuppgifter i 10 år efter försäkringens upphörande och i händelse av skada i enlighet med preskriptionsreglerna i FAL. Du har rätt att kontakta oss om du vill ha ut information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse eller för att utnyttja någon av dina andra rättigheter enligt Dataskyddsförordningen. Kontakta oss via e-post till gdpr@anticimexforsakringar.se eller via brev, märk ansökan med ”Dataskydd” och skicka den till Anticimex, Box 47025, 100 74 Stockholm. Mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter och hur du nyttjar dina rättigheter finner du på www.anticimex.se/personuppgifter. Om du önskar kontakta oss med anledning av vår hantering av dina personuppgifter är du välkommen att kontakta vårt Dataskyddsombud på gdpr@anticimexforsakringar.se. Anticimex står under tillsyn av integritetsmyndigheten (IMY) och du har även rätt att vända dig direkt till dem med ett klagomål.

Villaförsäkring Stor

Utöver det som ingår i Villaförsäkring Bas, omfattas du även av följande

Självriskersättning vid översvämning
Vi ersätter den förhöjda självrisken vid översvämning enligt punkt B8. Du betalar endast 1 800 kronor i självrisk. Finns installerad backventil betalar du ingen självrisk vid ”ren bakticksskada” enligt punkt B8.

Ersättning på grund av nya normer och branschregler
Vi ersätter i skadat våtutrymme den extra kostnad som kan uppkomma vid återställande eller reparation efter skada på grund av att nya normer och branschregler gäller vid skadetillfället. Kostnaden ersätts utan åldersavdrag. Högsta ersättning är 10 000 kronor vid varje skadetillfälle.

Med våtutrymme menar vi badrum, duschrum, tvättstuga, WC samt rum för varmvattenberedare eller värmepump. En förutsättning är att utrymmena är beklädda med vattentäta skikt.

Ytskikt och tätskikt i våtutrymme
Försäkringen gäller för det ytskikt och tätskikt som undantas i punkt B6. En förutsättning är att arbetet med ytskikt och tätskikt har utförts enligt gällande byggnormer och branschregler och att kvalitetsdokument eller annan dokumentation kan uppvisas.

Nyvärdesskydd hushållsmaskiner
Hushållsmaskiner som omfattas av B2 i Villaförsäkring Bas och som inte uppnått fyra års ålder, betraktas som helt nya vid tillämpningen av värderingsregeln C42. En förutsättning är att du återanskaffar likvärdig egendom eller reparerar föremålet inom sex månader från skadetillfället. Om föremålet kan repareras ersätts högst reparationskostnaden. Om återanskaffning eller reparation inte sker får du ersättning med värdet enligt punkt C42.

Med hushållsmaskiner menar vi maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av mat och dryck, luftrening eller avfuktning.

Utökat läckageskydd
Vi ersätter skada på försäkrad huvudbyggnad om vatten oberäknat tränger in genom yttertaket eller fasad ovan marken. Högsta ersättning är 20 000 kronor vid varje skadetillfälle.

Vi ersätter inte skada
- om taket varit i sådant skick att uppenbar risk för läckage förelegat
- om taket är över 30 år eller är helt avskrivet enligt ersättningstabell C42
- som består i eller är en följd av konstruktions-, bygg- eller materialfel
- som har samband med att byggnaden är under reparation, uppförande, om- eller tillbyggnad
- på yttertak. Med yttertak avses hela takkonstruktionen ovanför takstolar

Självrisken är 1 800 kronor.

Utökat stormskydd
Vi ersätter skada på tomtmark, pool och försäkrad byggnad enligt B2 som blåser sönder vid storm (minst 21 m/sekund). Även vid lägre vindstyrka lämnas ersättning om byggnaden skadas av träd eller flaggstång som blåser omkull.

Vi ersätter inte skada på brygga.

Värderings- och ersättningsregler
Värderings- och ersättningsreglerna i punkt C37–C49 gäller med följande ändringar: Åldersavdrag på skadade byggnadsdelar begränsas till sammanlagt högst 15 000 kronor, se punkt C42.

Begränsningen av åldersavdraget gäller dock inte för:
- skada på byggnadsdelar som ersätts enligt punkt B4 i Villaförsäkring Bas (kortslutning, överslag eller överspänning) och som är helt avskrivna enligt ersättningstabell C42
- skada på byggnadsdelar som ersätts enligt punkt B14 i Villaförsäkring Bas (hushållsmaskin- och installationsskador) och som är helt avskrivna enligt ersättningstabell C42
- ytskikt och tätskikt äldre än 30 år i våtutrymme vid skador som ersätts enligt punkt B5 i Villaförsäkring Bas (läckage)
- skada på byggnadsdelar som inte var funktionsdugliga före skadan
- åldersavdrag som kan ersättas från annan försäkring.

Husextra

Försäkrad egendom
1. Husextra gäller för samma egendom som omfattas i B2 i Villaförsäkring Bas.

Högsta ersättningsbelopp
2. Högsta ersättningsbelopp vid varje skadetillfälle är 150 000 kronor.

Vilka skador som ersätts
3. Vi ersätter skada på eller förlust av försäkrad egendom genom plötslig och oförutsedd händelse, dock inte i den mån ersättning kan betalas ur villaförsäkringen.

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom slitage och förbrukning faller följaktligen utanför försäkringen. Att händelsen varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och skada därigenom gått att förhindra.

4. Vi ersätter inte
- skada som uppkommit genom förslitning, självsprickor, vittring eller åldersförändring, vare sig skadan visar sig successivt eller plötsligt
- sprickbildning på byggnad som är naturlig på grund av byggnadens utförande och konstruktion
- skada på byggnad genom fukt, röta, svamp, mögel, rost, frätning eller annan långtidspåverkan
- frostskador på växtlighet i trädgård
- skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel
- skada på tak och/eller byggnaden i övrigt orsakad av läckage från tak
- låsbyte
- den förhöjda självrisken vid läckageskador som enligt punkt B7 beror på att byggnormer/ branschregler inte följts vid tidpunkten för uppförandet och inte heller vid hushålls- och installationsskador enligt punkt B15
- skada orsakad av husdjur, insekter, råttor, möss eller andra smågnagare. Med husdjur menar vi djur som inte är vilda
- skada som leverantör eller annan ansvarar för i enlighet med begränsningarna i punkt B15.
- aktsamhetsnedsättning som vi gjort i andra delar av försäkringen.

Självrisk
5. Självrisken är 1 800 kronor.

Byggnad under uppförande, om- eller tillbyggnad
För dig som har anmält att din byggnad är under uppförande, om- eller tillbyggnad gäller Villaförsäkring Stor med samma begränsningar som i punkt B20 och B21.

C Gemensamma villkor och upplysningar

Ansvarsförsäkring

C1. Hemförsäkringens ansvarsmoment gäller för privatlivet i allmänhet, se punkt C6. Villaförsäkringens ansvarsmoment gäller den försäkrade fastigheten och endast för dig som fastighetsägare, tomträttshavare eller ägare till byggnad på arrenderad mark, se punkt C10.

Gemensamma regler

C2. Försäkringen gäller för person- eller sakskada som du under försäkringstiden orsakar genom vårdslöshet eller på annat sätt blir ersättningsskyldig för enligt skadeståndsrättsliga regler. Försäkringen gäller på motsvarande sätt för kränkning som uppkommit vid personskada. Skada orsakad med uppsåt ersätts inte och inte heller skada som uppstår i samband med att du utför uppsåtlig gärning som enligt lag kan leda till fängelse. I punkt C64-C66 kan du se vilka situationer försäkringen ändå kan gälla för vid skada orsakad med uppsåt. Försäkringen gäller inte för ersättningsskyldighet vid brott enligt 6 kap. Brottsbalken.

Om du krävs på skadestånd för en skada som omfattas av försäkringen utreder vi om du är skadeståndsskyldig och förhandlar med den som kräver skadestånd. Det skadestånd som du blir skyldig utge betalar vi i ditt ställe. Vid rättegång för vi din talan och svarar även för rättegångskostnader som du är ersättningsskyldig för och som inte kan utfås av motpart eller annan som är solidariskt ansvarig för rättegångskostnaderna. Blir du stämd eller det blir rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar, annars blir domen inte bindande för oss. Vi är inte bundna av att du, utan vårt samtycke, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning. Om vi så begär är du skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den som kräver skadestånd. Har vi förklarat oss villiga att göra upp i godo är vi fria från skyldighet att ersätta kostnader som uppkommer därefter och att företa ytterligare utredning.

Barn upp till fyraårsåldern blir normalt inte skadeståndsskyldiga för skador som de orsakar. Men om ett sådant barn orsakar skada, bedömer vi barnets ansvar och betalar ersättning som om barnet uppnått fyra års ålder.

Självrisk och högsta ersättningsbelopp

C3. Ansvarsförsäkringen gäller med en självrisk som är 1 800 kronor vid varje skadetillfälle. För dig som har Hemförsäkring Stor är självrisken 900 kronor för skada som ersätts från ansvarsförsäkringen i hemförsäkringen.

Vi betalar vid samma skadetillfälle och oavsett om flera försäkrade är ansvariga sammanlagt högst fem miljoner kronor.

Begränsningar

C4. Försäkringen gäller inte för skada som drabbar någon av dem som försäkringen gäller för.

C5. Vi ersätter inte skada på egendom som du eller någon annan som försäkringen gäller för
- hyrt eller lånat. Beträffande hyrd bostad, se punkt C7
- förvarat, transporterat, reparerat eller bearbetat
- använt, haft tillsyn över eller på annat sätt hanterat under en tid som överstigit eller varit avsedd att överstiga 24 timmar. Exempel på situationer som avses är att passa en hund, vakta ett hus, hämta ett paket eller använda en dator eller telefon
- utfört eller hjälpt till med ett arbete eller en tjänst på som kräver särskild sakkunskap.

Ansvarsförsäkring i hemförsäkring

C6. Hemförsäkringens ansvarsmoment gäller för dig i din egenskap av privatperson och alltså inte för sådant som har något samband med att du utför ditt arbete eller tjänst eller bedriver näringsverksamhet. Ansvarsmomentet gäller inte heller för sådant som har något samband med annat som du gör som ger dig ekonomisk ersättning som överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår.

Försäkringen gäller inte för en förälders ansvar enligt 3 kap. 5 § skadeståndslagen.

Uthyrningsskydd
För dig som har Hemförsäkring Stor gäller försäkringen enligt omfattningen i punkt C7, första stycket, punkterna 1-4 vid skada som uppstått när du hyrt ut din privata hyresbostad i andra hand, även om uthyrningen ger dig ekonomisk ersättning som överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår.

C7. I fråga om hyrd eller lånad bostad, samt lokal som är kopplad till din bostad, gäller försäkringen för skada på byggnaden
- som uppkommit genom brand, explosion eller sådan utströmning som nämns i punkt A28
- som uppkommit genom oberäknad utströmning från kyl eller frys
- som uppstått genom nödvändiga räddningsåtgärder för att undanröja fara för skada på egendom eller fara för en persons liv eller hälsa
- som uppstått på annat sätt på
  - glas i fönster och glas i dörrar
  - hushållsmaskin som ingår i din bostad enligt ditt hyresavtal. Med hushållsmaskin menar vi maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av mat och dryck, luftrening eller avfuktning
  - vatten- och avloppssystem med därtill anslutet sanitetsgods, så som tvättställ, badkar, wc-stol
  - maskinella anordningar i tvättstuga (inte i själva bostaden).

Om du på resa hyr hotellrum eller annan tillfällig bostad gäller försäkringen för alla skador, både på byggnaden och inventarierna i denna.

Försäkringen gäller dock inte i något fall för skada genom slitage eller vanvård. Med slitage menar vi successiv skadebildning genom till exempel förslitning, nötning eller påfrestning. Med vanvård menar vi ett åsidosättande av bostadens eller lokalens skötsel, till exempel en medveten underlåtenhet att vidta åtgärder vid synliga skador.

Begränsningar

C8. Hemförsäkringen omfattar inte ansvar för dig i egenskap av fastighetsägare, tomträttshavare eller ägare av byggnad på arrenderad mark.

C9. Försäkringen omfattar inte ansvar för dig i egenskap av ägare, förare eller brukare av
- motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon eller terrängsläp då skadan uppkommit i följd av trafik med fordonet. Försäkringen gäller dock för skada med icke registreringspliktig åkgräsklippare och fordon som inte är trafikförsäkringspliktigt och som klassas som cykel enligt lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner
- luftfartyg, svävare eller hydrokopter. Försäkringen gäller dock för skada med drönare
- båt, kanot, segelbräda och övriga vattenfarkoster.

Begränsningen avser dock inte skadestånd för personskada som orsakas med båt som är högst fem meter lång, har högst fem hästkrafters motorstyrka och högst fem kvadratmeters segelyta.

Ansvarsförsäkring i villaförsäkring

C10. Villaförsäkringens ansvarsmoment gäller den försäkrade fastigheten och endast för ditt skadeståndsansvar i din egenskap av fastighetsägare, tomträttshavare eller ägare till byggnad på arrenderad mark.

I fråga om jord- eller skogsbruksfastighet (lantbruksenhet) omfattar försäkringen bara ansvar för boningshus, alltså inte för jord- eller skogsbruksdriften. Försäkringen omfattar ansvar för övriga byggnader och tomtmark på jord- eller skogsbruksfastighet om det inte bedrivs förvärvsverksamhet med inkomster som överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår på fastigheten.

Om du ändrar huset eller bygger nytt ingår också ditt ansvar som byggherre och arbetsgivare åt den som hjälper dig med byggnadsarbetet. (Anlitar du entreprenör betraktas du normalt inte som arbetsgivare). Försäkringen gäller inte för något som har samband med ditt arbete eller annan förvärvsverksamhet eller tjänsteutövning.

Rättsskyddsförsäkring

Vem försäkringen gäller för

C11. Rättsskyddet i hemförsäkringen gäller för dig i din egenskap av privatperson och avser händelser i privatlivet. Utanför Norden gäller försäkringen för dig endast i din egenskap av resenär. Rättsskyddet i villaförsäkringen gäller den försäkrade fastigheten och för dig i din egenskap av fastighetsägare, tomträttshavare eller ägare till byggnad på arrenderad mark, se punkt B2. Rättsskyddet i villaförsäkringen gäller inte vid tvist om arrendeavtal som inte avser byggnaden.

För jord- eller skogsbruksfastighet (lantbruksenhet) gäller rättsskyddet bara tvister angående bostadshus som någon av de försäkrade bor i. Rättsskydd gäller för tvister angående övriga byggnader och tomtmark på jord- eller skogsbruksfastighet om det inte bedrivs någon förvärvsverksamhet med inkomster som överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår på fastigheten.

Vad försäkringen gäller för

C12. Rättsskyddet gäller för:

- tvist som enbart kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen
- tvist i mark- och miljödomstolen som gäller ersättning eller skadestånd enligt 31 och 32 kap i miljöbalken, tvister som handläggs som fastighetsmål (F-mål) samt tvister som avser frågor som regleras i lagen om allmänna vattentjänster eller i föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen
- hyresmål som prövas av Svea Hovrätt
- vissa brottmål, se punkt C13 sista stycket.

Försäkringen gäller också för resning i nu nämnda mål, dock endast om resning beviljas.

Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk.

Vad försäkringen inte gäller för

C13. Försäkringen gäller inte för

- tvister som vid en rättslig prövning ska handläggas som så kallade småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas inte överstiger ett halvt prisbasbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även för tvister utomlands. Tvist med Folksam om försäkringsavtalet omfattas dock
- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad med beaktande av möjlighet till framgång i tvisten, möjligheterna att erhålla det omtvistade beloppet, kostnaderna i tvisten i förhållande till det omtvistade värdet och angelägenhetens art
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med. Försäkringen gäller dock för tvist om vårdnad, umgänge och barns boende om tvisten uppkommer tidigast ett år efter det att ansökan som ledde till skilsmässa gjordes eller ett år efter det att samboförhållandet upphörde
- tvister som har något samband med ditt arbete eller tjänst eller näringsverksamhet som du bedriver. Försäkringen gäller inte heller för sådant som har något samband med annat som du gör som ger dig ekonomisk ersättning som överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår. För dig som har Hemförsäkring Stor gäller försäkringen dock för tvist om andrahandsuthyrning av din privata hyresbostad samt tvist om uthyrning av personligt lösöre enligt villkorspunkt A4 punkt 1 med samma begränsningar som i A5, även om uthyrningen ger dig ekonomisk ersättning som överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår
- tvister som har samband med borgensåtaganden av dig – eller andra avtal som du ingått – till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet (även tilltänkt förvärvsverksamhet)
- tvister som har samband med ekonomiska åtgärder som till sin typ, frekvens, omfattning eller till sitt värde typiskt sett utgör ett led i en förvärvsverksamhet
- tvister angående arv innan talan har väckts, gällande till exempel frågor om bodelning, testamente, arvskifte och kränkning av laglott
- tvister som har samband med överlåtna krav
- tvister som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkring
- tvister som avser skadestånd eller annat anspråk riktat mot dig på grund av uppsåtliga brott som du begått eller misstänks ha begått
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av ansvarsförsäkring
- tvister som gäller dig som ägare, förare eller brukare av motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon, terrängsläp, luftfartyg, skepp eller båt.

När du tillfälligt hyrt eller lånat motorfordon, husvagn, annat släpfordon, terrängsläp eller fritidsbåt utanför Norden omfattas du dock av hemförsäkringens rättsskydd. Skyddet gäller dig som förare eller brukare och omfattar även sådana brottmål som täcks av rättsskydd i motorfordons- och båtförsäkring.

C14. Från försäkringsskyddet i hemförsäkringen undantas tvister som gäller dig i din egenskap av fastighetsägare, tomträttshavare eller ägare av byggnad på arrenderad mark. Äger du en obebyggd tomt omfattas den dock av din hemförsäkring så länge du inte inleder något bygge på tomten.

När försäkringen gäller

C15. Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss. Om du tidigare haft rättsskyddsförsäkring i annat försäkringsföretag, som skulle ha täckt den aktuella tvisten, och den försäkringen har upphört, får du tillgodoräkna dig den.

Om du inte haft försäkring i två år

Om du hade försäkring hos oss eller i annat försäkringsföretag när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade kan du ändå få rättsskydd om du har försäkring hos oss när tvisten uppkommer. Det förutsätter dock att det inte har varit något uppehåll i försäkringsskyddet under tiden däremellan.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd om försäkringen var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och att försäkringen därefter var i kraft fram till att försäkringsbehovet upphörde. Då tvisten uppstår får det inte ha gått längre tid än tio år sedan de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade.

Beträffande preskription, se punkt C73.

Var försäkringen gäller

C16. I hemförsäkringen ska anspråket – i vissa fall misstanken om brott, se punkt C13 sista stycket – ha sin grund i något som inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se punkt A1.

I villaförsäkringen begränsas skyddet till vad som rör den försäkrade byggnaden, fastigheten eller tomträtten, se punkt B2.

Ombud

C17. För att få rättsskydd måste du alltid anlita ett ombud som du skriftligt har givit en rättegångsfullmakt till. Ditt ombud ska vara advokat eller biträdande jurist anställd på advokatbyrå. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Du och vi kan i så fall begära att Svensk Försäkrings Nämnder avger ett rådgivande yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

C18. Vi, advokat eller biträdande jurist har rätt att begära prövning av skäligheten av arvode eller andra kostnadsanspråk hos Svensk Försäkrings ombudskostnadsnämnd.

Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

Vilka kostnader försäkringen ersätter

C19. Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga. Åtgärderna ska vara nödvändiga för att tillvarata klientens rätt i den aktuella tvisten. Upparbetad tidsåtgång ska stå i proportion till tvistens art och omfattning. Vi ersätter inte kostnader som du hade kunnat få ersatta av staten eller av din motpart. Ersättning kan lämnas även i tvister som förliks eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

C20. Rättsskyddsförsäkringen ersätter

- ombuds arvode och kostnader efter det att tvist uppstått. Ombuds arvode kan dock ersättas med upp till tre timmar innan det att tvist uppstått om åtgärderna är nödvändiga och skäliga
- kostnader för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet. Ersättning för ombuds tidsspillan ersätts högst i enlighet med Domstolsverkets föreskrifter angående beräkning av ersättning för tidsspillan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Folksam. Allmänt a conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättningen kan fastställas. Betalning a conto sker inte oftare än en gång i halvåret. När ärendet är avslutat ska ombudet skicka oss kopia av specificerad faktura med arbetsredogörelse utställd på klienten.

Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

C21. Vi ersätter inte

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnader för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud eller bytt ombud såvida det inte föreligger särskilda skäl
- merkostnader som beror på att du anlitat ombud på en annan ort än vad som är lämpligt med hänsyn till din bostadsort eller ort där tvisten ska prövas såvida det inte föreligger särskilda skäl
- kostnader för upprättande av kostnadsräkning vid a conto
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ersätts enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen
- kostnader som uppkommer under tiden tvisten handläggs eller prövas av annan nämnd eller instans än de som framgår av punkt C12.

Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka ombudskostnader och övriga kostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

Självrisk och högsta ersättningsbelopp

C22. Självrisken är 20 procent av kostnaderna, dock lägst 1 800 kronor.

C23. Vi betalar vid varje tvist högst 300 000 kronor.
Endast *en* tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter.

Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

ID-stöld

Var skyddet vid ID-stöld gäller
Skyddet gäller på samma platser som hemförsäkringens grundskydd (punkt A1).

Vem skyddet vid ID-stöld gäller för
Skyddet gäller för samma personer som hemförsäkringens grundskydd (punkt A2).

När gäller skyddet för ID-stöld
Skyddet gäller vid identitetsstöld som har uppstått under försäkringstiden.

Syftet med ID-stöld
Syftet är att bidra till att förebygga och upptäcka identitetsstöld, samt begränsa konsekvenserna och eventuella ekonomiska förluster vid bedrägeri till följd av identitetsstöld. Tjänsten garanterar ej att ett identitetsbedrägeri inte kan inträffa eller att fordringsägarna drar tillbaka ekonomiska krav.

Vad omfattas

- Tillgång till telefonassistans 24 timmar om dygnet för att förebygga, upptäcka och begränsa skadeomfattningen vid identitetsstöld
- Utgifter för juridisk assistans med upp till 100 000 kr per identitetsstöldshändelse som faller in under definitionen av identitetsstöld
- En förutsättning för att få ersättning för juridisk assistans är att den försäkrade först har använt sig av telefonassistans för att begränsa de ekonomiska konsekvenserna av identitetsstölden
- De juridiska utgifterna ska täcka skälig och nödvändig juridisk hjälp där detta krävs för att avvisa orättmätiga pengakrav och radera orättmätiga betalningsanmärkningar i kreditdatabaser som är en direkt följd av identitetsstölden
- När den försäkrade är part i en tvist med påstådda fordringsägare till följd av en identitetsstöld, gäller inte undantaget i rättsskyddsförsäkringen för tvister som vid en rättslig prövning ska handläggas som så kallade småmål (punkt C13)
- När den försäkrade är part i en tvist med påstådda fordringsägare till följd av en identitetsstöld och som vid en rättslig prövning inte kan handläggas som så kallade småmål, gäller villkoren för rättsskydd och inte ID-stöldskyddet.

Självrisk

ID-stöld gäller utan självrisk.

Vad omfattas inte
- Identitetsstöld som har samband med den försäkrades arbete eller annan förvärvsarbete eller tjänsteutövning
- Identitetsstöld utförd av någon som omfattas av försäkringen enligt punkt A2
- Identitetsstöld som har uppstått till följd av den försäkrades eller någon annan som omfattas av försäkringens (enligt A2) straffbara handlingar
- Den försäkrades eventuella ekonomiska förlust, utom kostnader i samband med juridisk assistans

Vad avses med identitetsstöld
Med identitetsstöld avses situationer där en tredjeman, utan den försäkrades samtycke, använder sig av den försäkrades identifikationsbevis i syfte att begå bedrägeri eller annan kriminell handling. Det kan exempelvis handla om att öppna ett bankkonto, ansöka om kreditkort, lån eller registrera telefonabonnemang i den försäkrades namn. Varje handling eller flera upprepade sammanhängande handlingar som uppstår till följd av en identitetsstöld är att betrakta som en och samma identitetsstöldshändelse. Med identifikationsbevis avses varje legitimation som är avsedd att identifiera den försäkrade, exempelvis pass, körkort, personnummer, inloggningskoder och digital signatur.

Lämnar den försäkrade nödvändiga fullmakter hjälper vi till med följande
- kontakta kreditorer och inhämta upplysningar från olika instanser för att undersöka om en identitetsstöld har ägt rum och om den har resulterat i ekonomiskt bedrägeri eller försök till bedrägeri
- begränsa konsekvenserna av en identitetsstöld genom att bestrida och avvisa orättmätiga betalningskrav och vidta nödvändiga åtgärder, som till exempel att upprätta bedrägerispärr.

Vid identitetsstöld har du själv ansvar för att
- anmäla till oss så snart en identitetsstöld upptäcks för att vi ska kunna hjälpa dig att minska skadeomfattningen,
- uppvisa bekräftelse på polisanmälan,
- skaffa fram upplysningar och tillgängliga dokument om omständigheter som har betydelse i ärendet samt
- underrätta betalkortutgivare, banker och andra som det är relevant att underrätta om den aktuella identitetsstölden.

I de fall fullmakt inte finns kan vi erbjuda rådgivning om hur den försäkrade själv kan upptäcka en identitetsstöld och begränsa konsekvenserna och ekonomiska förluster vid bedrägeri till följd av en identitetsstöld.

Vid behov av hjälp, ring 0771-190001. Du kan nå oss dygnet runt.

Kristerapi

Försäkringen gäller för dig som är försäkrad genom hem- och villaförsäkringen.

Om du drabbas av psykisk ohälsa som en direkt följd av en skadehändelse som är ersättningsbar i denna försäkring, kan du få kristerapi i form av högst tio behandlingar hos en legitimerad psykolog eller psykoterapeut som vi anvisar. Vi ersätter också nödvändiga och skäliga resekostnader upp till totalt 4 000 kr samt kostnader för tolk. Behandling och kostnader ska godkännas av oss i förväg, utföras i Sverige, påbörjas inom ett år och avslutas inom tre år från skadetillfället. Kristerapi gäller utan självrisk.

Begränsningar
Kristerapi gäller för dig i egenskap av privatperson och inte i tjänsten. Kristerapi gäller inte om du utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som är straffbelagd enligt svensk lag.

Värderings- och ersättningsregler

Gemensamt för all egendom
C24. Vi ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt har åtagit oss detta. Värdering sker utan hänsyn till affektionsvärde.

Beroende på omständigheterna kan ersättning utges genom
- reparation för att återställa funktionen
- kontant ersättning
- återanskaffning (dvs. inköp av likadan eller närmast motsvarande egendom)
- återställande av byggnad eller tomtmark.

C25. Vi har rätt att avgöra vilken form av ersättning som ska utgå. Vi har också rätt att avgöra var egendom ska inköpas eller vem du ska anlita för att utföra reparationen eller uppförandet.

Vid återanskaffning, reparation eller återställande ska du vara beställare och betalningsansvarig. Detta för att du ska få de fördelar som finns i konsumentlagstiftningen. Det gäller även om vi har anvisat inköps-eller reparationsställe eller vid skada på byggnad, anvisat entreprenör eller reparatör.

Om vi godkänner att du använder dig av annat än av oss anvisat inköps- eller reparationsställe är du inte berättigad till högre ersättning än vad likvärdig egendom skulle kostat hos av oss anvisat inköps- eller reparationsställe.

Om vi vid skada på byggnad eller tomtmark godkänt att du använder dig av annan än av oss anvisad entreprenör eller reparatör är du inte berättigad till högre ersättning än vad entreprenaden eller reparationen skulle kostat hos av oss anvisad entreprenör eller reparatör.

Ersättning utges aldrig med högre belopp än vad det skulle ha kostat hos av oss anvisat inköps- eller reparationsställe eller anvisad entreprenör eller reparatör.

Vi äger rätt att överta äganderätten till skadad och förlorad egendom som vi ersatt. Kommer föremål som vi ersatt till rätta ska du genast lämna tillbaka det till oss.

C26. Vid återställande av byggnad eller byggnadsdel kan vi föreslå byggentreprenör som:
- är miljögodkänd av oss, om sådan finns på orten
- utför reparation som ger minsta möjliga miljöpåverkan utan att kvaliteten påverkas.

Lös egendom, utom hushållsmaskiner

Beträffande värdering av hushållsmaskiner, se punkt C35.

C27. Värdering av egendom sker med utgångspunkt från prisläget vid skadetillfället. Har priset hunnit stiga innan du är klar med dina ersättningsanspråk tar vi hänsyn till detta när det gäller prisändringar inom två månader från skadedagen.

Värdering av lös egendom

Du kan begära att en värderingsman, förordnad av handelskammaren, ger ett utlåtande om värdet på din lösa egendom. Om värderingsmannen kommer fram till ett högre värde än vi, betalar vi hela värderingskostnaden.

I annat fall betalar du och vi hälften var, upp till 2 000 kronor. Av den överskjutande delen betalar du bara tio procent. Om vi ändå inte kan enas, till exempel i ett skadeärende, finns det flera möjligheter för dig att få ärendet prövat. De möjligheterna kan du läsa om under avsnittet ”Om vi inte skulle komma överens”.

C28. Med dagsvärde avser vi kostnad för att vid skadetillfället i allmänna handeln anskaffa ny likvärdig egendom av samma slag och i samma skick med avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet eller annan omständighet.

Med marknadsvärde avser vi vad det kostar att i allmänna handeln köpa likvärdig egendom i samma skick som den skadade vid skadetillfället eller, om sådan inte finns att köpa, vad den sannolikt skulle ha kostat om den funnits.

Med likvärdig egendom menar vi i det följande likadan egendom eller egendom av samma slag som till pris, kvalitet och prestanda är motsvarande. Med allmän handel menar vi butiker i Sverige och svensk näthandel.

C29. Egendom som stulits, totalskadats eller på annat sätt förlorats värderas enligt punkterna C30–C34.

Om egendom blivit delvis förstörd, värderas skadan till vad det kostar att reparera egendomen.

Ersättningen kan dock aldrig bli högre än enligt respektive värderingsregel för förlorad egendom. Repareras inte föremålet anser vi förlusten vara skillnaden mellan marknadsvärdet före skadan och marknadsvärdet efter skadan.

Vid reparation av skadad klocka ersätts inte underhållsservice som utförts i samband med reparation.

Mobiltelefon, cykel, kläder, tv med mera enligt tabell

C30. Egendomen värderas enligt följande. Vi utgår från vad det kostar att i allmänna handeln köpa ny likvärdig egendom eller om sådan inte finns vad den sannolikt skulle ha kostat att köpa ny om den funnits. Från den kostnaden gör vi en värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet. Egendomen värderas till i procent av nypriset enligt tabell.

C30. Tabell Värde i procent av nypriset vid skadetillfället

Föremål	Mindre än 6 mån	6 mån - 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-10 år	10 år eller mer
Mobiltelefoner, smartklockor och smartringar	100	75	50	30	20	20	20	20	20	20
Armbandsur	100	95	85	70	65	60	55	45	30	20
Musikinstrument	100	95	85	70	65	60	55	45	30	20
Cykel, cykelkärra och elsparkcykel	100	95	85	65	45	25	20	20	20	20
Glasögon	100	95	85	65	45	25	20	20	20	20
Handverktyg	100	90	70	60	50	40	30	20	20	20
Kläder, skor och stövlar för vuxna samt accessoarer tex bijouterier	100	80	70	50	20	20	20	20	20	20
Kläder, skor och stövlar för barn	100	65	40	30	20	20	10	10	10	10
Väskor, barnvagn, skid- och golfutrustning, SUP-bräda, sport- och fritidsutrustning	100	95	85	65	45	25	20	20	20	20
Fysiska kopior av filmer, musik och spel	50	50	50	30	20	20	20	20	20	20
TV-apparater, hemmabiosystem, mediaspelare och spelkonsoler	100	80	70	50	30	20	20	20	20	20
Hörapparat	100	80	70	50	30	20	20	20	20	20
Kameror och videokameror	100	80	70	50	30	20	20	20	20	20
Bärbara mediaspelare, läsplattor och GPS:er	100	80	60	50	40	30	20	20	20	10
Datorer och surfplattor	100	80	70	50	30	20	20	20	20	20
Förbrukningsvaror och hygienartiklar	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Hemtextilier och mattor	100	95	80	70	60	50	35	20	20	10
Motordrivna trädgårdsredskap	100	85	75	65	55	45	35	25	20	10
Husgeråd dock inte hushållsmaskiner	100	85	75	65	55	40	40	30	20	20

Reglerna ovan tillämpas också för tillbehör till sådan egendom som upptas i tabellen. Reglerna ovan tillämpas inte för föremål som inte var funktionsdugliga vid skadetillfället. Inte heller tillämpas reglerna om de skulle leda till ett oskäligt resultat. Värdering sker då istället enligt vad som gäller enligt punkt C34.

Smycken

C31. Egendomen värderas till vad det i allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom om egendomen återanskaffas eller repareras inom sex månader från skadetillfället.

Om återanskaffning eller reparation inte sker eller om egendomen ärvts, inköpts eller på annat sätt erhållits i andra hand eller om ny likvärdig egendom inte finns att köpa i allmänna handeln så värderas egendomen till vad det sannolikt skulle ha kostat att i allmänna handeln köpa likvärdig egendom i samma skick den hade vid skadetillfället. Med smycken avser vi föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta eller odlade pärlor och ädelstenar som är avsedda att bäras på kroppen som dekoration.

Med smycken avser vi inte armbandsur, smartring eller föremål som är förgyllt, doublé eller pläterat, vilka värderas enligt punkt C30.

Antikviteter, böcker, fotografier med mera

C32. Antikviteter, böcker, frimärken, konstverk, mynt, sedlar, samlingar och föremål som ingår i samlingar eller har allmänt samlarvärde värderas till marknadsvärdet.

Fotografier, privat framställda film- och bandupptagningar och liknande egendom samt annan egendom som är resultatet av hobbyarbete värderas till marknadsvärdet om sådant finns och i annat fall till återanskaffningskostnaden för råmaterialet.

Tillbehör till motordrivet fordon, båt med mera

C33. Tillbehör och delar till fordon och farkoster enligt punkt A5 ersätts i förekommande fall enligt våra villkor för fordon, bil eller båt och i annat fall enligt punkt C34.
Exempel: Vinterdäck värderas enligt våra bilvillkor.

Övrig lös egendom

C34. Vi utgår från vad det kostar att i allmänna handeln köpa ny likvärdig egendom. Från den kostnaden gör vi en värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet. Om detta dagsvärde inte kan fastställas eller ger ett oskäligt resultat värderas egendomen till marknadsvärdet enligt C28 andra stycket.

Hushållsmaskin (inklusive spis)

C35. Vid värderingen utgår vi från det billigaste av alternativen reparation eller återanskaffande av ny motsvarande hushållsmaskin. Från kostnaden gör vi åldersavdrag med tio procent per påbörjat år räknat från det att maskinen första gången togs i bruk. Dock görs inget åldersavdrag för de första två åren om reparation eller återanskaffning sker inom sex månader från skadedagen.

Värderingsregeln enligt första stycket tillämpas inte om det skulle leda till ett oskäligt resultat.

Högsta åldersavdrag för hushållsmaskin som före skadan var funktionsduglig är 80 procent. Denna begränsning av avdraget gäller dock inte för skada genom kortslutning, överslag eller överspänning enligt punkt A27 eller B4 eller för skada på hushållsmaskiner och installationer enligt punkt A36 eller B14. Med hushållsmaskiner menar vi maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av mat och dryck, luftrening eller avfuktning.

Ersättning vid underförsäkring

Dessa regler gäller inte vid kollektiv hemförsäkring samt Medlemshem.

C36. Försäkringsbeloppet för personligt lösöre ska motsvara hela värdet av egendomen, värderad enligt ovanstående regler. Är försäkringsbeloppet betydligt lägre ersätts endast så stor del av skadan som beloppet utgör av värdet.

Om vi begär det är du skyldig att lämna en förteckning även över det som är oskadat, så att vi kan bedöma om underförsäkring förelåg.

Försäkringsbeloppet för personligt lösöre är 1 500 000 kronor. Om du har lösöre till ett högre värde måste du tänka på att meddela oss så att vi kan höja beloppet så att du inte riskerat att vara underförsäkrad.

Exempel: Antag att hela värdet av lösöret före skadan var 2 000 000 kronor men försäkringen bara var på 1 500 000 kronor. Det betyder att endast 75 procent var försäkrat och vi ersätter då bara 75 procent av skadan.

Byggnad

C37. Vi förklarar vissa begrepp som vi använder.

Återställande
Antingen reparation av den skadade byggnaden eller uppförande på samma grund av likadan eller närmast motsvarande byggnad för samma ändamål.

Vid skada på sådana byggnadsdelar som installationer eller hushållsmaskiner menar vi med återställande reparation, när sådan kan göras till kostnad understigande utbyteskostnaden, eller i annat fall utbyte av det skadade föremålet. Med utbyte menas byte till produkt som är till prestanda, kvalitet och pris likvärdig den skadade.

I kostnaden för återställandet ingår även kostnad för lokalisering och friläggning (även rivning) av skadat föremål när skadan omfattas av försäkringen. Detsamma gäller återläggning efter reparation.

Byggnadsdel
Var och en av de installationer, ytbeklädnader, tillbehör med mera som är uppräknade i tabell för åldersavdrag i punkt C42.Vid skada ersätts de skadade utrymmenas byggnadsdelar och ytskikt. Angränsande oskadade utrymmen med samma ytskikt som i de skadade ersätts däremot inte.

Marknadsvärde
Det pris som vid skadetillfället mest sannolikt kan erhållas.

C38. Anges det i försäkringsbeskedet att byggnad är fullvärdesförsäkrad finns ingen beloppsbegränsning. Anges i stället ett försäkringsbelopp för byggnad, är detta belopp det högsta belopp som vi kan betala.

Rivningskostnader ersätts dock utöver försäkringsbeloppet.

Byggnaden återställs

C39. Vid återställande inom två år från skadedagen värderar vi skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa byggnaden med användande av rationella metoder och material. Avdrag görs i vissa fall på grund av berörda byggnadsdelars ålder, se tabell för åldersavdrag i punkt C42.

Därutöver kan avdrag göras om underhållet på den byggnadsdel som drabbats av skada varit uppenbart eftersatt eller utsatts för onormalt slitage eller inte är utförd enligt gällande normer och regler. Detta gäller även del av byggnad som inte angetts i tabellen för åldersavdrag.

C40. Kan återställandet inte slutföras inom två år från skadedagen på grund av hinder som du inte kunnat påverka, räknas tiden från den dag då hindret upphörde. Återställandet måste i varje fall påbörjas inom fem år från skadedagen.

C41. Det finns statliga föreskrifter om hur en byggnad ska utföras. Om återställandet fördyras på grund av sådan föreskrift betalar vi också fördyringen. Beträffande annan föreskrift än sådan, som avser extra isolering eller ändamålsenlighet för handikappade, gäller detta dock bara intill högst 100 000 kronor. En förutsättning är att du på vår bekostnad begär dispens och överklagar myndighets beslut om vi kräver det.

Ersättning

C42. Åldersavdrag görs på återställandekostnaden för material, transport och arbete för varje byggnadsdel eller del därav enligt ersättningstabell C42. Åldersavdraget görs för ålder och slitage. Det innebär att du måste betala en del av den standardförbättring som faktiskt uppkommer efter en reparation då man byter gamla saker mot nya. Huvudregeln är alltså att du varken ska vinna eller förlora på en skada. Ju närmare du kommit den tidpunkt när rör, ledningar, tapeter och andra byggnadsdelar ändå måste bytas ut desto högre är avskrivningen. Avskrivningen görs på hela skadekostnaden det vill säga både arbete och material. Byggnadsdels ålder beräknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk. Tabellen tillämpas inte om det skulle leda till ett oskäligt resultat.

Vid återställande av ”installation utomhus” (till exempel rörsystem i mark) tillämpas installationens åldersavdrag på hela kostnaden för återställandet, det vill säga inklusive friläggning (även rivning) och återläggning.

Avdraget är begränsat till 80 procent för byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig. Denna begränsning av avdraget gäller dock inte för skada som ersätts enligt punkt B4 Villaförsäkring samt punkt 3 Bostadsrättsförsäkring (kortslutning, överslag eller överspänning) eller punkt B14 Villaförsäkring samt punkt 11 Bostadsrättsförsäkring (hushållsmaskin- och installationsskador) samt ytskikt och tätskikt äldre än 30 år i våtutrymme vid skador som ersätts enligt punkt B5 i Villaförsäkring respektive punkt 4 i Bostadsrättsförsäkring (läckage), där åldersavdraget således kan uppgå till 100 procent. Vid ett och samma skadetillfälle är de sammanlagda åldersavdragen högst 105 000 kronor.

Begränsningen av åldersavdraget till 105 000 kronor gäller dock inte för:
- skada på värmepumpsanläggning eller spabad som ersätts enligt punkt B4 i Villaförsäkring respektive punkt 3 i Bostadsrättsförsäkring (kortslutning, överslag eller överspänning) och som är helt avskriven enligt ersättningstabell C42

- skada på värmepumpsanläggning eller spabad som ersätts enligt punkt B14 i Villaförsäkring respektive punkt 11 i Bostadsrättsförsäkring (hushållsmaskin- och installationsskador) och som är helt avskriven enligt ersättningstabell C42.

För Villaförsäkring Stor och Bostadsrättsförsäkring gäller ovanstående men med följande ändringar: Åldersavdrag på skadade byggnadsdelar begränsas till sammanlagt högst 15 000 kronor.

Begränsningen av åldersavdraget till 15 000 kronor gäller dock inte för:
- skada på byggnadsdelar som ersätts enligt punkt B4 i Villaförsäkring Bas respektive punkt 3 i Bostadsrättsförsäkring (kortslutning, överslag eller överspänning) och som är helt avskrivna enligt ersättningstabell C42
- skada på byggnadsdelar som ersätts enligt punkt B14 i Villaförsäkring Bas respektive punkt 11 i Bostadsrättsförsäkring (hushållsmaskin- och installationsskador) och som är helt avskrivna enligt ersättningstabell C42
- ytskikt och tätskikt äldre än 30 år i våtutrymme vid skador som ersätts enligt punkt B5 i Villaförsäkring Bas respektive punkt 4 i Bostadsrättsförsäkring (läckage)
- skada på byggnadsdelar som inte var funktionsdugliga före skadan
- åldersavdrag som kan ersättas från annan försäkring.

C42. Ersättningstabell Byggnadsdel	**Friår**	**Därefter görs ett procentuellt åldersavdrag per påbörjat år med**
Installationer för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation,centraldammsugning samt maskinell utrustning – rörsystem, vattenradiatorer, sanitetsgods (inte maskinell utrustning), duschvägg, duschdörr	10 år	5 %
– värmepumpsanläggning, djupvattenpump, keramisk eldstad i värmepanna, vindkraftverk, takvärme, elslingor i golv, hushållsmaskin (inkl spis), spabad utomhus	2 år	10 %
– luft/luft värmepumpsanläggning	2 år	15 %
– elinstallation, dock inte elradiator (se övriga installationer), och ledningar för fiberoptik och bredband	20 år	5 %
– övriga installationer, duschkabin, pool och poolduk, annan maskinell utrustning än hushållsmaskin samt solfångare/ solceller	5 år	8 %
Radio- och tv-antenn, radiomast, markiser	2 år	10 %
Målning in- och utvändig, tapetsering samt annan väggbeklädnad (inte i våtrum)	5 år	8 %
Fönster, dörrar och garageportar	10 år	5 %
Köksinredning	10 år	5 %
Lås	15 år	5 %
Golvbeläggningar (inte i våtrum)		
– textila	5 år	8 %
– plast, linoleum, laminat	10 år	5 %
– lamellträ (parkett), keramiska plattor	15 år	5 %
– homogent trä	20 år	5 %
Våtrumsbeklädnad (inklusive tätskikt)		
– golv- och väggmatta (trådsvetsad)	5 år	8 %
– keramiska plattor, natursten	10 år	5 %
– övrigt golv- och väggbeklädnadsmaterial samt målning i våtrum	2 år	10 %
Takbeläggning av papp, plast eller gummiduk, altantak	5 år	8 %
Takbeläggning övrigt	25 år	2 %
Skorsten		
– stål eller plåt	5 år	8 %
– annat material	25 år	2 %
Murad öppen spis, kakelugn	25 år	2 %

Annan byggnad uppförs på samma tomt

C43. Om du inom två år uppför annan byggnad på tomten för samma ändamål som den skadade, värderas skadan enligt punkterna C39–C42.

Eventuella merkostnader för ny grund om befintlig grund är oskadad ersätts inte. Inte heller ersätts eventuella merkostnader för dragning av nya rör och ledningar med mera om de befintliga är oskadade.

Övriga fall

C44. Om du inte inom två år återställer den skadade byggnaden enligt punkt C39 eller uppför annan byggnad enligt punkt C43, värderas skadan på samma sätt som enligt Byggnaden återställs. Vi värderar skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Övriga regler

C45. Om marknadsvärdet på hela byggnaden omedelbart före skadan på grund av ålder och/eller slitage understeg 50 procent av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad, värderas skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

C46. Kan reparation utan väsentlig olägenhet göras i samband med pågående eller förestående underhålls- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad värderas skadan till den merkostnad som uppstår för att åtgärda skadan i samband med det pågående eller förestående arbetet.

C47. Hindras återställande på grund av lag eller genom föreskrift från myndighet och anskaffar eller uppför du därför inom fem år annan byggnad för samma ändamål på annan plats värderas skadan på samma sätt som enligt Byggnaden återställs, punkt C39– C42, dock högst till den faktiskt nedlagda kostnaden och lägst till det belopp den skulle värderats till enligt punkt C44. Förutsättningen är att du, om vi begär det, på vår bekostnad begär dispens och överklagar myndighets beslut.

Får hindret till följd att de kvarstående byggnadsdelarna förlorar i värde, gäller försäkringen också för denna förlust – även om annan byggnad inte anskaffas eller uppförs.

Tomtmark

Tomtmarken återställs

C48. Vid återställande av tomtmark inom två år värderar vi skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa tomten med rationella metoder och material. Skada på växtlighet värderar vi till kostnaden för nyplantering av buskar och träd, dock endast med kostnaden för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

Vid skada på grund av jordskalv, jordskred, jordras, bergras, lavin och vulkanutbrott (punkt B12) betalar vi högst det belopp som svarar mot skillnaden mellan tomtens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Högsta ersättningsbelopp är dock två gånger den skadade tomtens taxeringsvärde eller – om detta ger högre ersättning – 200 000 kronor.

Vid övriga skadehändelser betalar vi högst 200 000 kronor. Sanering av oljeskada på tomtmark ersätts med högst 500 000 kronor.

Tomtmarken återställs inte

C49. Om du inte återställer tomtmarken och inte heller anskaffar annan tomtmark inom två år, värderar vi skadan till skillnaden mellan den skadade tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Anskaffar du inom två år annan likvärdig tomtmark för samma ändamål, värderar vi skadan till anskaffningskostnaden minskat med den skadade tomtmarkens värde efter skadan. Har den anskaffade tomtmarken högre värde på grund av ökad areal, förbättrat läge eller annan omständighet, gör vi avdrag för detta.

Vid skada på grund av jordskalv, jordskred, jordras, bergras, lavin och vulkanutbrott, punkt B12, betalar vi högst två gånger den skadade tomtmarkens taxeringsvärde eller 200 000 kronor om detta ger högre ersättning.

Vid övriga skadehändelser betalar vi högst 200 000 kronor.

Allmänna bestämmelser

För de försäkringar som tas upp i villkoret gäller försäkringsavtalslagen (2005:104).

Skaderegistrering

C50. Bolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

Avtalet och premien

C51. Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbeskedet. Tecknas försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag då den tecknades. Försäkringen gäller inte för skada eller fel som inträffat eller uppkommit innan försäkringen börjat gälla.

C52. Försäkringen förnyas automatiskt för ett år om inte uppsägning har gjorts av dig som försäkringstagare eller av oss. Den förnyade försäkringen börjar löpa när tiden för den tidigare försäkringen går ut. Vill du i stället säga upp försäkringen kan du göra det när som helst till att upphöra vid försäkringstidens utgång och du behöver inte ange någon särskild anledning. Uppsägning från vår sida kräver däremot särskilda skäl enligt försäkringsavtalslagen. Tecknar du motsvarande försäkring i annat försäkringsföretag och inte betalar premie till Folksam, förnyas försäkringen inte.

C53. Du får säga upp försäkringen under försäkringstiden om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel om behovet av försäkringen upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar. Från vår sida får vi säga upp försäkringen under försäkringstiden bara om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel att du grovt åsidosatt dina förpliktelser mot oss. Om försäkringen sagts upp av dig eller oss, får du tillbaka den del av premien som du har rätt till.

C54. Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss. Om du finner att uppgifterna inte är riktiga eller om förhållandena ändras och detta påverkar risken ska du omedelbart anmäla detta till oss. Annars riskerar du att helt eller delvis stå utan försäkringsskydd. Vi kan göra avdrag på ersättningen vid skada om du uppsåtligen eller oaktsamt har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till olika faktorer, bland annat var i landet du bor och din ålder.

C55. Ändring av premie och andra villkor kan vi normalt bara göra i samband med förnyelse av försäkringen. Om vi vill göra sådan ändring meddelar vi dig senast i samband med att vi sänder dig premiekravet så du har tid att bestämma dig om du vill godta ändringen eller låta försäkringen upphöra.

C56. Premie för nytecknad försäkring behöver inte betalas tidigare än 14 dagar från den dag då vi sände dig premiekravet. Detsamma gäller tilläggspremie på grund av att försäkringen ändrats under försäkringstiden.

Premie för förnyad försäkring behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då vi sände dig premiekravet. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag.

C57. Om premien inte betalas i rätt tid skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Om du betalar inom dessa 14 dagar fortsätter försäkringen att gälla.

Är det fråga om obetald tilläggspremie får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som du tidigare betalat.

C58. Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört på grund av underlåten betalning anser vi att du har begärt ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vi underrättar dig inom 14 dagar om vi inte vill bevilja ny försäkring.

C59. Har du hindrats från att betala premie i rätt tid på grund av att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, fortsätter försäkringen ändå att gälla. Men den upphör om premie inte betalas inom en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall när tre månader gått från den dag premien skulle ha betalats.

C60. Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet. I vart fall upphör den när tre månader gått från avsändandet och detta gäller även om brevet inte alls kommer fram.

Dubbelförsäkring

C62. Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera försäkringsföretag, är varje försäkringsföretag ansvarigt mot den försäkrade som om det försäkringsföretaget ensamt hade beviljat försäkring. Du har dock inte rätt till högre ersättning från försäkringsföretagen än vad som sammanlagt svarar mot skadan. Är summan av ansvarsbeloppen större än skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsföretagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Penningtvätt

C63. Försäkringsersättning betalas inte om det skäligen kan antas att en utbetalning skulle medföra risk för brott mot penningtvättslagstiftningen.

Aktsamhetskrav

C64. Försäkringen ger dig ett långtgående skydd vid skada. Du måste dock själv medverka till att skada inte inträffar. I villkoren finns några krav på aktsamhet som du måste följa för att inte riskera avdrag på ersättningen.

Hur vi beräknar avdraget framgår vid respektive aktsamhetskrav i villkorstexten. Hänsyn tas till den betydelse förfarandet har haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

Den försäkringsersättning som du kan ha rätt till kan sättas ned om du drabbas av skada i samband med att du utför eller har utfört en brottslig aktivitet/gärning. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till sambandet mellan ditt handlande och den inträffade skadan.

Framkallande av försäkringsfall

C65. Försäkringen gäller inte för dig om du framkallat skadan uppsåtligen eller i den mån du uppsåtligen förvärrat följderna av en skada. Om skadan uppkommit, eller dess följder förvärrats, genom grov vårdslöshet från din sida kan vi göra avdrag på ersättningen. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Räddningsåtgärder

C66. När en skada inträffar åligger det varje försäkrad att efter förmåga begränsa dess omfattning, till exempel larma brandkåren vid brand, försöka stänga huvudkran vid läckage, försöka rädda hotat lösöre i den mån det kan ske utan fara. Rimlig kostnad för åtgärd att hindra följderna av en skada som hänt ersätts av oss vare sig åtgärden lyckades eller inte, i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Det nu sagda gäller även om det är fråga om att hindra en skada som omedelbart hotar att inträffa. Kostnader för räddningsåtgärder ersätts även om försäkringsbeloppet inte räcker till i den mån åtgärderna kan anses försvarliga.

Har du uppsåtligen åsidosatt dina skyldigheter att vidta räddningsåtgärder kan ersättningen sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

Identifikation med den försäkrade vid tillämpningen av punkt C64–C66 inklusive något av aktsamhetskraven

Med ditt handlande likställs handlande av

a. den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och
b. din make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i en sådan bostad.

Identifikation ska dock inte ske om det finns synnerliga skäl emot det.

Undantag från vad som anges i punkt C64–C66

Vi gör inte avdrag vid

- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd enligt Brottsbalkens definition i 30 kap 6 §
- handlande av någon som var under tolv år
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Särskilt beträffande ansvarsförsäkringen

Vid ansvarsförsäkring tillämpas inte vad som anges i punkt C64-C66 i förhållande till den skadelidande. Vi är dock skyldiga att lämna ersättning bara om du inte själv kan betala. Samma gäller för vad som anges i punkt C65 om du handlat genom grov vårdslöshet eller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Dröjsmålsränta

C67. Vi strävar efter att ersätta skador så snart det går. Om utredningen drar ut på tiden kan vi betala ersättning i förskott. Skulle det ändå, trots att du gjort vad som åligger dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till. Tidpunkten för betalningen kan dock förskjutas i vissa situationer som anges i försäkringsavtalslagen.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt 6§ räntelagen.

Force majeure

C68. Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenat på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksams kontroll, kan inte Folksam hållas ansvariga för förseningen. Detta givet att vi har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma. Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad och bojkott gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

Återkrav

C69. I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi rätten att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan. Du får inte träffa avtal med den som är ansvarig för skadan som innebär att vår rätt till återkrav inskränks. Om det sker har vi rätt att kräva tillbaka det belopp, som motsvarar inskränkningen, av dig.

Krigsskador

C70. Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror. Om du har försäkring med försäkringsställe i Sverige och är på resa utanför Sverige, tillämpar vi inte undantaget för krigsskador inom tre månader efter oroligheternas utbrott under förutsättning att du vistades i det drabbade området vid utbrottet.

En annan förutsättning är att du inte tagit del i oroligheterna eller tagit befattning med dem som rapportör eller dylikt. Detsamma gäller om du har försäkring med försäkringsställe i annat land än Sverige och är på resa utanför det landet.

För överfallsskyddet i hemförsäkring gäller dock alltid undantaget för krigsskador.

I sådana fall där vi inte tillämpar undantaget betalar vi merkostnad för hemresa som inte kan betalas enligt resegarantilagen. Med merkostnader menar vi extra kostnader för resa, kost och logi. Vi betalar då också resgods som du förlorar på grund av oroligheterna, till exempel som konfiskerats eller som du varit tvungen att lämna kvar vid evakuering. Detsamma gäller vid förlust av tilläggsförsäkrad båt.

Atomskador med mera

C71. Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med atomkärnprocess.

Försäkringen gäller inte heller för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling. Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Dammbrott

C72. Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammbrott.

Preskription

C73. Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om du är yngre än 11 år när du utsätts för ett brott som ersätts enligt överfallsskyddet A61-A65, har du fram till den dag du fyller 21 år på dig att väcka talan mot oss för att inte förlora din rätt till försäkringsersättning.

Om du framställt ditt anspråk till oss inom den tid som angetts här har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från det att vi har förklarat att vi har tagit slutlig ställning till anspråket.

Om skada inträffar

C74. Anmäl till oss vad som hänt så snart som möjligt.

C75. Stöld, rån och andra tillgreppsbrott, skadegörelse eller överfall ska också anmälas till polisen. Lämna oss en kopia av polisanmälan. För vår bedömning i ersättningsfrågan är vi bland annat beroende av vad som framgår av polisprotokollet. Du ska därför medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har.

C76. Skada som har skett under transport ska också anmälas till transportföretaget. Har skada hänt på hotell ska den också anmälas till hotellet.

C77. För att vi ska kunna bedöma ditt ersättningskrav måste du ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver såsom inköpskvitton, läkarintyg, förteckning över samlingar och så vidare.

C78. Du är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada.

C79. Reparation ska godkännas i förväg av oss. Våra anvisningar ska följas vid valet av reparatör, reparationsmetod och material. Vi äger företräda dig i förhållande till den som utför reparationen. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning. För försäkringen gäller vissa miljöåtaganden. Dessa framgår av punkt C26.

C80. Om du eller någon annan som begär ersättning vid skada uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga uppgifter, förtiger eller döljer något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning kan vi göra avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Om vi redan betalat ut ersättning kan vi helt eller delvis återkräva den.

Vid frågor om försäkring eller vid skada

C81. Vid försäkringsfrågor kan du ringa Folksam Kundservice 0771-950 950.

Vid skada kan du anmäla den på folksam.se eller genom att ringa 0771-950 950.

Du hittar våra öppettider på folksam.se.

Om du behöver omedelbar hjälp

C82. Kontakta oss vid inträffad skada, 0771-950 950. Du hittar våra öppettider på folksam.se. Övrig tid, kontakta Folksam Jour.

Folksam Jour

Inom Sverige: 0771-45 00 00
Utanför Sverige: +46 771 45 00 00

Om du är sjuk eller skadad och behöver akut hjälp utanför Sverige ska du ringa SOS International.

SOS International

Nitivej 6
DK-2000 Frederiksberg
DENMARK
E-post: sos@sos.eu
Tel: +46 8 13 60 60
Fax: +45 70 10 50 56

Återbetalning vid förskott

C83. Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti för till exempel sjukvårdskostnader måste du vara beredd att betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättning från försäkringen.

Övrig information

Återbäring i Folksam Sak

Som kund i Folksam Sak kan du få rätt till återbäring. Rätt till återbäring och villkoren för återbäring beslutas av styrelsen i Folksam Sak.

Du kan inte få återbäring om försäkringen är obligatorisk eller om du kan få återbäring på annat sätt.

En förutsättning för utbetalning av beslutad återbäring är att den (tillsammans med återbäring från andra återbäringsgrundade försäkringar i Folksam Sak) uppgår till 100 kronor. Om din återbäring är lägre än 100 kronor sparas den tills utbetalning kan ske. Om du inte tilldelas någon ny återbäring inom tre år så förlorar du dock rätten till den sparade återbäringen.

Återbäring kan också sparas om utbetalning inte har kunnat ske av andra orsaker – dock högst tre år. Om utbetalning inte har kunnat ske inom tre år så förlorar du rätten till sådan återbäring.

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter, till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster.

Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss.

På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder. Om du vill anmäla ett klagomål så kan du göra det själv på folksam.se eller ringa oss på 0771-950 950. Om du inte är nöjd med ett beslut som vi har tagit och vill gå vidare med ditt ärende har du rätt att få det prövat.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Om du ändå inte blir nöjd så kan du kontakta handläggarens närmaste chef. Om du skulle vilja gå vidare med ditt ärende, har du rätt att få det prövat. Det finns olika möjligheter, beroende på vilken typ av försäkring du har.

Kundombudsmannen Folksam

Du som är kund i Folksam har möjligheten att få ditt ärende omprövat av Kundombudsmannen som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen omprövar de flesta ärenden rörande försäkring, skadefrågor och sparande. Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut kan Kundombudsmannen kostnadsfritt göra en opartisk bedömning av ditt ärende. Efter det att Folksam har lämnat sitt slutliga beslut har du ett år på dig att göra en anmälan till Kundombudsmannen, under förutsättning att preskription inte inträtt i enlighet med vad som anges nedan i avsnittet Vänta inte för länge.
Adress: Kundombudsmannen Folksam
106 60 Stockholm
telefon: 0771-65 52 53
e-post: kundombudsmannen@folksam.se
webb: folksam.se

Försäkringskommitté

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ditt ärende prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för information om detta förfarande.

Partssammansatta nämnder

Om du har en försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter så kan du ofta få ditt ärende prövat i en partssammansatt nämnd. För uppgift om vilken partssammansatt nämnd som gäller för dig, kontakta Folksams kundservice eller se Folksams hemsida.

Branschgemensamma nämnder

Du kan i vissa fall få ditt ärende prövat i någon av följande nämnder:

Trafikskadenämnden
Trafikskadenämnden är fristående från försäkringsbolagen och verkar för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Vissa ersättningsfrågor ska alltid hänskjutas till nämnden för yttrande. Framför dina önskemål till Folksam om du vill att nämnden ska yttra sig i frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande.

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd
Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd prövar ärenden för personer som skadats och har rätt till skadestånd för sina skador. Den fungerar ungefär som trafikskadenämnden gör för trafikskadade. Vissa ersättningsfrågor ska alltid hänskjutas till nämnden för yttrande. Framför dina önskemål till Folksam om du vill att nämnden ska yttra sig i frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande.

Patientskadenämnden
Patientskadenämnden är en rådgivande nämnd till försäkringsbolagen. Nämnden ska på begäran av patient, vårdgivare, försäkringsbolag eller domstol yttra sig i skadeärenden som rör patientförsäkringen.
Adress: Patientskadenämnden,
Box 24127, 104 51 Stockholm.

Personförsäkringsnämnden
Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Nämnden för Rättsskyddsfrågor
Nämnden för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad omfattningen av rättsskyddsförsäkring, fråga om ersättningsanspråk inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring och fråga om överprövning av ombuds lämplighet inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring. Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden och Nämnden för Rättsskyddsfrågor via en särskild blankett som finns hos Svensk Försäkrings Nämnder.
Adress: Box 24067, 104 50 Stockholm
telefon: 08-52278720
webb: forsakringsnamnder.se

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)
ARN är en statlig myndighet som prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor eller medicinska bedömningar och i regel inte ärenden som rör obligatorisk gruppförsäkring. ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd. Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida.

Anmälan till ARN måste ha kommit in inom ett år från det att du första gången framförde ditt klagomål till Folksam. Om det gått längre tid än ett år har du alltid möjlighet att skicka in anmälan inom två månader efter det att Kundombudsmannen Folksam har lämnat slutligt besked.
Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
telefon: 08-508 860 00
e-post: arn@arn.se
webb: arn.se

Allmän domstol
Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Sveriges dispaschör
Om du får en tvist med Folksam rörande din båtförsäkring kan den prövas av dispaschör.
Webb: dispaschor.se

Konsumenternas försäkringsbyrå
Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.
Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm
telefon: 0200-22 58 00
webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning
Du kan också få information och råd kostnadsfritt via din hemkommuns konsumentvägledare.

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten. Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om du är yngre än 11 år när du utsätts för ett brott som ersätts enligt överfallsskyddet A61-A65, har du fram till den dag du fyller 21 år på dig att väcka talan mot oss för att inte förlora din rätt till försäkringsersättning.

Om du som privatperson anmält en skada före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Några råd

- Spara gärna kvitton på inköp av dyrare föremål.
- Gör en förteckning över dina värdeföremål.
- Ta fotografier på eller videofilma värdefulla saker och sådant som kan vara svårt att beskriva.
- Du kan också ta interiörbilder av hela hemmet som ett stöd för minnet. Det gör det lättare både för dig och oss om det händer en skada, till exempel en brand.
- Förvara helst foton och förteckning på annat ställe än hemma.